

PMQA

4.0

คู่มือการประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐ
ในการเป็นระบบราชการ 4.0

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2565

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

คำนำ

รัฐบาลได้มีนโยบายขับเคลื่อนประเทศด้วยยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 เพื่อพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ที่มีการขับเคลื่อนโครงสร้างเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม โดยมีฐานคิดหลักคือ เปเลี่ยนจาก การผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรมไปสู่ การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม และเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่ การเน้นภาคบริการ ดังนั้นระบบราชการไทยจึงต้องมีการพัฒนาและปฏิรูปเพื่อให้สอดรับกับบริบทที่กำลังจะเกิดขึ้น จากการเป็นประเทศไทย 4.0 ต้องมีการปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการโดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างนวัตกรรมภาครัฐในการยกระดับไปสู่ “ระบบราชการ 4.0” ที่มีการทำงานเปิดกว้างและ เชื่อมโยงถึงกัน (Open & Connected Government) ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-Centric Government) มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (Smart & High Performance Government) โดยอาศัยปัจจัยหลักสำคัญคือ การสนับสนุนทุกภาคส่วน (Collaboration) การสร้างนวัตกรรม (Innovation) และการปรับเข้าสู่การเป็นดิจิทัล (Digitization/Digitalization) ทั้งนี้ต้องทำงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลักเพื่อให้สามารถ เป็นที่ไว้วางใจและเป็นที่พึ่งพิงได้ของประชาชน

สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้พัฒนาเครื่องมือประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 หรือ PMQA 4.0 พร้อมทั้งได้จัดทำคู่มือประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 ขึ้น เพื่อให้ หน่วยงานใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาการประเมินสถานะของตนเอง รวมทั้งใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาร่วม คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 โดยในคู่มือจะกล่าวถึงที่มาของระบบราชการ 4.0 แนวทางการขับเคลื่อน และเกณฑ์การประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0 พร้อมด้วยแนวทางและตัวอย่าง การดำเนินงานที่สำคัญ ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานภาครัฐมีแนวทางในการประเมินสถานะของตนเองได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เครื่องมือประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 จึงเปรียบเสมือน กลไกหนึ่งที่ทำให้หน่วยงานได้มีการวิเคราะห์ถึงช่องว่างและโอกาสในการพัฒนา โดยเป็นการประเมินระบบ บริหารของหน่วยงานภาครัฐในเชิงบูรณาการ ที่มีการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของหน่วยงานกับเป้าหมายและ ทิศทางของการพัฒนาประเทศ โดยหน่วยงานสามารถนำผลจากการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำ แผนพัฒนาองค์กร แผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน อันจะนำไปสู่การยกระดับของหน่วยงานภาครัฐให้เป็น ระบบราชการ 4.0 อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกณฑ์การประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0 มีความเหมาะสม ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในปี พ.ศ. 2565 สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้ดำเนินการปรับปรุงเกณฑ์ เพื่อใช้เป็น แนวทางในการพัฒนาองค์กรสู่การเป็นระบบราชการ 4.0 ต่อไป

สำนักงาน ก.พ.ร.

ธันวาคม 2564

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของระบบราชการ 4.0	1
1.2 เป้าหมายการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0	2
1.3 คุณลักษณะสำคัญ 10 ประการ ของระบบราชการ 4.0	6
ส่วนที่ 2 การขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐสู่ระบบราชการ 4.0	7
2.1 การขับเคลื่อนระบบราชการ 4.0 โดยใช้แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ	7
2.2 แนวคิดในการประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0	10
ส่วนที่ 3 กรอบการประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0	13
3.1 ระดับในการประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0	13
3.2 เกณฑ์ในการประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0	14
หมวด 1 การนำองค์การ	15
หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์	25
หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	36
หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	46
หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร	57
หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ	68
หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ	78
ส่วนที่ 4 แนวทางการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0	94
4.1 การวางแผนพัฒนาองค์การสู่ระบบราชการ 4.0	94
4.2 แนวทางการส่งเสริมการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐสู่ระบบราชการ 4.0	95

ส่วนที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาของระบบราชการ 4.0

ด้วยวิสัยทัศน์ของประเทศไทย “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีฐานคิดหลักคือ เปลี่ยนจากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่ สินค้าเชิงนวัตกรรม เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม และเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะใช้มเดลขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม เพื่อพัฒนา ประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศไทย 4.0 ดังนั้นระบบราชการจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อสอดรับกับบริบท ที่จะเกิดขึ้นจากการเป็นประเทศไทย 4.0 โดยภาครัฐหรือระบบราชการจะต้องทำงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก (Better Governance, Happier Citizens) หมายความว่า ระบบ ราชการไทยจะต้องปฏิรูปขนาดใหญ่ เพื่อให้สามารถเป็นที่ไว้วางใจและเป็นพึ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง ก่อร่วมคือภาครัฐต้องปรับตัวและต้องพลิกโฉมเข้าสู่ยุคดิจิทัล ยกระดับประสิทธิภาพภาครัฐสู่สังคมดิจิทัลที่มี การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และอำนวยความสะดวกในการดำเนิน กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคดิจิทัลท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและไม่สามารถคาดเดาได้ ดังนั้น ภาครัฐจึงต้องมุ่งเน้นความคล่องตัวเพื่อขับเคลื่อนภารกิจพิเศษ (Agenda-based) และนำเทคโนโลยีดิจิทัล เข้ามาพลิกโฉมหน่วยงานภาครัฐสู่ระบบราชการ 4.0 (Government 4.0 หรือ Gov. 4.0) อันเป็นพื้นเพื่อและเสาหลัก ที่สำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างสอดคล้องกับทิศทางในการบริหารงาน ของประเทศไทย ให้ก้าวสู่การเป็นประเทศไทย พัฒนาแล้ว ซึ่งจะส่งผลให้กลไกการพัฒนาระบบราชการมีการปรับตัวต่อ ความท้าทายใหม่ๆ อีกทั้งเป็นการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศ และยังเป็นการยกระดับ สมรรถนะของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 เป้าหมายการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0

จากแนวคิดของการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐสู่ระบบราชการ 4.0 เพื่อให้รองรับต่อการเปลี่ยนแปลง และการเป็นประเทศไทย 4.0 ตามนโยบายของรัฐบาล ดังนั้นการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0 จึงมีเป้าหมายหลัก เพื่อให้ภาครัฐสามารถเป็นที่พึ่ง ที่เชื่อถือและไว้วางใจได้ของประชาชน โดยได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนา ระบบราชการไว้ ดังนี้

ภาพที่ 1 ระบบราชการ 4.0

1. ระบบราชการที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน (Open & Connected Government) ต้องมี ความเปิดเผยโปร่งใสในการทำงาน โดยบุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการหรือมีการ แบ่งปันข้อมูลซึ่งกันและกัน และสามารถเข้ามาตรวจสอบการทำงานได้ ตลอดจนเปิดกว้างให้กลไกหรือภาค ส่วนอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ได้เข้ามามีส่วนร่วม และโอนถ่ายภารกิจที่ภาครัฐไม่ควรดำเนินการ เองออกไปให้แก่ภาคส่วนอื่นๆ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการแทน โดยการจัดระเบียบความสัมพันธ์ในเชิงโครงสร้าง ให้สอดรับกับการทำงาน ในแนวทาง ในลักษณะของเครือข่าย มากกว่าตามสายการบังคับบัญชาในแนวเดิม ขณะเดียวกันก็ยังต้อง เชื่อมโยงการทำงานภายในภาครัฐด้วยกันเองให้มีเอกภาพและสอดรับประสานกัน ไม่ว่า จะเป็นการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

2. ระบบราชการที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-Centric Government) ต้องทำงานใน เชิงรุกและมองไปข้างหน้า โดยตั้งค่ามาตรฐานกับตนเองเสมอว่า ประชาชนจะได้อะไร มุ่งเน้นแก้ไข ปัญหาความ ต้องการและตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยไม่ต้องรอให้ประชาชนเข้ามาติดต่อขอรับบริการหรือ

ร้องขอความช่วยเหลือจากทางราชการ (Proactive Public Services) รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลของทางราชการ (Big Government Data) และระบบดิจิทัลสมัยใหม่ในการจัดบริการสาธารณะที่ตรงกับความต้องการของประชาชน (Personalized หรือ Tailored Services) พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกโดยมีการเชื่อมโยงกันเองของหน่วยงานราชการเพื่อให้บริการต่างๆ สามารถเสริมสิ้นในจุดเดียว ประชาชนสามารถเรียกใช้บริการของทางราชการได้ตลอดเวลาตามความต้องการของตนและฝ่ายการติดต่อได้หลายช่องทางผ่านมือถือ

3. หน่วยงานของรัฐมีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (Smart & High Performance Government)

ต้องทำงานอย่างเตรียมการณ์ไว้ล่วงหน้า มีการวิเคราะห์ความเสี่ยง สร้างนวัตกรรมหรือความคิดริเริ่มและประยุกต์องค์ความรู้ในแบบสาขาวิชาเข้ามาใช้ในการตอบโต้กับโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน เพื่อสร้างคุณค่า มีความยืดหยุ่นและความสามารถในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างทันเวลา ตลอดจนเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง และปรับตัวเข้าสู่สภาพความเป็นสำนักงานสมัยใหม่ รวมทั้งทำให้ข้าราชการมีความผูกพันต่อการปฏิบัติราชการและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทของตน กล่าวคือ

1) ในฐานะเป็นผู้สนับสนุนการทำงานของรัฐบาล ก็จะต้องให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง เชิงลึกและสามารถนำไปปฏิบัติให้บังเกิดผลได้จริง และเกิดความคุ้มค่า

2) ในฐานะเป็นผู้กำกับดูแล ก็จะต้องมีความเป็นกลางและตรงไปตรงมา รวมทั้งวางแผนภาระเบียบให้เหมาะสม (Smart Regulation) และยกเลิกการควบคุมที่ไม่เกิดประโยชน์ลง เพื่อไม่ให้เป็นภาระหรืออุปสรรคต่อประชาชนหรือการประกอบธุรกิจ

3) ในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงาน ก็จะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ ทำงานร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในทุกระดับได้ และสามารถบูรณาการเชื่อมโยงการทำงานตามห่วงโซ่ยุทธศาสตร์ตั้งแต่ตั้งต้นจนจบ รวมทั้งใช้ทรัพยากรและบริการต่างๆ ร่วมกัน

ฉะนั้น ความสำเร็จของการพัฒนาไปสู่ระบบราชการ 4.0 ดังกล่าวต้องอาศัยปัจจัยสำคัญๆ อย่างน้อย 3 ประการ ได้แก่

1. การสานพลังทุกภาคส่วน ระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ ในสังคม (Collaboration) เป็นการยกระดับการทำงานให้สูงขึ้นไปกว่าการประสานงานกัน (Coordination) หรือทำงานด้วยกัน (Cooperation) ไปสู่การร่วมมือกัน (Collaboration) อย่างแท้จริง โดยจัดระบบให้มีการวางแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน มีการระดมและนำเอารัพยากรทุกชนิดเข้ามาแบ่งปันและใช้ประโยชน์ร่วมกัน มีการยอมรับความเสี่ยงและรับผิดชอบต่อผลสำเร็จที่เกิดขึ้นร่วมกัน เพื่อพัฒนาประเทศหรือแก้ปัญหาความต้องการของประชาชนที่มีความ слับซับซ้อนมากขึ้น จนไม่มีภาคส่วนใดในสังคมจะสามารถดำเนินการได้ลุล่วงด้วยตนเองโดยลำพังอีกต่อไป หรือเป็นการบริหารกิจการบ้านเมืองในรูปแบบ “ประชารัฐ”

2. การสร้างนวัตกรรม (Innovation) เป็นการคิดค้นและแสวงหาวิธีการหรือแนวทาง (Solutions) ใหม่ๆ อันจะเกิดผลกระทบมหาศาล (Big Impact) เพื่อปรับปรุงและออกแบบการให้บริการสาธารณะและนโยบายสาธารณะให้สามารถตอบโจทย์ความท้าทายของประเทศหรือตอบสนองปัญหาความต้องการของ

ประชาชนได้อย่างมีคุณภาพ อันแปรผันไปตามสภาพแวดล้อมของการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยรูปแบบห้องปฏิบัติการ (Government Lab/ Public Sector Innovation Lab) และใช้กระบวนการความคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ในลักษณะที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเข้าใจและเข้าถึงความรู้สึกนึกคิด (Empathize) ก่อนจะสร้างจินตนาการ (Ideate) พัฒนาต้นแบบ (Prototype) ทำการทดสอบ ปฏิบัติจริงและขยายผลต่อไป หรือเป็นการนำศาสตร์พระราชาฯ ด้วย “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาประยุกต์ใช้

3. การปรับเข้าสู่การเป็นดิจิทัล (Digitization/Digitalization) เป็นการผสมผสานกันของการจัดเก็บและประมวลข้อมูลผ่านคลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud Computing) อุปกรณ์ประเภทสมาร์ทโฟน (Smart Phone) และการทำงานร่วมกันผ่านเครื่องมือต่างๆ (Collaboration Tools) ทำให้สามารถติดต่อกันได้อย่างเรียลไทม์ (Real Time) ไม่ว่าจะอยู่ที่ใด และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่สลับซับซ้อนต่างๆ ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชน เกิดผลกระทบอย่างสูงและมีความคาดหวังต่อการให้บริการของทางราชการที่จะต้องดำเนินการในทุกเวลา ทุกสถานที่ ทุกอุปกรณ์ และทุกช่องทาง ได้อย่างมั่นคง ปลอดภัย และประยุกต์

ในส่วนของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องได้รับการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางความคิด (Mindset) ให้ตนเองมีความเป็นผู้ประกอบการสาธารณะ (Public Entrepreneurship) เพิ่มทักษะให้มีสมรรถนะที่จำเป็นและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน อันจะช่วยทำให้สามารถแสดงบทบาทของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Leader) เพื่อสร้างคุณค่า (Public Value) และประโยชน์สุขให้แก่ประชาชน

การทำงานของระบบราชการต้องปรับเปลี่ยนจากการทำงานรูปแบบเดิม ๆ มาสู่ระบบราชการรูปแบบใหม่ ดังตารางที่ 1 เพื่อปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้น

ตารางที่ 1 สรุปการเปรียบเทียบระบบราชการเดิมและระบบราชการใหม่

ระบบราชการเดิม	ระบบราชการใหม่ (ระบบราชการ 4.0)
การทำงานแยกตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน แม้มีการทำงานประสานงานกันระหว่างหน่วยงาน แต่ยังไม่ใช่การบูรณาการอย่างแท้จริง (Autonomy, Separation)	การทำงานร่วมกันแบบบูรณาการอย่างแท้จริง ในเชิงยุทธศาสตร์ตั้งแต่ระดับการวางแผนนโยบายไปจนถึงการนำไปปฏิบัติ (Collaboration)
การทำงานยังไม่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างเต็มรูปแบบและยังเป็นการทำงานตามสายการบังคับบัญชาในแนวตั้ง (Fragmentation, Hierarchy, Silo, Vertical Approach)	การทำงานมีการเชื่อมโยงผ่านระบบดิจิทัล อย่างเต็มรูปแบบตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการเชื่อมโยงทุกส่วน ราชการในการบริการประชาชนและมีการบังคับบัญชาในแนวนอน (End-to-end process flow, Cross-boundary management, Program/Project Management Office, Horizontal approach)

ระบบราชการเดิม	ระบบราชการใหม่ (ระบบราชการ 4.0)
ให้บริการเป็นมาตรฐานเดียวกันอย่างตัวตามสิทธิพื้นฐานของบุคคลที่รัฐกำหนด(Standardization)	ให้บริการตามความต้องการเฉพาะบุคคลซึ่งสามารถออกแบบ / เลือกรูปแบบ / วิธีการในการขอรับบริการได้ (Customization, Personalization)
ระบบทำงานในแบบอนาล็อก (Analog)	ระบบการทำงานที่ปรับเป็นดิจิทัลเต็มรูปแบบ (Digitization)
การดำเนินงานเชิงรับ ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น (Passive)	การดำเนินงานที่ตอบสนองทันที/ทันเวลา/เชิงรุก ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีการคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า (Pro-Active)
ยึดกฎหมาย และมุ่งเน้นแต่การปฏิบัติงานตาม เป้าหมาย (Rule-based, Performance-oriented)	สร้างนวัตกรรม มีการควบคุมอย่างชาญฉลาด มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Innovation, Smart regulation, Results-oriented)
ปฏิบัติงานตามนโยบาย ขับเคลื่อนโดยภาครัฐเป็น ศูนย์กลาง (Government-driven)	ปฏิบัติงานโดยเน้นให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-centric)
ระบบการทำงานที่ล่าช้า มีต้นทุนสูง (Red tape, Costly)	สร้างคุณค่าในการให้บริการแก่ประชาชน ทำน้อยได้มาก (Creating value for the public, Doing more and better with less)
เปิดเผยข้อมูลตามที่ร้องขอเฉพาะราย / เปิดเผยข้อมูล จำกัด (Close system, Upon Request only)	เปิดเผยข้อมูลเป็นปกติ (default) ในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ได้ทันทีโดยไม่ต้องร้องขอ (Open system, Open access)
การปฏิบัติงานตาม ขั้นตอนแบบเดิมๆ (Routine Work)	สามารถแก้ไขปัญหาโดยไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการทำงานรูปแบบเดิมและสามารถตอบสนองได้ทันที (Non-routine problem solving, Real-time capability)
ต่างหน่วยต่างทำงานกันลำพังโดยไม่มีการแบ่งปัน ทรัพยากรเพื่อใช้งานร่วมกัน (Stand-alone)	แบ่งปันทรัพยากรในการทำงานร่วมกัน เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (Shared Services)
วางแผนนโยบาย และปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้สึก และคาด เดาเอาเอง (Intuition)	ปฏิบัติงานบนพื้นฐานของข้อมูลความต้องการของ ประชาชน และวางแผนนโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลได้จริง (Data-driven, Demand-driven, Actionable policy solutions)

ระบบราชการเดิม	ระบบราชการใหม่ (ระบบราชการ 4.0)
บริการประชาชนเฉพาะในเวลาราชการ (Office-hours only)	บริการประชาชนตลอดเวลา (On-demand services)
มีความเชี่ยวชาญ/ชำนาญเฉพาะทาง (Expert/Specialist)	มีความสามารถในการใช้ความรู้ ศติปัญญา และข้อมูล สารสนเทศเพื่อแก้ไขปัญหาและสร้างคุณค่า (Knowledge worker) มีความสามารถในการเรียนรู้ (Educability) มีเหตุผลในเชิงจริยธรรม (Ethic ability)
ข้าราชการแบบดั้งเดิม (Public administrator)	มีความเป็นผู้ประกอบการสาธารณะ (Public Entrepreneurship)

1.3 คุณลักษณะสำคัญ 10 ประการ ของระบบราชการ 4.0

จากแนวคิดใหม่ดังกล่าว อาจสรุปเป็นคุณลักษณะสำคัญของการปฏิบัติงานในระบบราชการ 4.0 ดังนี้

- ทำงานอย่างเปิดเผย โปร่งใส เอื้อให้บุคลากรยกและประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้
- ทำงานเชิงรุก แก้ไขปัญหา ตอบสนองความต้องการของประชาชน และสร้างคุณค่า
- แบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เชื่อมโยงการทำงานซึ่งกันอย่างเป็นเอกภาพเบ็ดเสร็จในจุดเดียว
- ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการ มีฐานข้อมูลที่ทันสมัยเพื่อสนับสนุนการวางแผน
ยุทธศาสตร์และการตัดสินใจในการทำงาน
- ปรับรูปแบบการทำงานให้คล่องตัวรองรับการประสานงานแనวระนาบและในลักษณะ
เครือข่าย
- ทำงานอย่างเตรียมการไว้ล่วงหน้า ตอบสนองต่อสถานการณ์ทันเวลา มีการวิเคราะห์ความเสี่ยง
ทั้งในระดับองค์การและในระดับปฏิบัติการ
- เปิดกว้างให้ภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วม ถ่ายโอนภารกิจไปดำเนินการแทนได้
- ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และการประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า รวมถึงการนำ
การเปลี่ยนแปลง
- บุคลากรทุกระดับพร้อมปรับเปลี่ยนตัวเองสู่องค์การที่มีความทันสมัยและมุ่งเน้นผลงานที่ดี
- ให้ความสำคัญกับบุคลากร ดึงดูดบุคลากรที่มีศักยภาพสูง พัฒนาอย่างเหมาะสมตามบทบาท
หน้าที่ สร้างความผูกพัน สร้างแรงจูงใจ มีแผนเชิงรุกรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านบุคลากร

ส่วนที่ 2 การขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐสู่ระบบราชการ 4.0

2.1 การขับเคลื่อนระบบราชการ 4.0 โดยใช้แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

จากแนวคิดของระบบราชการ 4.0 ดังกล่าว สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำมาพัฒนาเครื่องมือเพื่อส่งเสริมให้ส่วนราชการนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาองค์การเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0 โดยเชื่อมโยงกับเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ดังภาพที่ 2 ซึ่งได้ส่งเสริมให้ส่วนราชการนำมาใช้ในการวิเคราะห์และปรับปรุงองค์การตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549

เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) มีข้อกำหนดที่พัฒนาบนแนวคิดของการบริหารจัดการเชิงบูรณาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ สามารถนำมายิเคราะห์เชื่อมโยงกับคุณลักษณะทั้ง 3 มิติของราชการ 4.0 ได้ดังนี้

ภาพที่ 2 ความเชื่อมโยงของเกณฑ์ PMQA กับระบบราชการ 4.0

มิติที่ 1 ภาครัฐที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน (Open and Connectedness Government) มีความสัมพันธ์กับ PMQA ในหมวดที่สำคัญ ได้แก่

- หมวด 1 การนำองค์การ ผู้บริหารของส่วนราชการจะต้องมีวิสัยทัศน์ในเชิงยุทธศาสตร์ มีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูล มีความโปร่งใส มุ่งเน้นประโยชน์สุขของประชาชน
- หมวด 2 การวางแผนยุทธศาสตร์ ส่วนราชการต้องมีแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Thinking) โดยกำหนดเป้าประสงค์ ที่ไม่เพียงตอบโจทย์ภาระหน้าที่และบริบทของส่วนราชการเท่านั้น แต่ยังต้องบูรณาการกับยุทธศาสตร์ของประเทศ มีการแก้ปัญหาในเชิงรุก ที่นำไปสู่ผลลัพธ์ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม
- หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการข้อมูล เป็นเรื่องของการรวมข้อมูล สารสนเทศ การแบ่งปันข้อมูลระหว่างส่วนราชการ เอื้อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ทั้งนี้อยู่บนพื้นฐานของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ตอบสนองในเชิงรุก และสอดรับกับความต้องการของประชาชน (Proactive and Customize)
- หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบการปฏิบัติการ คือการทำให้ทุกกระบวนการมีความเชื่อมโยงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการออกแบบการทำงานจากต้นน้ำถึงปลายน้ำเพื่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ลดต้นทุน มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาทดแทนการทำงานในรูปแบบเก่า โดยคำนึงถึงประสิทธิผลของกระบวนการทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกัน

มิติที่ 2 การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen Centric) มีความสัมพันธ์กับ PMQA ในหมวดที่สำคัญ ได้แก่

- หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่วนราชการต้องเข้าใจการเปลี่ยนแปลงความต้องการของประชาชน (Demand Driven) ที่ปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว มีความหลากหลายตามพื้นที่ ตามยุคสมัยและสภาพแวดล้อมเฉพาะถิ่น การให้บริการบางเรื่อง ต้องคิดก่อนล่วงหน้า (Proactive) อาจเป็นการคิดร่วมกันระหว่างประชาชน และรัฐในการแก้ไขปัญหา (Government Lab) ตลอดจนสร้างนวัตกรรมการให้บริการ (Service Innovation)
- หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร ส่วนราชการจะต้องปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานของบุคลากรเป็นเชิงรุกที่ตอบสนองความต้องการและเข้าใจความคาดหวังของประชาชน (Proactive to Customer Needs) เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในการแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง ทันท่วงที และเกิดประสิทธิผล ด้วยจิตสำนึกที่มีในการปรับปรุง ใส่ใจคุณภาพและการให้บริการในเชิงมุ่งของการเป็นเจ้าของธุรกิจ (Public Entrepreneurship) ทำงานร่วมกับประชาชนเพื่อนำสู่สัมฤทธิผลของความยั่งยืนและความสุขทั้งผู้ปฏิบัติงานและประชาชน (Happy Worker and Happy Citizen)

- หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบการปฏิบัติการ ส่วนราชการต้องออกแบบระบบการบริการที่ทำให้ประชาชนเข้าถึงการบริการได้สะดวก (Citizen-centric Design Concept) กระบวนการทำงานต้องคิดถึงการบูรณาการของการบริการและความเชื่อมโยงกันของหลายๆ หน่วยงาน (Integrated Service, Horizontal Approach) หรือมุ่งเน้นความต้องการของผู้รับบริการ เป็นที่ตั้ง การนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Digitalized Service Process) โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่เกิดแก่ประชาชนและภาคสังคมด้วยต้นทุนที่ลดลงและคุ้มค่า

มิติที่ 3 มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (Smart and High Performance) เกี่ยวข้องกับ PMQA ในหมวดที่สำคัญ ได้แก่

- หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ส่วนราชการจะต้องมีมุ่งมองในการปรับรูปแบบการทำงาน และการนำเทคโนโลยีมาใช้ เชื่อมโยงให้เกิดนวัตกรรมโดยเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Strategic Collaboration) และการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนและภาคท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ผ่านการขับเคลื่อนเชิงนโยบาย (Actionable Policy Solution)
- หมวด 4 การวัด วิเคราะห์และการจัดการความรู้ ระบบสนับสนุนด้านเทคโนโลยีดิจิทัลต้องมีความเหมาะสม ทันสมัย ใช้งานได้ทั้งハードแวร์และซอฟแวร์ (Digitalization & Administration) ในรูปแบบที่เหมาะสม และสร้างขีดความสามารถในการรองรับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analysis) เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาขององค์การได้อย่างมีประสิทธิผล (Organizational Learning)
- หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร การวางแผนพัฒนาบุคลากรต้องสอดรับกับทิศทางการปรับเปลี่ยนเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย มีความเป็น Trans-disciplinary กล่าวคือ กลุ่มบุคลากรที่มีความรู้ที่หลากหลายสาขาเข้ามาร่วมทำงานเพื่อแก้ปัญหาและโจทย์ที่มีความซับซ้อนร่วมกัน มีแผนพัฒนาบุคลากรให้มีความรอบรู้ ใช้ข้อมูลเป็น เปิดสู่การเรียนรู้ (Knowledge worker) ทั้งนี้อยู่บนพื้นฐานของความพร้อมเรียนรู้และคุณธรรม จริยธรรมที่พัฒนาไปควบคู่กัน (Educability & Ethic Ability)
- หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบการปฏิบัติการ กระบวนการทำงานต้องคำนึงถึงการแบ่งปันทรัพยากร เพื่อให้ลดต้นทุนลง ขณะเดียวกันคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยให้ทุกระบวนการเกิดประสิทธิภาพสูงสุด (Virtualization and Shared service) มีการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมในทุกระบวนงาน เพื่อให้องค์การมุ่งสู่ระบบการทำงานที่มีขีดสมรรถนะสูงและมีความเป็นเลิศในระบบปฏิบัติงาน (Operational Excellence)

- การที่จะทำให้การทำงานบรรลุผลดังกล่าวต้องอาศัย หมวด 1 การนำองค์การ คือ ผู้นำต้อง เชื่อมโยงและสร้างบรรยากาศที่เอื้อให้เกิดนวัตกรรมการปรับปรุง (Align and Empower) และบูรณาการไปสู่ผลลัพธ์ขององค์การในทุกด้าน ในหมวด 7 และเกิดผลกระทบที่นำไปสู่การ บรรลุยุทธศาสตร์ชาติ และการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสาธารณสุข

2.2 แนวคิดในการประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0

ถึงแม้ว่าส่วนราชการจะมีความคุ้นเคยกับเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ทั้ง 7 หมวด รวมถึงข้อกำหนดของเกณฑ์ PMQA โดยใช้เป็นระบบการรับรองในระดับการพัฒนาที่ 250 - 275 คะแนน และใช้เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศรายหมวดตามแนวทางรางวัล (ระดับ 300 คะแนน) แต่ทั้งสองแนวทาง ยังมีแนวคิดในเชิงตั้งรับ (Reactive) คือเป็นการดำเนินการแบบค่อยเป็นค่อยไป หรือพัฒนาปรับปรุงโดยยึด บริบทของส่วนราชการเป็นที่ตั้ง จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเชื่อมโยงแนวคิดการพัฒนาองค์การไปสู่การบูรณาการกับ ทิศทางการพัฒนาและยุทธศาสตร์ของประเทศไทย รวมทั้งการเร่งให้เกิดการปรับปรุงผ่านกลไกของการสร้าง นวัตกรรมทั่วทั้งองค์การและการปรับตัวให้เข้าสู่ยุคเทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดผล กล่าวคือใช้กลไกของ เกณฑ์ คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐมาปรับการดำเนินการจากแนวคิดแบบตั้งรับ ไปสู่การทำงานเชิงรุก (Proactive) และการสร้างนวัตกรรมสู่ประสิทธิผลและตอบสนองการพัฒนาประเทศไทย (Effective & Innovative) โดยแนวคิดการพัฒนาในทั้งสามระดับอาจอธิบายเชื่อมโยงกับมิติต่างๆ ของระบบราชการ 4.0 ดัง แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 มิติของการพัฒนาในแต่ละระดับสู่ระบบราชการ 4.0

มิติ (Overall Concept)	Basic (Reactive)	Advance (Proactive)	Significance (Effective & innovative)
Collaboration	Cooperation	Integration	Collective Solution
Innovation	Internal Process	Service/Output	Policy/outcome
Digitalization	Usage/ data base Collection of data & communication	Citizen experience End to end process	Integrated and connectedness
Customer	Service quality and customer satisfaction	Proactive services CRM	Personalized services Government lab
Process	Standardization	Data-driven improvement	Integrated process improvement Operational excellence
People	Rule-base Responsive Top-down	Integrity Professional Trans-disciplinary	Problem solvers Initiative Entrepreneurship
Leadership	Effective leadership	Actively engaged Pay attention to details	21st century leadership
Results	Organization	Sector/Area	National/Impact

ระดับพื้นฐาน เป็นการดำเนินงานในเชิงตั้งรับ (Reactive) คือ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ และระเบียบปฏิบัติ ระดับก้าวหน้า เป็นการดำเนินงานในเชิงรุก (Proactive) คือ คิดและวิเคราะห์ก่อนที่จะปฏิบัติงาน และ มีการคาดเดาเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นล่วงหน้า ระดับเกิดผล (การพัฒนาต่อเนื่อง) เป็นการดำเนินการที่มีประสิทธิผลและมีนวัตกรรม (Effective & Innovative) คือ คิดเป็น คิดเก่ง คิดเชื่อมโยงและบูรณาการให้ได้ผล งานที่มีประสิทธิผลและเกิดนวัตกรรม โดยมีคำอธิบายมิติย่อยดังต่อไปนี้

1) การให้ความร่วมมือ (Collaboration) มีการพัฒนาจากพื้นฐานการทำงานในเชิงให้ความร่วมมือ (Cooperation) ไปสู่การบูรณาการวางแผนการทำงานร่วมกัน (Integration) และต่อยอดไปสู่การทำงานในเชิงร่วมกันคิด ร่วมกันทำงานให้ได้คำตอบที่ดี (Collective Solution)

2) นวัตกรรม (Innovation) จากนวัตกรรมของกระบวนการภายในหน่วยงาน (Internal Process Innovation) คือ การลดขั้นตอนการบริการให้รวดเร็วขึ้น ไปสู่นวัตกรรมของผลผลิตและการบริการ (Service Innovation) คือ นวัตกรรมที่นำมาใช้ พัฒนา และสร้างคุณค่าในงานบริการภาครัฐ การปรับปรุงบริการหรือสร้างบริการใหม่ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน ไปสู่นวัตกรรมเชิงนโยบาย (Policy/Outcome) เป็นการคิดริเริ่มนโยบาย กฎหมายและกฎระเบียบใหม่ๆ ให้ทันสมัย เหมาะสมและทันต่อสถานการณ์

3) ความเป็นดิจิทัล (Digitalization) จากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดเก็บข้อมูลและสามารถสื่อสารได้ ฉบับไว รวดเร็วขึ้น (Usage/ data base Collection of Data & Communication) ไปสู่ระบบดิจิทัลที่ใช้ในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ หรือ ประชาชน เกิดประสบการณ์ของผู้รับบริการที่เหนือความคาดหมาย ทำให้ประชาชนประทับใจ หรือสามารถติดตามกระบวนการตั้งแต่ต้นจนถึงปลายได้รวดเร็ว (Citizen Experience, End to End Process) เช่น ระบบเตือนไปยังผู้รับบริการล่วงหน้าโดยไม่ต้องใช้ระบบบัตรคิวหรือการนั่งรอ ไปสู่ระบบดิจิทัลที่บูรณาการทุกภาคส่วนและสามารถแบ่งปันข้อมูลกันได้ (Integrated and Connectedness) เช่น การมีข้อมูลที่เชื่อมโยงถึงกันและสามารถถูกดูได้ทุกที่ ทุกเวลา มีความสะดวก ประชาชนและผู้ใช้งานสามารถใช้งานได้โดยไม่ต้องร้องขอ

4) ผู้รับบริการ (Customer) ระดับตั้งรับ คือการให้บริการที่มีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการ (Service Quality and Customer Satisfaction) ไปสู่การให้บริการในเชิงรุกและการแก้ไขข้อร้องเรียนอย่างมีประสิทธิผล (Proactive Services, Compliant Resolution Management (CRM)) คือมีการวางแผนรองรับการบริการที่อาจมีการเปลี่ยนแปลง มองเห็นปัญหา และมีกระบวนการในการแก้ไขข้อร้องเรียนอย่างเป็นระบบเพื่อไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก และพัฒนามาสู่การให้บริการที่สามารถออกแบบตรงกับความต้องการของประชาชน (Personalized Services) หรือคิดร่วมกันเพื่อสร้างกลไกขึ้นมาใหม่ (Government Lab)

5) กระบวนการ (Process) ระดับตั้งรับในการจัดการกระบวนการ คือการทำงานอย่างเป็นระบบได้มาตรฐาน มีการจัดทำคู่มือมาตรฐานในการทำงาน และการบริการ (Standardization) มีการปรับปรุงงานตามวาระ P-D-C-A ไปสู่เชิงรุกในการปรับปรุงกระบวนการโดยวิเคราะห์จากข้อมูลทั้งภายในและภายนอก (Data-driven Improvement) เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุที่แท้จริง ว่าปัญหาอยู่ตรงไหนและปรับปรุงอย่างเป็นระบบ การ

กระทรวงให้เกิดการสร้างนวัตกรรม จนสามารถเทียบเคียง (Benchmark) กับกระบวนการทำงานขององค์กรอื่น เพื่อใช้ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เป็นเลิศ (Integrated Process Improvement Operational Excellence)

6) บุคลากร (People) ระดับตั้งรับ คือบุคลากรที่ปฏิบัติตามระเบียบ ตอบสนองและทำงานตามการสั่งการที่มาจากระดับบนสู่ระดับล่าง (Rule-base, Responsive, Top-down) การพัฒนาไปสู่เชิงรุก คือเป็นบุคลากรที่มีจิตสำนึก มีความเชี่ยวชาญ มีความคล่องตัว มีความสามารถหลากหลาย (Integrity, Professional, Tran-disciplinary) และเมื่อพัฒนาไปสู่ระดับเกิดผลคือเป็นบุคลากรที่แก้ปัญหาเป็น คิดริเริ่ม และมีความเป็นเจ้าของธุรกิจ (Problem Solvers, Initiative, Entrepreneurship)

7) ผู้นำ (Leadership) ระดับตั้งรับหรือพื้นฐานเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ นำเป็น คิดเป็น (Effective Leadership) พัฒนาภาระหน้าเป็นผู้นำที่ทำงานแข็งขัน จริงจัง ใส่ใจในรายละเอียด (Actively Engaged, Pay Attention to Details) และพัฒนาไปสู่ผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21 (21st Century Leadership)

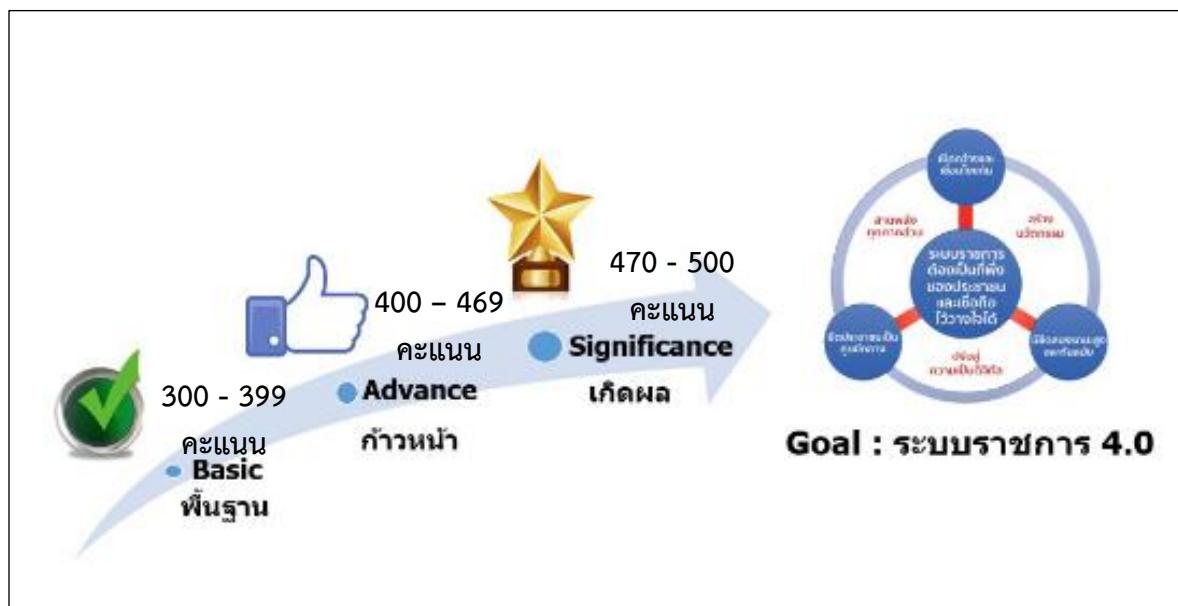
8) ผลลัพธ์ (Results) จากการบรรลุผลตามยุทธศาสตร์องค์การ (Organization) ไปสู่การบรรลุผลตามยุทธศาสตร์พื้นที่ (Sector) จนไปสู่การบรรลุผลตามยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategy)

ส่วนที่ 3 กรอบการประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0

3.1 ระดับในการประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0

เครื่องมือการประเมินสถานะองค์การในการเป็นระบบราชการ 4.0 หรือ PMQA 4.0 เป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินเพื่อตอบสนองพันธกิจตามหน้าที่ส่วนราชการ และการเชื่อมโยงสู่ยุทธศาสตร์และผลลัพธ์ด้านการพัฒนาของประเทศไทย โดยเข้าใจความท้าทายทั้งของส่วนราชการ และทิศทางการพัฒนาประเทศไทย เพื่อตั้งเป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ท้าทาย โดยมีระดับการพัฒนา 3 ระดับ (ดังภาพที่ 3) คือ

- (1) ระดับพื้นฐาน (Basic) มีผลประเมินเทียบเท่า 300 - 399 คะแนน
- (2) ระดับก้าวหน้า (Advance) มีผลประเมินเทียบเท่า 400 - 469 คะแนน
- (3) ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance) มีผลประเมินเทียบเท่า 470 - 500 คะแนน

ภาพที่ 3 ระดับของการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0

ในการประเมินโดยใช้เกณฑ์ PMQA 4.0 มีแนวทางในการประเมินหมวดกระบวนการ (หมวด 1 – 6) และหมวดผลลัพธ์ (หมวด 7) ดังนี้

หมวด 1 - 6 มีการดำเนินการใน 3 ระดับ คือ

ระดับ	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับก้าวหน้า (Advance)	ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance)
คะแนน	300 - 399	400 - 469	470 - 500
คำอธิบาย	มีแนวทางของการดำเนินการที่เป็นระบบและถ่ายทอดอย่างมีประสิทธิผล (Approach and Deployment หรือ A&D)	แนวทางในการดำเนินการมีความสอดคล้องกับเป้าประสงค์ขององค์การและของระดับประเทศ (Alignment)	แนวทางการดำเนินการมีการบูรณาการกับส่วนงานภายในและสนับสนุนการเกิดผลสู่ประชาชนและภาคส่วนต่างๆ (Integration)

หมวด 7 มีผลการดำเนินการ 3 ระดับ คือ

ระดับ	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับก้าวหน้า (Advance)	ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance)
คะแนน	300 - 399	400 - 469	470 - 500
คำอธิบาย	มีการระบุตัววัดที่หัวข้อที่ระบุไว้และมีการตั้งเป้าหมายที่มีความท้าทาย ตัววัดมีความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล กับกระบวนการ เพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยมีการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หลายตัว (Level and Early Trend)	ตัววัดได้รับการปรับปรุงและมีผลลัพธ์ดีกว่าค่าเป้าหมายหลายตัว (Focus Improvement)	ตัววัดได้รับการปรับปรุง จนมีผลลัพธ์ดีกว่าค่าเป้าหมายเกือบทุกตัวอันเป็นผลมาจากการพยายามในการปรับปรุงทุกส่วนงาน (Integration)

3.2 เกณฑ์ในการประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0

PMQA 4.0 คือ เครื่องมือการประเมินระบบการบริหารของส่วนราชการในเชิงบูรณาการ เพื่อเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการกับเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานภาครัฐพัฒนาไปสู่ระบบราชการ 4.0

กรอบการประเมิน PMQA 4.0 มีทั้งหมด 7 หมวด (อิงตามเกณฑ์ PMQA ฉบับ พ.ศ. 2558) โดยหมวด 1 – 6 ซึ่งเป็นหมวดกระบวนการจะมีประเด็นในการพิจารณาหมวดละ 4 ประเด็น หมวด 7 ซึ่งเป็นหมวด

ผลลัพธ์การดำเนินการมีประเด็นในการพิจารณา 6 ประเด็น รวมทั้งหมด 30 ประเด็นในการประเมิน แต่ละประเด็นจะมีระดับการประเมิน 3 ระดับ ได้แก่ พื้นฐาน ก้าวหน้า และพัฒนาจนเกิดผล

หมวด 1 การนำองค์การ

เป้าหมาย : เพื่อให้ระบบการนำองค์การของส่วนราชการมุ่งเน้นสัมฤทธิผลและสร้างความยั่งยืน ให้กับองค์การ โดยส่วนราชการกำหนดวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ที่นำไปสู่การบรรลุพันธกิจและสอดรับกับยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดนโยบายในการกำกับดูแลที่มีประสิทธิผลในเรื่องการป้องกันทุจริตและการสร้างความโปร่งใส สร้างสภาพแวดล้อมภายในที่มุ่งเน้นการบรรลุผลสัมฤทธิ์ของส่วนราชการ ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและการแก้ไขปัญหาร่วมกับเครือข่าย ติดตามประเมินผลการดำเนินการของส่วนราชการและผลกระทบที่เกิดขึ้น ทั้งระยะสั้นและระยะยาวอย่างต่อเนื่องและทันการณ์ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและมุ่งเน้นให้เกิดผลลัพธ์ ที่นำไปสู่การพัฒนาประเทศตามทิศทางยุทธศาสตร์

หมวด 1 การนำองค์การ

	Basic (A&D)	Advance (Alignment)	Significance (Integration)
1.1 ระบบการนำองค์การ ที่สร้างความยั่งยืน	 วิสัยทัศน์/ยุทธศาสตร์ ตอบสนองพันธกิจ	วิสัยทัศน์/ยุทธศาสตร์ สอดรับกับยุทธศาสตร์ ประเทศ	สร้างวัฒธรรม/วัฒนธรรมที่ มุ่งประโยชน์สุขประชาชน
1.2 ป้องกันทุจริตและ สร้างความโปร่งใส	 นโยบายการป้องกันทุจริต และระบบกำกับดูแลที่มี ประสิทธิภาพ	ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการ กำกับ ติดตาม และรายงาน ผลต่อสาธารณะ	มีการประเมิน ปรับปรุง เพื่อ สร้างค่านิยมด้านความ โปร่งใส
1.3 การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ผ่านการสร้างการมีส่วน ร่วมจากเครือข่ายทั้ง ภายในและภายนอก	 สร้างสภาพแวดล้อมที่มุ่งเน้น ผลสัมฤทธิ์ผ่านการมีส่วนร่วม ของบุคลากรภายในและการ สร้างเครือข่ายภายนอก	การส่งเสริมให้เกิดการ ตั้งเป้าหมายท่าทาง และเกิด ความร่วมมือ และนวัตกรรม ของกระบวนการและการ บริการ	สร้างนวัตกรรมเชิงนโยบาย ก่อให้เกิดเครือข่ายความ ร่วมมือทั้งภายในและ ภายนอก ที่ส่งผลกระทบสูง ที่สามารถแก้ปัญหาที่ ขึ้นชี้ช่อง
1.4 คำนึงถึงผลกระทบ ต่อสังคมและการ มุ่งเน้นให้เกิดผลลัพธ์	 ติดตามด้วยชี้วัดและผลการ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	การใช้กลไกการสื่อสาร และเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อนำไปสู่การแก้ไข ปัญหาอย่างทันกาล	ใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ ในภาคการ ผลกรรมบท ระยะสั้นและระยะยาวที่ส่งผล เศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 4 หมวด 1 การนำองค์การ

1.1 ระบบการนำองค์การของส่วนราชการได้สร้างองค์การที่ยั่งยืน โดยการกำหนดวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์เชื่อมโยงสู่การบรรลุพันธกิจ การมุ่งเน้นประโยชน์สุขประชาชน และการบรรลุผลยุทธศาสตร์ชาติและความสามารถในการแข่งขัน

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
Basic	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารของส่วนราชการได้สร้างความยั่งยืนโดยการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ที่ตอบสนองต่อพันธกิจและภาระหน้าที่ของส่วนราชการ (Mission based) - มีการถ่ายทอดผ่านระบบการนำเพื่อให้เกิดการดำเนินการทั่วทั้งองค์การ 	<p>☐ ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดชัดเจนตอบสนองต่อพันธกิจและภาระหน้าที่ของส่วนราชการ</p> <p>☐ ผู้บริหารสื่อสารถ่ายทอดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดไปสู่ทุกระดับขององค์การอย่างทั่วถึงและติดตาม ตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่อง โดยสามารถตอบคำถามและชี้แจงได้ต่อสาธารณะ มุ่งเน้นการให้บริการสาธารณะอย่างเท่าเทียมทุกกลุ่ม</p> <p>☐ ส่วนราชการมีระบบการสื่อสารภายในองค์การทั่วถึง รวดเร็ว ทันการณ์ และคำนึงถึงโอกาส ความเท่าเทียมกันของการเข้าถึง บริการสาธารณะของทุกกลุ่ม</p> <p>ระบบการนำที่เข้มแข็ง มีการวิเคราะห์สถานการณ์การเปลี่ยนแปลง และสร้างการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์ เป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างความยั่งยืน เช่น สป.ธ. กำหนดวิสัยทัศน์ในการเป็น “หน่วยงานหลักในการกำหนดทิศทาง ขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขสู่การบริหารจัดการทรัพยากร และจัดบริการสุขภาพอย่างมีส่วนร่วมและเป็นธรรม เพื่อประชาชนสุขภาพดี” โดยตั้งเป้าการสร้างความเป็นเลิศใน 4 ด้าน ได้แก่ ความเป็นเลิศด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค ความเป็นเลิศด้านการจัดระบบบริการ ความเป็นเลิศด้านการพัฒนาคน และความเป็นเลิศด้านการบริหารจัดการที่ดี รวมทั้งการกำหนดเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่ท้าทาย และตัวชี้วัดที่สำคัญในระดับกระทรวงถ่ายทอดสู่การตั้งเป้าหมายต่างๆ ในระดับกรมฯ ที่สอดคล้องกัน ซึ่งมาจาก การดำเนินการอย่างต่อเนื่องทำให้ระบบสาธารณะสุขไทยได้รับการพัฒนา คนไทยได้รับการดูแลสุขภาพที่มีคุณภาพ มาตรฐานเดียวกัน อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Advance</u>	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารของส่วนราชการได้สร้างความยึดมั่นโดยการกำหนดดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการที่ตอบสนองต่อพันธกิจและภาระหน้าที่ของส่วนราชการและสอดรับกับยุทธศาสตร์ของประเทศไทยที่มุ่งเน้นการให้บริการสาธารณะอย่างเท่าเทียมทุกกลุ่ม (Alignment with National Strategies) 	<p>☐ การกำหนดดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนการบรรลุยุทธศาสตร์และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ - translate หนังสือผลการทบทวนสังคมทั้งเชิงบวกและเชิงลบทั้งทางตรงและทางอ้อม <p>ส่วนราชการมีการรวบรวมและใช้ข้อมูลที่สำคัญอย่างรอบด้าน ทั้งปัจจัยภายนอก (External Factor) และปัจจัยภายใน (Internal Factor) ในการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์เพื่อเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาลนโยบายกระทรวงฯ เพื่อสร้างแผนงานและโครงการที่สนับสนุนการบรรลุยุทธศาสตร์ระดับกระทรวงและระดับประเทศ เช่นคณะกรรมการบริหารสป.มท. ระบุเป้าหมายจาก 3 ส่วนหลักได้แก่ (1) เป้าหมายของรัฐบาล (2) ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และ(3) เป้าหมายขององค์การด้านการบริหารจัดการและข้อจำกัดของบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ฯ พร้อมกับศึกษาวิเคราะห์ยุทธศาสตรชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป้าหมายของรัฐบาล เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ 10 ปีของ มท. แผนยุทธศาสตร์ 4 ปี แผนปฏิบัติราชการประจำปีของสป.มท./มท. นำไปสู่การกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน มุ่งผลลัพธ์</p>
<u>Significance</u>	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารของส่วนราชการได้สร้างความยึดมั่นโดยการกำหนดยุทธศาสตร์ที่ตอบสนองต่อพันธกิจและภาระหน้าที่ของส่วนราชการ สอดรับกับทิศทางการพัฒนาและยุทธศาสตร์ชาติ และ 	<p>☐ การกำหนดดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - บูรณาการยุทธศาสตร์ชาติ/ยุทธศาสตร์พื้นที่ (ถ้ามี) - สร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นประชาชน เช่น มีนโยบาย <p>สป.สธ.มีการรวบรวมการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี และระบบสาธารณสุขของประเทศไทย รวมทั้งแนวโน้มของตัวชี้วัดสำคัญต่างๆ ตลอดจนความต้องการและความคาดหวังของภาคประชาชนที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป เช่น มีความต้องการ</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
ยุทธศาสตร์พื้นที่สร้างนวัตกรรมและวัฒนธรรมในการมุ่งประโยชน์สุขประชาชน (Innovation, Citizen-centric)	การสร้างนวัตกรรมการให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน	คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ แนวโน้มการเกิดอุบัติภัย การเกิดตลาดใหม่ของอีคอมเมอร์สฯ ฯ นำมาสร้างจุดเน้นของแผนงาน และโครงการที่ลงไปถึงภาคธุรกิจการบริการ และประชาชน ตลอดจนสร้างนวัตกรรมต่าง ๆ เช่น การใช้แอปพลิเคชันเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้สะดวก

1.2 การป้องกันทุจริตและสร้างความโปร่งใส

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Basic</u>	<ul style="list-style-type: none"> - นโยบายและระบบการกำกับดูแลที่เสริมสร้างความโปร่งใส และการป้องกันทุจริตรวมทั้งระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานที่ต้องการ เปิดเผยข้อมูลต่อประชาชน มีมาตรการที่ถ่ายทอดสู่การปฏิบัติและการติดตามรายงานผลอย่างชัดเจน <p>□ แนวทางและระบบการตรวจสอบกำกับดูแลที่เสริมสร้างความโปร่งใสและป้องกันทุจริต ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา</p> <p>□ เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เป็นที่น่าเชื่อถือได้ให้กับประชาชน</p> <p>□ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน และการมีมาตรการในการปกป้องแหล่งข่าว</p> <p>□ แนวทางในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์เผยแพร่นโยบาย และระบบการกำกับดูแลที่ดี และที่เสริมสร้างความโปร่งใส และการป้องกันทุจริต</p> <p>□ มาตรการที่ถ่ายทอดสู่การปฏิบัติและการติดตามรายงานผลอย่างชัดเจน</p> <p>□ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล</p>	<p>ส่วนราชการที่อยู่ในระดับพื้นฐาน ดำเนินการด้านการตรวจสอบและกำกับดูแลตามเครื่องมือมาตรฐานที่มีอยู่ และตัววัดในการดำเนินการ ได้แก่ มีการจัดทำระบบควบคุมและตรวจสอบภายใน หน่วยราชการใส่สะอัดเน้นความโปร่งใส มีระบบการจัดการข้อมูลเรียน</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง	
<u>Advance</u>	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อประโยชน์ในการกำกับติดตามและสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงานรวมถึงการรายงานผลต่อสาธารณะ - การประเมินประสิทธิผลและตัววัดการป้องกันทุจริตและการสร้างความโปร่งใสภายในส่วนราชการ และมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ 	<p>☐ มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการกำกับติดตามเพื่อสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน</p> <p>☐ มีตัววัดในการตรวจสอบติดตามป้องกันการทุจริต และมีการปรับปรุงสม่ำเสมอ</p> <p>☐ มีมาตรการป้องกันการทุจริตในเชิงรุก (Pro-active) เช่น พัฒนาระบวนการทำงานให้โปร่งใส มีระบบรองเรียน/ร้องทุกข์สร้างกระบวนการติดตามตรวจสอบการทุจริต และการปกป้องผู้ร้องเรียน</p> <p>☐ เปิดเผยผลการดำเนินงานสู่สาธารณะ ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ <ul style="list-style-type: none"> - การเปิดข้อมูล (Open Data) - การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) </p>	<p>ส่วนราชการมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการกำกับติดตามและสร้างความโปร่งใสในการทำงาน เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมศุลกากรดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลใบกำกับภาษี และคำสั่งตรวจปล่อยตู้สินค้า โดยการนำระบบ e-Matching ตรวจตู้สินค้าระหว่างกรมศุลกากรและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องผ่านระบบ National Single Window (NSW) ในการอำนวยความสะดวกด้านการนำเข้า ส่งออก และมีการดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการทางศุลกากรล่วงหน้าก่อนสินค้ามาถึง (Pre-Arrival Processing) โดยติดตามสถานการณ์ อำนวยความสะดวกให้กับผู้นำเข้าได้มีทางเลือกในการผ่านพิธีการศุลกากร ที่สามารถตรวจสอบได้ ลดความเสี่ยงในการส่งมอบสินค้า สร้างความปลอดภัยในห่วงโซ่อุปทานด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลและสร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ และมีระบบติดตามศุลกากร (Tracking System) ภายใต้เทคโนโลยี e-Lock เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมทางศุลกากรสำหรับการขนส่งสินค้าผ่านแดน - ระบบการติดตามสถานการณ์ของบริหารการจัดส่งแบบ Good Distribution Practices ของระบบขนส่งสินค้าตามมาตรฐาน Q-Mask โดยบริษัทไปรษณีย์ไทย ดิสทริบิวชัน จำกัด เพื่อเพิ่มศักยภาพและยกระดับการให้บริการจัดส่งน้ำยาล้างไตให้ผู้ป่วย - ระบบการตรวจสอบติดตามผลิตภัณฑ์ในการส่งออกสินค้าปศุสัตว์ได้อย่างต่อเนื่องในการตรวจประเมินสถานประกอบการ

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
		เพื่อการส่งออกอาหารคนและสัตว์เลี้ยง โดยการตรวจประเมินระยะไกล
<u>Significance</u>	<ul style="list-style-type: none"> - มีการนำผลการทบทวน ช่องว่างการปฏิบัติงาน เป็นพัฒนาปรับปรุงจนสามารถ เป็นต้นแบบในการสร้างความ โปร่งใสในการปฏิบัติงาน ในระดับประเทศหรือใน ระดับนานาชาติ 	<p>☐ มีดัชนีความโปร่งใสจากการ ประเมินโดยองค์กรอิสระและ มีผลลัพธ์ที่ดีเดิม</p> <p>☐ มีการส่งเสริมการเป็น องค์กรด้านความโปร่งใส เช่น มีการค้นหาความเป็นเลิศ (Best Practice:BP) ด้านความ โปร่งใส มีการสร้างต้นแบบ (Role Model) ด้านความ โปร่งใส ในระดับประเทศ หรือ ระดับนานาชาติ</p> <p>☐ ได้รับรางวัลด้านความ โปร่งใสจากองค์กรภาียนอก</p> <p>ส่วนราชการในระดับพัฒนาจนเกิดผลจะ มีตัววัดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความ โปร่งใสในระดับประเทศ และนานาชาติ มีการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบภายใน กม การดำเนินโครงการ ให้สอดคล้องกับ ความต้องการทุกๆ ภาคี ผลการ ดำเนินการจะเป็นต้นแบบด้านความ โปร่งใสและการป้องกันและปราบปราม ทุจริตในภาครัฐ เช่น ผลการประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสในการ ดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ในระดับเดิม เช่น</p> <p>- ระบบตรวจสอบภายใน Electronic Internal Audit (EIA) เส้นทางสู่ความ โปร่งใส (สป.สธ.) โดยนำระบบ อิเล็กทรอนิกส์มาช่วยในการทำงาน เกิด ความท้าทายในการพัฒนาทั้งภายในและ ภายนอก และเป็นต้นแบบการนำร่อง โปรแกรมสำหรับผู้ตรวจสอบภายใน โดยเฉพาะ โดยหากพัฒนาสำเร็จ ทุก หน่วยงานจะสามารถนำไปใช้ตาม กระบวนการปรับปรุง ทั้งหมดของ กรมบัญชีกลาง เรียกว่า Electronics Report Plan : ERP</p>

1.3 การมุ่งเน้นการบรรลุผลสัมฤทธิ์ของส่วนราชการผ่านการสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในและภายนอก

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง	
<u>Basic</u>	<ul style="list-style-type: none"> - การสื่อสารและการสร้างสภาพแวดล้อมภายในเพื่อให้มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ - การสร้างกลไกที่เอื้อให้ประชาชนและเครือข่ายภายนอกให้บริการอย่างเท่าเทียมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน มอบอำนาจแก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม 	<p>☐ ผู้บริหารมีแนวทางสื่อสารและสร้างสภาพแวดล้อมภายในองค์การให้มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน</p> <p>☐ ปรับปรุงภูมิปัญญาให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม</p> <p>☐ มีแนวทางในการสร้างเครือข่ายให้ภาคประชาชนภาคเอกชน และห้องถิ่นจากองค์การภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมกันในการทำงาน</p> <p>☐ ให้บริการอย่างเท่าเทียม คำนึงถึงโอกาสและความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาสในสังคมด้วย</p> <p>☐ เปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม และตัดสินใจและการดำเนินงานและร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน</p> <p>☐ มีการมอบอำนาจและถ่ายโอนอำนาจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม</p>	
<u>Advance</u>	<ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมให้เกิดการตั้งเป้าหมายท้าทาย และเกิดความร่วมมือ และนวัตกรรม ของกระบวนการและการบริการผ่านเครือข่ายภาค 	<p>☐ ผู้บริหารส่งเสริมการตั้งเป้าหมายที่ท้าทายรองรับการเปลี่ยนแปลง</p> <p>☐ ผู้บริหารส่งเสริมเพื่อให้เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ</p>	<p>ผู้บริหารกำหนดตัววัดที่มีความสำคัญใน การติดตามและการบรรลุผลด้านต่างๆ พร้อมทั้งตั้งเป้าหมายท้าทาย และกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือในการบรรลุผลสัมฤทธิ์ เช่น มีนโยบายขับเคลื่อนในทุกๆ ระดับ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างรายได้ ลด</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
ประชาชน ภาคเอกชน และท้องถิ่น	<p>กับภาคประชาชน ภาคเอกชน และท้องถิ่น</p> <p>☐ ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมเชิงนโยบายที่ส่งผลในระดับประเทศและนำไปสู่การแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อน เช่น การสร้างความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน หรือการใช้กลไกห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ (Government-lab) โดยนำกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ในลักษณะที่ให้ประชาชน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ</p>	<p>ความยากจนของประชาชน โครงการเสริมสร้างเอกลักษณ์พืชผลเกษตรท้องถิ่นให้มีราคาดี โดยอาศัยความร่วมมือกับเอกชน ท้องถิ่น และประชาชน</p>
<u>Significance</u>	<p>☐ นวัตกรรมเชิงนโยบายที่ก่อให้เกิดความร่วมมือทั้งภายในและภายนอก ที่ส่งผลกระทบสูงสามารถแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน</p> <p>☐ เครื่อข่ายความร่วมมือภายในและภายนอกองค์กร และการนำผลที่ได้จากการร่วมมือจากหลายหน่วยงาน หรือการใช้กลไกห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐไปปฏิบัติได้จริงในการแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อน</p> <p>☐ มีการทำ กระบวนการระดมทุน (crowd sourcing) การสร้างแรงจูงใจ ให้บุคคลภายนอก ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม (Partner)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมพัฒนาที่ดิน (หน่วยงานรัฐ ภาคเอกชน และภาคเครือข่าย เช่น อสม. หมอดินอาสา) ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร ผ่านการทำ crowd sourcing การระดมทุน และการสร้างแรงจูงใจให้บุคคลภายนอก ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม (Partner) - การนำนวัตกรรมที่ได้รับรางวัลจากกิจกรรม #hackatax มาพัฒนาต่อยอดร่วมกับภาคเอกชน และดำเนินการทดสอบนวัตกรรม Tax Sandbox เพื่อพัฒนาบริการของกรมสรรพากร

1.4 การคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและการมุ่งเน้นให้เกิดผลลัพธ์ที่นำไปสู่การพัฒนาประเทศตามทิศทางยุทธศาสตร์

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Basic</u>	<ul style="list-style-type: none"> - การประเมินและติดตามโครงการ กระบวนการ และยุทธศาสตร์ที่อาจมีผลกระทบเชิงลบต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง - การติดตามตัวชี้วัดและผลการดำเนินการขององค์กรอย่างต่อเนื่องและรายงานผลต่อสาธารณะ ให้เป็นไปตามกฎหมายด้วยความเป็นธรรม <p>☐ ประเมินความเสี่ยงโครงการ กระบวนการ และยุทธศาสตร์ที่อาจมีผลกระทบเชิงลบต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง</p> <p>☐ เตรียมมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆ เช่น การทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็นทั้งก่อน/ระหว่าง/หลังดำเนินโครงการตอบคำถามและชี้แจงได้ต่อสาธารณะ ใช้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p> <p>☐ กำหนดตัวชี้วัดและติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จัดวางระบบการรายงาน ความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย</p> <p>☐ รวบรวมข้อมูล/สถิติ/ผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้พร้อมต่อการถูกติดตาม/ตรวจสอบจากทุกภาคส่วน</p>	<p>มีการกำหนดตัววัดและกระบวนการในการรายงานติดตามผลของโครงการและยุทธศาสตร์ต่างๆ รวมทั้งโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชนผ่านกลไกการติดตามรายงานผล และการตรวจราชการ รวมทั้งการใช้จ่ายตามงบประมาณอย่างมีประสิทธิผล</p>
<u>Advance</u>	<ul style="list-style-type: none"> - การติดตามรายงานผลกระทบโดยผ่านกลไกการสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา อย่างทันการณ์ <p>☐ ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและดิจิทัลที่ทันสมัยเพื่อติดตามตัวชี้วัดและผลการดำเนินการ</p>	<p>ส่วนราชการได้มีการพัฒนาเครื่องมือด้านการรายงานและมีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการติดตามและรายงานผลที่ทันสมัย ใช้งานง่าย เช่น มี Framework ของการ</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
	<p>เพื่อรายงานผลได้อย่างรวดเร็ว และทันเหตุการณ์</p> <p>☐ สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังเพื่อการแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว และทันเหตุการณ์</p>	<p>รายงานข้อมูลแบบ real time บนเว็บไซต์ของส่วนราชการ การรายงานข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำ การเพาะปลูกพืชหลักต่างๆ การเฝ้าระวังป้องกันโรค และมาตรการในการส่งเสริมตลาด มีการบูรณาการการตรวจติดตามร่วมกับทุกภาคส่วนและเครือข่ายในการเฝ้าระวังและร่วมแก้ปัญหาของแต่ละพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>
<u>Significance</u>	<p>- การคาดการณ์ ผลการดำเนินการและผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาวและผลกระทบที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม เพื่อนำมาวางแผนในการขับเคลื่อนนโยบาย</p> <p>☐ ผู้บริหารมีการกำหนดตัววัดที่บรรลุผลลัพธ์ในเชิงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ยุทธศาสตร์พื้นที่ (ถ้ามี) - ยุทธศาสตร์ชาติ - ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม <p>☐ มีการคาดการณ์ เพื่อรู้เท่าทันสถานการณ์ เช่น การทำ Foresight Scenario , Policy Simulation Scenario Planning</p> <p>☐ นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์คาดการณ์ มากำหนดมาตรการ/แนวทางเพื่อป้องกัน/ส่งเสริมการดำเนินการเพื่อผลลัพธ์ที่ดีต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข</p>	<p>- การวิเคราะห์คาดการณ์สถานการณ์การติดเชื้อโควิดประเทศไทย โดยการคาดการณ์ผลจากการล็อกดาวน์และมาตรการต่อเนื่อง กับจำนวนผู้ติดเชื้อนำไปสู่ข้อเสนอการกำหนดมาตรการต่างๆ เช่น วางแผนด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยว และการพัฒนาบริการด้านสาธารณสุข เป็นต้น</p>

หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

เป้าหมาย : เพื่อให้ส่วนราชการมีกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิผล รองรับการขับเคลื่อนสู่องค์การดิจิทัล และเพิ่มขีดความสามารถขององค์การ และรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี กำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่สอดคล้องกับพันธกิจของส่วนราชการและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ มีแผนงานที่ขับเคลื่อนลงไปทุกภาคส่วนมีการติดตามผลของการบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ และการรายงานผลอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที

หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

	Basic (A&D)	Advance (Alignment)	Significance (Integration)
2.1 แผนยุทธศาสตร์ที่ตอบสนองความท้าทายและสร้างนวัตกรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง	 <p>กระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ที่เป็นระบบตอบสนองความต้องการของประชาชนและบรรลุพันธกิจส่วนราชการ</p>	<p>แผนยุทธศาสตร์ตอบสนองความท้าทายของส่วนราชการ มีการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคต และรองรับการขับเคลื่อนสู่องค์การดิจิทัล</p>	<p>แผนยุทธศาสตร์เพื่อชี้ด้วยความสามารถขององค์กรรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล</p>
2.2 เป้าหมายยุทธศาสตร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว สอดคล้องพันธกิจและยุทธศาสตร์ชาติ	 <p>กำหนดเป้าประสงค์และตัวชี้วัดที่ตอบสนองพันธกิจในระยะสั้น ระยะยาวและสร้างการเปลี่ยนแปลง</p>	<p>วิเคราะห์ผลกระทบของเป้าประสงค์และตัวชี้วัดทั้งระยะสั้นและระยะยาวต่อยุทธศาสตร์ประเทศ</p>	<p>การวิเคราะห์ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข ลั่นแหลม ทั้งทางตรงและทางอ้อม</p>
2.3 แผนงานขับเคลื่อนลงไปทุกภาคส่วน	 <p>แผนครอบคลุมทุกส่วน ขั้นตอน มีการอธิบายสู่การปฏิบัติ</p>	<p>แผนเน้นประสิทธิภาพ ท่านอย่างมาก เป็นโอกาสให้สร้างนวัตกรรมและสร้างคุณค่าแก่ประชาชน</p>	<p>บูรณาการกับแผนงานด้านบุคลากร โดยมีการใช้ทรัพยากรการใช้ข้อมูลร่วมกัน</p>
2.4 การติดตามผล การแก้ไขปัญหา และการรายงานผล	 <p>การติดตามรายงานผลและการบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์</p>	<p>การวิเคราะห์และคาดการณ์และการปรับแผนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง</p>	<p>นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์คาดการณ์ไปอภิปรายและกำหนดนโยบายที่ตอบสนองได้ทันเวลา และมีประสิทธิภาพ</p>

ภาพที่ 5 หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

2.1 กระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ที่ตอบสนองความท้าทาย สร้างนวัตกรรม เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง และมุ่งเน้นประโยชน์สุขของประชาชน

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
Basic	<ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์อย่างเป็นระบบ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ตอบสนองความต้องการของประชาชนและบรรลุพันธกิจส่วนราชการทั้งระยะสั้น ระยะยาว ติดตามประเมินผลและรายงานผลอย่างต่อเนื่อง 	<p>☐ กระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์เป็นระบบและสนับสนุนการบรรลุพันธกิจส่วนราชการทั้งระยะสั้น ระยะยาว</p> <p>☐ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการแข่งขัน</p> <p>มีคู่มือและกระบวนการในการกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม และเป้าประสงค์ที่ตอบสนองต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การบรรลุพันธกิจของส่วนราชการ มีแผนผัง/ตารางแสดงแนวทางในการกำหนดทิศทางการ</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<ul style="list-style-type: none"> - โอกาสการเข้าถึงบริการอย่าง เท่าเทียมกันและรับฟัง ความเห็นของประชาชน - แนวทางการถ่ายทอด ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ วางแผนยุทธศาสตร์โดย คำนึงถึง <ul style="list-style-type: none"> - ประโยชน์สุขประชาชน - รองรับการเปลี่ยนแปลง จากสภาพแวดล้อมภายนอก เช่น การแข่งขันจากภายนอก องค์การ/นอกประเทศ ความต้องการของประชาชน ที่เปลี่ยนแปลงไป - การปรับปรุงการให้บริการ ที่เชื่อมโยงผลลัพธ์ และ ผลผลิตที่ตอบสนองต่อ กระบวนการ และโอกาส การเข้าถึงบริการอย่าง เท่าเทียมกัน ☐ แนวทาง/ช่องทางการ สื่อสาร ถ่ายทอดยุทธศาสตร์สู่ การปฏิบัติและแนวทางการรับ พึงความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม และตัดสินใจและการดำเนินงาน และร่วมตรวจสอบผลการ ปฏิบัติงาน 	<p>ดำเนินงานของส่วนราชการ มีแผนภูมิ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ ประจำปี เชื่อมโยงยุทธศาสตร์กับผลลัพธ์ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว</p>
<u>Advance</u> <ul style="list-style-type: none"> - แผนยุทธศาสตร์ตอบสนอง ความท้าทายของส่วนราชการ การเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะ เกิดขึ้นในอนาคต และการ ขับเคลื่อนไปสู่องค์การดิจิทัล 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ การวิเคราะห์ความท้าทาย การเปลี่ยนแปลงในอนาคตอันมี ผลกระทบต่อการให้การบริการ การรับรู้ การเข้าถึง ของภาค สังคมและภาคประชาชน ☐ การกำหนดยุทธศาสตร์ที่ ตอบสนองความท้าทาย และ รองรับการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็น องค์การดิจิทัล 	<p>- การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ให้ สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา ประเทศ ตัวอย่างเช่น กรมพัฒนาที่ดิน มีการกำหนดเป้าหมายเพื่อรับและ คาดการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคต ออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะสั้น (1ปี) ระยะกลาง (5ปี) และระยะยาว (20ปี) มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้าน สารสนเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 6 ของกรมฯ ด้านพัฒนาองค์กรสู่ความ</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
	<p>☐ การกำหนดยุทธศาสตร์แผนงาน ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต อันมีผลกระทบต่อการให้การบริการ การรับรู้ การเข้าถึง ของภาคส่วนต่าง ๆ</p> <p>☐ การกำหนดยุทธศาสตร์แผนงานรองรับการนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการ สร้างการเปลี่ยนแปลงกระบวนการให้บริการกับประชาชน</p>	<p>เป็นเลิศ เชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการดิจิทัลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และพัฒนาดิจิทัลของประเทศไทย - กรมสรรพากรขับเคลื่อนด้วยกลยุทธ์ D²DRIVE มุ่งสู่การเป็นองค์กรชั้นนำด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลปรับปรุงกระบวนการ ครอบคลุม (Digital Transformation และ Data Analytics) โดยมีการทบทวนและกำหนดวิสัยทัศน์ใหม่เพื่อกำหนดทิศทางในการขับเคลื่อนองค์กรและวางแผนยุทธศาสตร์บริหารจัดเก็บภาษีให้เหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลง เร่งต่ออยอดในการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลมายกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนและผู้เสียภาษี เพื่อให้ผู้เสียภาษีได้รับการบริการทางภาษีอย่างทั่วถึงและจัดเก็บภาษีได้อย่างโปร่งใสเป็นธรรม</p>
<u>Significance</u>	<p>☐ แผนยุทธศาสตร์เพิ่มขีดความสามารถขององค์กรและการสร้างนวัตกรรม ที่นำไปสู่ประโยชน์สุขของประชาชน และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยทั้งในระยะสั้นและระยะยาว</p> <p>☐ แผนยุทธศาสตร์ที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี (Disruptive Technology) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>ตัวอย่างเช่น กรมพัฒนาที่ดินมีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรและการสร้างนวัตกรรม ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรดินด้วยการสำรวจจำแนกดินวิเคราะห์ดิน และวางแผนการใช้ที่ดินอย่างเป็นระบบ และยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาที่ดินเชิงนวัตกรรม เช่น ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri-Map Online) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ทำให้เกษตรกร ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
	เข้าถึงได้ง่ายและเข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา	ทางการเกษตรและเพิ่มรายได้ การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น - กรมสรรพากร จัดทำและขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ โดยการนำ Agile Methodology ประยุกต์ใช้กับการ กำหนดกลยุทธ์ D ² DRIVE มุ่งสู่ เป้าหมายการจัดเก็บรายได้ให้ตรง เป้าอุปนายภาระให้ตรงกับ ผลกระทบ และ บริการผู้เสียภาษีให้ตรงใจ ตอบสนอง กับความต้องการของผู้เสียภาษี รองรับ ต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี (Disruptive Technology) โดยมุ่งเน้น การนำ Digital Transformation ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการ และ การให้บริการผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล

2.2 การกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่สอดคล้องกับพันธกิจของส่วนราชการ และเข้มโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง	
Basic	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดเป้าประสงค์และ ตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ที่ ตอบสนองต่อพันธกิจของ ส่วนราชการทั้งระยะสั้นและ ระยะยาว รวมทั้งการสร้าง かれเปลี่ยนแปลง และ ถ่ายทอดสู่ระดับหน่วยงาน และบุคคล 	<p>☐ มีแผนที่ ทางยุทธศาสตร์ (Strategy Map) แผนระยะสั้น และแผนระยะยาวที่ส่งผลต่อ ยุทธศาสตร์ชาติ</p> <p>☐ มีแผนนำระบบดิจิทัลมาใช้ ปรับเปลี่ยนการทำงานและ รองรับการเปลี่ยนแปลง</p> <p>☐ กำหนดตัวชี้วัด และ เป้าประสงค์ที่ตอบสนองพันธกิจ ของส่วนราชการ และการ เปลี่ยนแปลงและถ่ายทอดสู่ ระดับหน่วยงานและบุคคล</p>	<p>มีตัวชี้วัดที่ตอบสนองเป้าหมายเชิง ยุทธศาสตร์ เช่น ประสิทธิภาพในการ ดำเนินงานตามหลักการกิจ พื้นที่/ ห้องถูน ภูมิภาค จังหวัด กลุ่มจังหวัด ตัววัดด้านการพัฒนาระบบบริหาร จัดการ ตัววัดด้านศักยภาพในการเป็น ส่วนราชการที่มี ความสำคัญเชิง ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา เป็นต้น</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Advance</u>	<ul style="list-style-type: none"> - มีการวิเคราะห์ผลกระทบของ เป้าประสงค์และตัวชี้วัดเชิง ยุทธศาสตร์ที่เกิดกับยุทธศาสตร์ ชาติทั้งระยะสั้นและระยะยาว <p>☐ มีการวิเคราะห์ผลกระทบ ของเป้าประสงค์และตัวชี้วัด ที่มี ผลต่อยุทธศาสตร์ชาติทั้งระยะ สั้นและระยะยาวในมิติต่างๆ เช่น การเพิ่มขีดความสามารถ ใน การแข่งขัน การลดผลกระทบ จากข้อบังคับทางกฎหมาย</p>	<p>ตัวอย่างเช่น เป้าหมายในการส่งเสริม ให้เกิดการพัฒนาเครือข่ายด้านการ ส่งออก จะมีผลให้เกิดการขยายตัว ของตลาดใหม่ขึ้น และนำมาสู่การ เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าระหว่าง ประเทศอีก xx%</p> <p>การวิเคราะห์ผลกระทบจำนวนด้าน มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม จะส่งผลให้เกิดอัตราการเติบโตทาง เศรษฐกิจเพิ่มขึ้นร้อยละ yy ภายในปี พ.ศ. 2561 เป็นต้น</p>
<u>Significance</u>	<ul style="list-style-type: none"> - มีการวิเคราะห์ความเสี่ยง ระดับองค์การและผลกระทบ ทั้งทางตรง ทางอ้อมที่ส่งผล ต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ของประเทศ <p>☐ วิเคราะห์ความเสี่ยงระดับ องค์การที่อาจเกิดขึ้น และส่งผล ต่อแผนงานและเป้าประสงค์ที่ วางไว้</p> <p>☐ วิเคราะห์ความเสี่ยงระดับ องค์การที่อาจเกิดขึ้น ที่อาจ ส่งผลกระทบผลต่อระบบ เศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อมของประเทศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมสรรพากรมีการวิเคราะห์ ความเสี่ยงอย่างเป็นระบบที่อาจ เกิดขึ้นจากทั้งปัจจัยภายนอกและ ส่งผลต่อแผนงานและเป้าประสงค์ใน การจัดเก็บภาษีอากร โดยกำหนด กลไกในการขับเคลื่อนการบริหารงาน ผ่านคณะกรรมการฯ ในการติดตาม การจัดเก็บภาษีให้เป็นไปตาม ประมาณ และจัดตั้งคณะกรรมการ ติดตามการจัดเก็บรายได้ฯ โดย วิเคราะห์ความเสี่ยง คาดการณ์ และ วางแผนเชิงรุกเป็นรายเดือนเพื่อ กำหนดเป้าหมายการจัดเก็บภาษีของ กรมฯ โดยใช้การวิเคราะห์ภาษีเงินได้ นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นราย กิจการ (Data Analytics) และจัดทำ กลยุทธ์เพิ่มประสิทธิภาพในการ จัดเก็บภาษีเพื่อขยายฐานภาษีและทำ ให้ธุรกิจปฏิบัติหน้าที่ทางภาษีได้อย่าง ถูกต้อง โดยนำหลักการ OKR :

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
		<p>Objective and Key Results มาใช้ต่อยอดในการเพิ่มประสิทธิภาพและมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานในการติดตามและคาดการณ์ผลการจัดเก็บภาษีอย่างต่อเนื่อง เพื่อรับมือได้อย่างทันท่วงที</p> <p>- กรมสรรพากรมีการวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีโดยมีการนำเทคโนโลยีบล็อกเชน (Blockchain) มา捺ร่องใช้ในการให้บริการด้านการคืนภาษีแก่นักท่องเที่ยว และเชื่อมต่อข้อมูลของหน่วยงานรัฐและเอกชนให้ผู้รับบริการได้รับเงินภาษีคืนสะดวกเร็วขึ้น</p>

2.3 แผนปฏิบัติการที่ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของส่วนราชการลงไปทุกภาคส่วนโดยผ่านเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Basic</u>	<p>แผนปฏิบัติการที่ครอบคลุมทุกส่วนงาน ชัดเจน และสื่อสารสู่การปฏิบัติไปยังทุกกลุ่มทั้งภายในและภายนอก วางแผนอย่างมีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่อง ที่ชัดเจนและอยู่ในระดับที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชน รับฟังความคิดเห็นและเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม</p>	<p>แผนปฏิบัติการ</p> <p>☐ รองรับยุทธศาสตร์ทุกด้านครอบคลุมทุกส่วนงาน วางแผนอย่างมีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่อง ที่ชัดเจนและอยู่ในระดับที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชน</p> <p>☐ ถ่ายทอดลงไปถึงเครือข่ายระดับพื้นที่ทั่วภายในและภายนอกองค์การและเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม</p> <p>☐ มีความชัดเจน และสื่อสารสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิผล</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Advance</u>	<p>- แผนปฏิบัติการที่สนับสนุน ความสำเร็จของยุทธศาสตร์ ของส่วนราชการ ครอบคลุม ทุกส่วนงาน ชัดเจน และเปิด โอกาสให้สร้างนวัตกรรม (ทำน้อยได้มาก) ที่สร้าง คุณค่าให้กับประชาชน คุณค่าแก่ประชาชน (Public value)</p> <p>แผนปฏิบัติการดำเนินถึง</p> <p>☐ การเปิดโอกาสให้สร้าง นวัตกรรม (ทำน้อยได้มาก) ที่มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล สร้างคุณค่าให้กับประชาชน</p> <p>☐ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วย ใน การสื่อสาร การลดต้นทุน การปรับปรุงการให้บริการที่ สร้างความพึงพอใจ รวดเร็ว สร้างคุณค่าแก่ประชาชน</p> <p>☐ การมีส่วนร่วมของเครือข่าย ในการปฏิบัติงานร่วมกัน</p>	<p>มีแผนปฏิบัติการในการปรับปรุง ประสิทธิภาพและการลดต้นทุน เช่น การพัฒนาระบบการส่งใบคำร้องและ การจองผ่านระบบออนไลน์เพื่อการลด เวลาการรอคิวย การพัฒนาฐานข้อมูล เดียวเพื่อลดความซ้ำซ้อนของการ ทำงานและความผิดพลาด การสื่อสาร ผ่านเครือข่ายบนเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อ ความรวดเร็วฉับไวในการเข้าถึงปัญหา การใช้แผนที่ GIS เพื่อติดตาม แผนปฏิบัติการการควบคุมโรคที่ เกิดขึ้นทั่วประเทศ เป็นต้น</p> <p>- กรมพัฒนาที่ดินขับเคลื่อนแผนไปสู่ โดยใช้เครื่องมือ Individual Scorecard ถ่ายทอดตัวชี้วัดระดับกรมไปยังทุก หน่วยงาน ถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์ ไปสู่ระดับหน่วยงาน ผ่านการมีส่วนร่วม ของบุคลากรภายในหน่วยงานตั้งแต่ ระดับผู้บริหารไปสู่ระดับปฏิบัติงาน ถ่ายทอดและสื่อสารแผนไปสู่การปฏิบัติ อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และ พัฒนาระบบการให้บริการที่เน้นการ เข้าถึงของเกษตรกรในพื้นที่ให้ ครอบคลุมพื้นที่ รวมถึงมีแนวทางการ พัฒนาหมอดินอาสาให้เป็น Smart Volunteer Soil Doctor และใช้ เครื่องมือ Balanced Scorecard จัดการ องค์การให้มีความชัดเจนในการ ขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ นำไป ปรับปรุงกระบวนการฝ่ายการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Significance</u>	<p>- แผนปฏิบัติการที่สนับสนุนความสำเร็จของยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ บูรณาการกับแผนงานด้านบุคลากรและความสามารถและอัตรากำลังการใช้ทรัพยากรที่รองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น และสื่อสารสู่การปฏิบัติผ่านเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก และการใช้ข้อมูลร่วมกัน เพื่อการประสานงานให้เกิดความสำเร็จ</p>	<p>แผนปฏิบัติการ</p> <p>☐ บูรณาการกับแผนด้านบุคลากรทั้งการพัฒนาขีดความสามารถและอัตรากำลัง</p> <p>☐ รองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี</p> <p>☐ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วน และสร้างการมีส่วนร่วมและใช้ประโยชน์จากเครือข่าย</p> <p>☐ เอื้อต่อการโอนย้ายภารกิจบางส่วนให้ภาคเอกชน หรือภาคส่วนอื่น ดำเนินการแทน</p> <p>☐ ใช้ระบบดิจิทัลในการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายและมีการใช้ข้อมูลร่วมกัน</p> <p>แผนพัฒนาบุคลากรครอบคลุมด้านบุคคลากรทั้งการพัฒนาขีดความสามารถและอัตรากำลัง การสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งให้กับหมวดด้านอาสาและเกษตรกรภาคคีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในการใช้ฐานข้อมูลดิน มีการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือภายในส่วนราชการ นอกจากส่วนราชการและเครือข่ายภาคเอกชน เพื่อให้แผนปฏิบัติการประสบความสำเร็จ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างระบบเครือข่ายโรงพยาบาลในพื้นที่หรือโรงพยาบาลอื่นๆ ที่ไม่ได้อยู่ในสังกัด โดยมีการใช้ระบบดิจิทัลเพื่อความร่วมมือในการส่งข่าวสารและส่งวัสดุชีวินทรีย์ไปยังโรงพยาบาลอื่นๆ เพื่อการป้องกันโรคระบาดให้กับประชาชน - การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) โดยบูรณาการฐานข้อมูลร่วมกันของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อนำไปสู่การวางแผนการทำงานร่วมกัน เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก นำสู่การกำหนดนโยบายการปรับเปลี่ยนในพื้นที่ไม่เหมาะสมทั้งในระดับส่วนกลาง และภูมิภาค เกิดแรงจูงใจกับเกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตที่มีความพร้อมจากการซื้อขายและการทำความเข้าใจข้อมูล ส่งผลให้การผลิตมีรายได้เพิ่มขึ้น

2.4 การติดตามผลของการบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ การแก้ไขปัญหา และการรายงานผลอย่างมีประสิทธิผล

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Basic</u>	<ul style="list-style-type: none"> - การติดตามรายงานผลการดำเนินการตามแผน และการบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ และการรายงานผลสู่สาธารณะ (Open by default) <p>☐ ระบบการติดตามรายงานผลของตัวชี้วัด แผนปฏิบัติการ และยุทธศาสตร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายงานสถานะการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ - เตรียมการแก้ไขปัญหารณีไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ - การรายงานผลที่เกิดขึ้นต่อสาธารณะ 	<p>มีระบบการติดตามรายงานผลการดำเนินการตามกรอบเวลาของแผนยุทธศาสตร์ตามตัวชี้วัดผลการดำเนินการที่สำคัญที่ระบุไว้ โดยมีการประชุมติดตามผลการดำเนินงานเป็นประจำ เพื่อให้แนใจได้ว่าจะสามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้ มีการจัดทำรายงานสู่สาธารณะผ่านการรายงานผลตัวชี้วัดบนเว็บไซต์ของส่วนราชการ หรือรายงานประจำปี</p>
<u>Advance</u>	<ul style="list-style-type: none"> - การนำเทคโนโลยีมาวิเคราะห์และคาดการณ์ผลการดำเนินการตามแผน การแก้ปัญหา และการปรับแผนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง (Projection) <p>☐ แผนมีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถปรับแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับผลที่เกิดขึ้นในกรณีที่ไม่บรรลุผล หรือตีกว่าค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ - สามารถปรับแผนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงได้ <p>☐ มีการนำเทคโนโลยีมาวิเคราะห์ความเสี่ยงระดับองค์กรที่อาจเกิดขึ้น และส่งผลกระทบแผนงานและเป้าประสงค์ที่วางไว้ ประมาณผลและแสดงผลด้วยเครื่องมือ BI Tools และ Dashboard</p> <p>☐ มีการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ทุกปีเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง</p>	<p>ตัวอย่างเช่น จังหวัดมีค่าเป้าหมายของรายได้จากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นปีละ xx% ทุกปีในแผนพัฒนา 5 ปีข้างหน้า แต่จากการวิเคราะห์ผลในปีล่าสุด พบว่า มีการเติบโตเกินกว่าค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้กว่า 50% จังหวัดได้มีการปรับเปลี่ยนค่าคาดการณ์ใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับผลที่เกิดขึ้น และได้ปรับค่าการคาดการณ์ใหม่รองรับ รวมทั้งการสื่อสารให้ทุกส่วนราชการและภาคเอกชนได้ปรับให้สอดคล้อง ทั้งนี้เพื่อการเตรียมการรองรับการเติบโตที่จะเกิดขึ้น - กรมบังคับคดี ติดตามและประเมินผลการดำเนินการด้วยการนำระบบการรายงานผลผ่านช่องทางการดำเนินงานของกรมฯ ได้แก่ ระบบ G-Chat ระบบ Intranet และระบบสารบรรณ อิเล็กทรอนิกส์ ในการรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละระดับ โดยสามารถ</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
		<p>รายงานข้อมูลและการดำเนินงานไปยังผู้บริหารระดับสูงผ่านระบบดิจิติดตามทางระบบสารสนเทศ (Intranet) แบบ Real-Time เพื่อใช้ในการทบทวนปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการ ตลอดจนการปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กองทัพเรือ กำหนดแนวทางการวัดปฏิบัติการทางทหาร โดยดำเนินการผ่านระบบควบคุมบังคับบัญชาและสั่งการ (C5ISR) โดยรวมข้อมูลจากหน่วยปฏิบัติต่างๆ มาวิเคราะห์แสดงผล และตัดสินใจได้อย่างถูกต้องรวดเร็วในการใช้อาชญาและ การค้นหาพิสูจน์ทราบภัยคุกคาม
<u>Significance</u>	<ul style="list-style-type: none"> - การเตรียมการเชิงรุกเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นจากภายในและภายนอก และการปรับแผนที่ตอบสนองทันเวลา เชิงรุก อย่างมีประสิทธิผล (Proactive and effective) 	<p>☐ ติดตามสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินการตามแผนโดยสามารถวิเคราะห์ได้ว่าปัญหาเกิดที่ใด และจะส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติการอย่างไร</p> <p>☐ มีการเตรียมความพร้อมและมีความคล่องตัวต่อสถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลง</p> <p>☐ มีแผนการจัดการเชิงรุกเพื่อปรับแผนให้ทันเวลาและเกิดผลลัพธ์ที่ดีเป็นไปตามต้องการ</p> <p>☐ นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลในระดับ Advance ไปใช้ในการออกแบบและกำหนดนโยบาย</p> <p>มีการรายงานข้อมูลจากส่วนงานต่างๆ อย่างรวดเร็ว เข้าถึงง่าย มีการวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ที่อาจมีผลทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ส่วนราชการเองต้องมีความคล่องตัวในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง เช่นแนวโน้มของการโจมตีทางไซเบอร์ การปรับลดของอัตราแลกเปลี่ยนที่อาจส่งผลกระทบต่อการส่งออกเป็นต้น ส่วนราชการควรวิเคราะห์และเตรียมแผนเชิงรุกเพื่อการรับมืออย่างมีประสิทธิผล เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมสรรพากรจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลในงานที่รับผิดชอบ เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดเก็บภาษีและการให้บริการ (Data Analytics สู่การนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย/มาตรการที่สำคัญ)

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
		<ul style="list-style-type: none"> - กรมสอบสวนคดีพิเศษ มีระบบรายงานผลการปฏิบัติงาน/ข่าวสารของกรมฯ ผ่านแอปพลิเคชัน “DSI” โดยมีแผนในการเตรียมความพร้อมต่อการปรับเปลี่ยนแผนในเชิงรุกที่รองรับต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบาย/แผน รวมถึงระบบ DSI Case Intelligence : CI ใน การติดตามและคาดการณ์ผลคดีพิเศษ รวมถึงมีระบบ PMS ในการติดตามและรายงานผลตามแผนปฏิบัติราชการ เพื่อ จัดทำแผนการจัดการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง การปฏิบัติการตรวจค้น ปิดล้อม จับกุมผู้ต้องหา หรือ ค้นหาหลักฐานพยาน เป็นต้น

หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เป้าหมาย : เพื่อให้ส่วนราชการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการบริการประชาชนที่ทันสมัย รวดเร็วและเข้าถึงในทุกระดับ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมการบริการที่สร้างความแตกต่างและตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่ม และความต้องการเฉพาะบุคคลซึ่งสามารถออกแบบได้ (Personalized Service) โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อตอบสนองการแก้ไขปัญหา วิเคราะห์ สร้างนวัตกรรม ความพึงพอใจ และความผูกพันของประชาชนผู้รับบริการกับหน่วยงาน วางแผนเชิงรุกในการตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งปัจจุบันและอนาคต มีกระบวนการแก้ไขข้อร้องเรียนที่รวดเร็ว และสร้างสรรค์โดยปฏิบัติงานบนพื้นฐานของข้อมูลความต้องการของประชาชน ส่งผลต่อความพึงพอใจ สร้างความร่วมมือของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

	Basic (A&D)	Advance (Alignment)	Significance (Integration)	
3.1 ระบบข้อมูลและสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อการบริการและการเข้าถึง		ใช้ข้อมูลเพื่อตอบสนองความต้องการที่แตกต่าง	ใช้เทคโนโลยีในการวิเคราะห์ค้นหาความต้องการ และความคาดหวังใหม่	ใช้ข้อมูลทั้งภายนอกและภายในเชิงรุกทั้งปัจจุบันและอนาคต
3.2 การประเมินความพึงพอใจและความผูกพัน		การประเมินความพึงพอใจ และความผูกพัน ของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก	วิเคราะห์ผลเพื่อตอบสนองความต้องการ และแก้ไขปัญหา เชิงรุก	บูรณาการกับฐานข้อมูล แหล่งอื่นเพื่อวางแผน และการสร้างนวัตกรรมในการให้บริการ
3.3 การสร้างนวัตกรรม การบริการและตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่ม		การปรับปรุงบริการที่ตอบสนองความต้องการ และความคาดหวังของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก	ปรับปรุงกระบวนการและสร้างนวัตกรรมที่ตอบสนองความต้องการในภาพรวม และเฉพาะกลุ่ม	สร้างนวัตกรรมที่สามารถออกแบบการให้บริการ เฉพาะบุคคล
3.4 กระบวนการแก้ไขข้อร้องเรียนที่รวดเร็วและสร้างสรรค์		มีช่องทางเป็นมาตรฐาน และกระบวนการรับเรื่องร้องเรียนอย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐาน	กระบวนการจัดการ ข้อร้องเรียนเชิงรุก รวดเร็ว ทันการณ์ จัดการได้ และต้องสร้างความพึงพอใจ	ตอบสนองข้อร้องเรียนและใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร ตอบสนองและสร้างความผูกพัน (engaged citizen)

ภาพที่ 5 หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3.1 ระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการบริการประชาชนที่ทันสมัย รวดเร็ว และเข้าถึงในทุกระดับ

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Basic</u>	<p>☐ นำข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาวิเคราะห์และตอบสนองความต้องการที่แตกต่าง (Customer centric)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่องทางต่างๆ เช่น ผลสำรวจความพึงพอใจแบบสอบถามความคิดเห็น การประชุมรับรวมความคิดเห็นจากภายในองค์การ/ภายนอกองค์การ/เครือข่าย และอัตราการเติบโต เป็นต้น - ฐานข้อมูลของส่วนราชการ 	<p>มีกระบวนการค้นหาและรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ความต้องการที่แตกต่าง ของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีวิธีการการรับฟังและการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น การประชุมระดมความคิดเห็น แบบสอบถาม อบรม สัมมนา เว็บไซต์ เป็นต้น และนำมาประมวลวิเคราะห์ผลเพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p>
<u>Advance</u>	<p>☐ ใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ (รวมทั้งเทคโนโลยีดิจิทัล) เพื่อค้นหาความต้องการและความคาดหวังของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้ง เพื่อตอบสนองความต้องการประชาชนที่แตกต่างได้อย่างมีประสิทธิผล (Digital technology, Customer centric)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมพัฒนาชุมชน มีการออกแบบวิธีการ และช่องทางในการรับฟังและเรียนรู้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้วยการดำเนินการเชิงรุกในการสำรวจและรับฟังเรียนรู้เฉพาะกลุ่ม (Focus Group) ผ่านเครื่องมือ Social listening ใน การรับฟังความคิดเห็นของชุมชน กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายเชิงรุก สู่การตัดสินใจรูปแบบใหม่ของการในการปรับปรุงงานบริการสินค้า OTOP ที่ตอบสนองกับกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการในอนาคต และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
	คาดหวังใหม่ๆ ของผู้รับบริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม	
<u>Significance</u>	<p>☐ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และสารสนเทศจากภายในและภายนอก (รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม) เพื่อวางแผนนโยบายเชิงรุกในการตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งปัจจุบันและอนาคต (Actionable policy solution)</p>	<p>กรมควบคุมโรคได้ใช้ข้อมูลและสารสนเทศของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในด้านการเฝ้าระวัง และตรวจจับโรคและภัยสุขภาพจากฐานข้อมูลและแนวโน้มการเกิดภัยต่างๆ มาใช้กำหนดแนวทางในการเฝ้าระวังใน 5 มิติ เพื่อเตรียมการตอบโต้ภัยโรคและภัยสุขภาพได้ทันต่อเหตุการณ์ขณะเดียวกันได้วางแผนมาตรการการรับฟังให้ครอบคลุมและทันการณ์ทั้งเชิงรุกและเชิงรับด้วยวิธีการที่หลากหลายครอบคลุมทุกกลุ่ม</p> <ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์และเข้าใจความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - วิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้น - กำหนดนโยบายเชิงรุกในการตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งปัจจุบันและอนาคต - นำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงงานบริการเพื่อสร้างคุณค่าให้แก่ประชาชนผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย <p>กรมศุลกากร ใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศเชิงรุก แนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นทั้งบริบท ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศสู่การพัฒนาระบบการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว สามารถติดตามสถานะการให้บริการของหน่วยงานได้ทุกที่ ทุกเวลาแบบ Real time และตอบสนองทันทีต่อการให้บริการขัดข้อง และสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจนบรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสาธารณสุขทั้งทางตรงและทางอ้อม</p>

3.2 การประเมินผลความพึงพอใจ ความผูกพันของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำมาใช้ประโยชน์

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Basic</u> - การประเมินความพึงพอใจ และความผูกพัน ของกลุ่มผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักอย่าง เท่าเทียมกันตอบสนองต่อความ ต้องการของผู้รับบริการและผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำมา วิเคราะห์ และปรับปรุง กระบวนการทำงาน	☐ ประเมินความพึงพอใจและ ความผูกพันในรูปแบบที่ เหมาะสมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ใน การวิเคราะห์และปรับปรุง กระบวนการทำงาน และ ตอบสนองต่อความคาดหวัง/ ความต้องการของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คำนึงถึง โอกาสความเท่าเทียมกันของ การเข้าถึงบริการสาธารณชนของ ทุกกลุ่ม เช่น การให้บริการทัน กាល พฤติกรรมที่ตอบสนอง ต่อนโยบายการบริการต่างๆ เป็นต้น	รูปแบบการประเมินความพึงพอใจอาจ ดำเนินการได้หลากหลายตามความ เหมาะสม เช่น กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ครอบคลุมทุก ภารกิจ โดยกำหนดวิธีการที่เหมาะสม และความสะดวก ได้แก่ การสอบถาม ผู้รับบริการ ณ จุดบริการ การสำรวจ ผ่านเว็บไซต์กรม แบบสอบถามทาง e-Mail การรับฟังข้อคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะ นำผลที่ได้ มาปรับปรุง บริการทั้งเร่งด่วน และการแก้ไข กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
<u>Advance</u> - การใช้ผลการประเมินความ พึงพอใจ และความผูกพัน ของกลุ่ม ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หลักเพื่อนำมาวิเคราะห์ความ ต้องการ และแก้ปัญหาในเชิงรุก	☐ นำผลการประเมินความ พึงพอใจ และความผูกพันมา วิเคราะห์เพื่อค้นหาโอกาสใน การปรับปรุงและแก้ไขปัญหา เชิงรุก	ความผูกพันควรดีในมิติของการปฏิบัติ มากว่าความรู้สึก เช่น ส่วนราชการมี การประเมินผลจากความพึงพอใจ เกี่ยวกับ พัณฑุพิชช์ที่ส่งเสริมแก่เกษตรกร พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง แต่ จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรไม่ได้นำ พัณฑุไปปลูก (ความผูกพัน) ส่วนราชการ จะต้องค้นหาเพื่อเข้าใจสาเหตุ และวางแผนในการแก้ไขปัญหาเชิงรุก เช่น สร้างกลไกทางการตลาด สร้างเครือข่าย ผู้จำหน่ายกับกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น - สป.สธ. ใช้ระบบการประเมินความ พึงพอใจ ไม่พึงพอใจ และความผูกพัน ซึ่งในการออกแบบสำรวจความพึงพอใจ ได้จำแนกกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
		<p>ส่วนเสีย นำไปวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาวัตกรรม รวมถึงได้ประเมินช่องว่างการปฏิบัติงานกับมาตรฐานบริการ (GAP) โดยมีมาตรการเชิงรับในการพัฒนาระบบสารสนเทศในการยกระดับคุณภาพในการให้บริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ อำนวยความสะดวกในการให้บริการ ลดระยะเวลาและรอคอย และมีมาตรการเชิงรุกในการมุ่งสู่ความเป็นเลิศโดยการใช้ระบบการให้คำปรึกษาออนไลน์ผ่านระบบบริการแพทย์ทางไกล และบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการในพื้นที่</p>
<u>Significance</u>	<p>☐ บูรณาการข้อมูลจากผลการสำรวจกับฐานข้อมูล ลูกค้า ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการแล่งอื่นๆ เพื่อการวางแผนยุทธศาสตร์และการสร้างนวัตกรรมในการให้บริการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - แก้ปัญหาความไม่พึงพอใจในการให้บริการ ที่ดีขึ้น - เป็นแนวทางในการวางแผนยุทธศาสตร์และการสร้างนวัตกรรม 	<p>จากการดำเนินการวัดความพึงพอใจ และไม่พึงพอใจ กรม ปศุสัตว์ได้นำผลการสำรวจของหน่วยงานภายในกรมฯ มาวิเคราะห์ และนำไปใช้สร้างนวัตกรรมการปรับปรุงเพื่อยกระดับคุณภาพการให้บริการ เช่น การพัฒนาระบบ e-Service ซึ่งบูรณาการกับฐานข้อมูลทะเบียนสัตว์แห่งชาติ (NID) อำนวยความสะดวกและลดความซ้ำซ้อนและขั้นตอนที่ยุ่งยากต่อการติดต่อของผู้ประกอบการ</p>

3.3 การสร้างนวัตกรรมการบริการ ที่สร้างความแตกต่าง และตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่ม และต่างความต้องการ

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Basic</u> - การบริการที่ตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก และการถ่ายทอดสู่การปฏิบัติในทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	☐ มีกระบวนการในการทบทวนและการปรับปรุงการบริการอย่างต่อเนื่อง ☐ มีช่องทางการสื่อสารที่สามารถเข้าถึงผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก ☐ มีการถ่ายทอดไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกพื้นที่เพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างจริงจัง	สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พก.) ได้มีการเรียนรู้และปรับปรุงรูปแบบการบริการและกลไกการสนับสนุนที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้พิการที่มีความต้องการเฉพาะที่หลากหลาย และได้ถ่ายทอดให้เจ้าหน้าที่เข้าใจอย่างลึกซึ้งในความต้องการของผู้รับบริการซึ่งเป็นผู้พิการ เช่น การพัฒนาเครื่องมือสื่อสารการได้ยิน ตลาดอาชีพออนไลน์สำหรับผู้พิการเป็นต้น
<u>Advance</u> - การสร้างนวัตกรรมการบริการที่ตอบสนองความต้องการทั้งภาพรวมและเฉพาะกลุ่มคำนึงถึงโอกาสความเท่าเทียมของทุกกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิผล (Customer groups and segments)	☐ สร้างนวัตกรรมการให้บริการใหม่ๆ ที่ตอบสนอง <ul style="list-style-type: none"> - ความต้องการภาพรวม - ความต้องการเฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มที่มีความต้องการเฉพาะให้สามารถเข้าถึงการบริการได้คำนึงถึงโอกาสความเท่าเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณูปโภคของกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาส 	การพัฒนาโปรแกรมการคำนวณภาษีส่วนบุคคลเพื่อให้ผู้เสียภาษีสามารถทำการคำนวณด้วยตัวเองก่อนชำระ มีการชำระและคืนภาษี
<u>Significance</u> - การสร้างนวัตกรรมการบริการที่สามารถให้บริการเฉพาะบุคคลที่สามารถออกแบบได้(Personalized /Customized service)	☐ การสร้างนวัตกรรมการให้บริการที่ <ul style="list-style-type: none"> - มีความคล่องตัวในการให้บริการตามความต่างของผู้รับบริการ - เอื้อให้ผู้รับบริการสามารถออกแบบตาม 	ตัวอย่างของการบริการเฉพาะบุคคลที่ออกแบบได้ เช่น การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาที่ผู้เรียนในวัยทำงานสามารถออกแบบแบบตามความต้องการและความสนใจของตนเองตลอดจนการเลือกเรียนในเวลาที่ตนเองต้องการ เป็นต้น

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
	<p>ความต้องการเฉพาะบุคคล (Customized Service)</p> <p>☐ การเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงบริการ</p>	

3.4 กระบวนการแก้ไขข้อร้องเรียนที่รวดเร็ว และสร้างสรรค์ เพื่อตอบสนองได้ทันความต้องการ

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Basic</u> - มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนและกระบวนการจัดการข้อร้องเรียนอย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐานในการจัดการข้อร้องเรียนที่เหมาะสมกับลำดับความสำคัญของเรื่อง (<u>Service level Agreement: SLA</u>)	<p>☐ มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนที่สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก และมีประสิทธิผล</p> <p>☐ มีมาตรฐานการจัดการข้อร้องเรียน และการตอบสนองกลับต่อข้อร้องเรียน (Response) ที่สอดคล้องลำดับความสำคัญของเรื่อง</p>	<p>ส่วนราชการต้องจัดให้มีช่องทางและระบบการจัดการข้อร้องเรียนอย่างเป็นทางการ มีระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับหนังสือร้องเรียน โดยมีการแยกลำดับความสำคัญตามแหล่งที่มา มีการกำหนดระยะเวลาการตอบกลับและแก้ไขตามความสำคัญของเรื่องที่ร้องเรียน และมีการกำหนดผู้รับผิดชอบตามเรื่องที่ร้องเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่องทางที่มีประสิทธิผล หรือช่องทางที่เกิดการสื่อสารทั้งสองทาง 'ได้แก่' การให้บริการ Call Center หรือช่องทางมาตรฐานการรับเรื่องราวร้องเรียน เช่น อีเมล หรือช่องทางรับเรื่องราวร้องเรียนผ่านเว็บไซต์หน่วยงาน เป็นต้น - กรมสรรพสามิต มีช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียน 10 ช่องทาง 'ได้แก่' สายด่วน 1713 หนังสือราชการ/หนังสือทั่วไป Email Facebook Line เบอร์โทรศัพท์เคลื่อนที่ของสรรพสามิตพื้นที่ ตู้รับฟังความคิดเห็นและร้องเรียนของแต่ละหน่วยงาน เว็บไซต์กรมสรรพสามิต ตู้ ปณ 10 และศูนย์บริการประชาชน เป็นต้น

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
		<p>- กรมสอบสวนคดีพิเศษ มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน จำนวน 9 ช่องทาง โดยจัดทำมาตราฐาน (Flow Chart) และพัฒนา “ระบบรับเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียน แจ้งเบาะแส” และ “ระบบติดตามสถานะเรื่องร้องเรียน” เพื่อติดตามความคืบหน้าของเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียน (tracking) ได้ผ่านทางเว็บไซต์ กสพ. และ Application DS1 โดยปรับลดระยะเวลาดำเนินการ และอำนวยความสะดวกสะดวกให้กับประชาชน</p>
<u>Advance</u>	<p>- กระบวนการจัดการข้อร้องเรียน เชิงรุก อย่างเป็นระบบ รวดเร็ว สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างทันการณ์ สร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ มีการตอบสอบถามลับต่อข้อร้องเรียน อย่างเป็นระบบ รวดเร็ว ทันการณ์ ☐ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการทำงานและการแก้ปัญหาในเชิงรุก (Response and React) ☐ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการจัดการข้อร้องเรียนของหน่วยงาน 	<p>การรายงานสถิติการร้องเรียนและการบริการที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงประเด็นปัญหาร่วมทั้งสถิติในการตอบข้อสงสัย และจำนวนข้อร้องเรียนที่ได้รับการแก้ไข หรือสถานการณ์แก้ไขปัญหา ผ่านการแจ้งกลับโดยเครื่องมือสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น การแฉลงข่าวผ่านสื่อมวลชน เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงอย่างทันท่วงที มี QR code สำหรับรับเรื่องร้องเรียนทั้งในระดับอำเภอและจังหวัดที่ส่งตรงถึงผู้ว่าราชการ จังหวัดผ่านทาง Facebook ของผู้ว่าราชการจังหวัด</p> <p>- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน มีการออกแบบวิธีการและช่องทางต่าง ๆ ในเชิงรุก ได้แก่ ระบบประชาพิจารณ์ สังเกตจาก การตรวจแรงงาน แบบสำรวจ เป็นต้น และเชิงรับ ได้แก่ การเปิดช่องทางรับฟังความคิดเห็นผ่านทางโทรศัพท์ E-mail Facebook และ Application line ของกลุ่มเครือข่ายแรงงานด้านต่าง ๆ แล้วนำผลการรับฟังมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำมาปรับปรุงผลผลิตและการบริการ ที่</p>

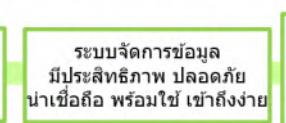
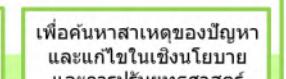
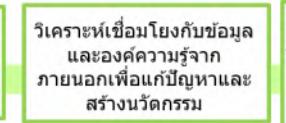
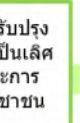
ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
		ตอบสนองความต้องการ และทำให้เห็นอกว่าความคาดหวัง ผ่านการนำมาระบุนเดิมในการวางแผน ทบทวน แก้ไข ปรับปรุงกระบวนการทำงาน และสร้างนวัตกรรมการให้บริการ
<u>Significance</u> - ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างสรรค์ และเรียกความเชื่อมั่นและสร้างความผูกพันของผู้รับบริการเพื่อสร้าง	☐ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการรับข้อร้องเรียน และการตอบสนองข้อร้องเรียนเบื้องต้น ☐ การใช้กระบวนการในการแก้ปัญหานาไปซึ่งสร้างสรรค์	<p>ในการแก้ไขปัญหาให้ทันการณ์และสร้างความเชื่อมั่นให้กับลับคืนมาต้องอยู่บนพื้นฐานของการสื่อสารและสร้างความเข้าใจในปัญหาและข้อร้องเรียนของผู้รับบริการ กระบวนการการแก้ไขข้อร้องเรียนอาศัยความร่วมมือ และการค้นหาหนทางแก้ไขร่วมกัน และการสื่อสารที่ทันการณ์</p> <p>- กรมสรrophyarm มีวิธีการบริหารจัดการข้อร้องเรียนเชิงรุก โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อจัดกลุ่มสรุปปัญหาและเร่งแก้ไขดำเนินการ และปรับปรุงเว็บไซต์ กรมฯ ใหม่ ในการอำนวยความสะดวกฯ ให้กับผู้เสียภาษีและผู้รับบริการผ่านแนวคิด “เข้าถึงง่าย สบายตา เป็นสากล” สามารถตรวจสอบสถานะการขอคืนภาษีโดยไม่ต้องรอให้เรียกตรวจเอกสาร ลดข้อร้องเรียน โดยการใช้เทคโนโลยี AI ในการตอบสนอง เช่น Chatbot ตอบคำถามเบื้องต้น เกิด Engage Citizen เช่น กรมสรrophyarm พัฒนาขึ้นอย่างอาร์ชี Chatbot ในการให้บริการตอบปัญหาด้านภาษีอากรออนไลน์ตลอด 24 ชั่วโมง เป็นต้น</p> <p>- การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อนำไปสู่การแก้ไขร้องเรียนอย่างยั่งยืนและสร้างสรรค์ เช่น ความร่วมมือกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการออกกฎหมายยกเว้นภาษี</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
		เงินได้ที่ผู้มีเงินได้เป็นผู้พิการซึ่งเป็นคนต่างด้าวที่มีหนังสือรับรองความพิการจากการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และอำนวยความสะดวกในการขอคัดแบบแสดงรายการภาษีของชาวต่างชาติเพื่อขอต่อวีซ่าในประเทศไทยกับ สตม. สะดวก และรวดเร็วขึ้น

หมวด 4 การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้

เป้าหมาย : เพื่อให้ส่วนราชการมีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศ มากำหนดตัววัดที่สามารถใช้ติดตามงานที่insideในระดับปฏิบัติการ และระดับยุทธศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิผลทั่วทั้งองค์กร รวมทั้งการสื่อสารและเปิดเผยข้อมูลสู่ผู้ใช้งานทั้งภายในและภายนอก วิเคราะห์ผลจากข้อมูลและตัววัด เพื่อการแก้ปัญหาและตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันเวลา และเชิงรุก มีการใช้ความรู้ และสติปัญญาในการแก้ปัญหา เรียนรู้และมีเหตุผลในเชิงจริยธรรม มีการบริหารจัดการข้อมูล สารสนเทศ และระบบการทำงานที่ปรับเป็นดิจิทัลเต็มรูปแบบ มีประสิทธิภาพ และใช้งานได้

หมวด 4 การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้

	Basic (A&D)	Advance (Alignment)	Significance (Integration)
4.1 การกำหนดตัววัดเพื่อการติดตามงานอย่างมีประสิทธิผล	 การวางแผนและรวบรวมข้อมูลและตัววัดที่ดีโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	 ระบบจัดการข้อมูล มีประสิทธิภาพ ปล่อยด้วยน่าเชื่อถือ พัฒนาให้เข้าถึงง่าย	 การจัดให้มีข้อมูลและสารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อประชาชนโดยไม่ต้องร้องขอ
4.2 การวิเคราะห์ผลจากข้อมูลและตัววัดในทุกระดับ เพื่อการแก้ปัญหา	 การวิเคราะห์ผลจากข้อมูลและตัววัดเพื่อแก้ไขปัญหาในกระบวนการที่สำคัญ	 เพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหาและแก้ไขในเชิงนโยบายและการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์	 เชื่อมโยงผลการวิเคราะห์เพื่อคาดการณ์และสนับสนุนการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพในทุกระดับ
4.3 การใช้ความรู้และองค์ความรู้ของส่วนราชการในการแก้ปัญหาเรียนรู้และมีเหตุผล	 การรวมรวมองค์ความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อใช้ในการเรียนรู้ พัฒนาและต่อยอด	 วิเคราะห์เชื่อมโยงกับข้อมูลและองค์ความรู้จากภายนอกเพื่อแก้ไขปัญหาและสร้างนวัตกรรม	 นำองค์ความรู้ไปใช้ปรับปรุงงานเกิดกระบวนการที่เป็นเลิศ บรรลุยุทธศาสตร์และการสร้างมูลค่าเพิ่มสู่ประชาชน
4.4 การนิหารจัดการข้อมูล สารสนเทศ และการปรับระบบการทำงานเป็นดิจิทัลเต็มรูปแบบ	 การจัดการข้อมูลและสารสนเทศ ตามมาตรฐาน ก้าวข้อมูล (Data Governance)	 มีระบบความมั่นคงทางไซเบอร์ และการเดิมพันในภาวะฉุกเฉิน	 เชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลชั้นหน่วยงาน เพื่อใช้ในการตัดสินใจ และใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิผล

ภาพที่ 6 หมวด 4 การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้

4.1 การใช้ข้อมูลและสารสนเทศ มากำหนดตัววัดที่สามารถใช้ติดตามงานทั้งในระดับปฏิบัติการ และระดับยุทธศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิผล รวมทั้งการสื่อสารสู่ผู้ใช้งานทั้งภายในและภายนอก

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Basic</u>	<p>- การวางแผนและการรวบรวมข้อมูลและตัววัดทั้งในระดับปฏิบัติการ และยุทธศาสตร์โดยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient Use of Performance Measures)</p>	<p>☐ วางแผนในการรวบรวมข้อมูล</p> <p>☐ รวบรวมข้อมูลตัววัดในระดับปฏิบัติการและยุทธศาสตร์</p> <p>☐ นำข้อมูลมาใช้ในการติดตามรายงาน และประเมินผล</p> <p>☐ นำข้อมูลมาใช้สนับสนุนการทำงานให้มีประสิทธิภาพขึ้น</p> <p>☐ นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบูรณาการข้อมูล จัดวางระบบการรายงานความก้าวหน้า และผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย</p> <p>- มีการเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นและเชื่อถือได้ต่อประชาชนตลอดจนวางแผนระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเป็นไปโดยง่าย</p> <p>กระทรวงพัฒนา มีการรวมข้อมูลสารสนเทศ และตัววัดเป็น 2 กลุ่มได้แก่ (1) กลุ่มที่ใช้สนับสนุนการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ และ (2) กลุ่มที่ใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานประจำตัววัดทั้งหมดมีการปรับให้สอดคล้องเพื่อใช้ในการติดตามสถานการณ์ ประเมินผล และเป็นศูนย์ข้อมูลด้านพลังงานของประเทศไทย กระทรวงพัฒนาสร้างความพร้อมใช้งานของข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันเวลาด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ปลอดภัย คำนึงถึงคุณภาพ เพื่อรองรับการทำงาน ในการกำหนดตัววัดเชิงยุทธศาสตร์ กระทรวงฯ มีเกณฑ์พิจารณาตัวชี้วัดที่เข้มข้น สามารถวัดผลได้ต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นตัวชี้วัดที่ใช้ในระดับสากล เพื่อให้สามารถเทียบเคียงความสำเร็จได้</p>
<u>Advance</u>	<p>- ระบบการจัดการข้อมูล และสารสนเทศ มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย น่าเชื่อถือ พر้อมใช้ และเอื้อให้บุคลากรและผู้ใช้งานที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงได้อย่างมีประสิทธิผลเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อประชาชน (Quality and availability of data and information)</p>	<p>☐ ระบบการจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพคำนึงถึงผู้ใช้งานทั้งภายในและภายนอก</p> <ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบและความพร้อมใช้ - การจัดการข้อมูลตามมาตรฐานสากล - เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ <p>ตัวอย่าง กรมศุลกากร ได้กำหนดข้อมูลและสารสนเทศตามความต้องการใช้งานเป็น 4 ลักษณะ คือ (1) ระบบข้อมูลในการบริการ เช่น ระบบพิธีการศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (2) ระบบฐานข้อมูลสำหรับเจ้าหน้าที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น ระบบ Warning System ระบบสถิติการนำเข้า/ส่งออก (3) ระบบบริการข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ประกอบการค้า</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
		ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผ่านทาง Internet (4) ระบบ National Single Window เพื่อเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบบูรณาการ เพื่อให้บริการแบบเบ็ดเสร็จจากการติดต่อเพียงจุดเดียว เช่น ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ตัวแทนออกของและผู้ประกอบการขนส่งสามารถส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่ต้องกรอกข้อมูลซ้ำซ้อน ลดความผิดพลาดและลดการทำงานที่ไม่สร้างคุณค่า อีกทั้งยังสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกับทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ ได้อย่างรวดเร็ว แบบครบวงจร
<u>Significance</u>	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดให้ข้อมูลและสารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อผู้ใช้งานภายนอกรวมทั้งภาคประชาชนสามารถนำไปใช้ได้ทันทีโดยไม่ต้องร้องขอ จัดวางระบบรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย (Public data portal) 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ การกำหนดข้อมูลที่ต้องเปิดเผยต่อสาธารณะได้ (โดยไม่ต้องร้องขอ) ☐ ช่องทางการเปิดเผยข้อมูลที่หลากหลายและเข้าถึงได้ง่าย ☐ การดำเนินการอยู่บนพื้นฐานการสำรวจความต้องการและข้อเสนอแนะจากภาคประชาชนอย่างสมำเสมอ

4.2 การวิเคราะห์ผลจากข้อมูล และตัววัด เพื่อการแก้ปัญหาและตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันเวลา และเชิงรุก

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Basic</u> - การวิเคราะห์ผลจากข้อมูลและตัววัดที่รวมในทุกระดับในส่วนราชการเพื่อการแก้ปัญหาในกระบวนการต่างๆ ในส่วนราชการ	☐ การวิเคราะห์ข้อมูลและตัววัดในทุกระดับ ☐ การบริหารจัดการข้อมูล ☐ การเปรียบเทียบผลการดำเนินการตามค่าเป้าหมาย ☐ การนำข้อมูลไปแก้ปัญหาปรับปรุงกระบวนการรสำคัญๆ (Re-active)	ตัวอย่าง กรมควบคุมโรคมีการวิเคราะห์ข้อมูลและตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว โดยคณะกรรมการบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ ในรูปแบบ Dashboard เปรียบเทียบกับค่าเป้าหมาย เพื่อวัดผลการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ
<u>Advance</u> - การวิเคราะห์ผลจากข้อมูลและตัววัดในทุกระดับในส่วนราชการเพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหา และแก้ไขปัญหาในเชิงนโยบายและการปรับยุทธศาสตร์	☐ นำผลการวิเคราะห์มาค้นหาสาเหตุของปัญหา และคาดการณ์ผลที่จะเกิดขึ้น ☐ นำไปแก้ปัญหาในเชิงนโยบาย และการปรับยุทธศาสตร์ (Pro-active) ☐ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีค่าเทียบเคียงกับคู่เทียบ	อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จซึ่งเป็นตัววัดสำคัญของกรมสุขภาพจิต จากการรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่องสรุปว่ามาจากสาเหตุหลัก 4 กลุ่ม โดยเฉพาะสาเหตุจากโรคซึมเศร้า ซึ่งผู้ป่วยมักไม่แสดงอาการชัดเจนทำให้การเข้าถึงการรักษาพยาบาลมีระดับต่ำ กรมฯ ได้นำมากำหนดเป็นโครงการวิจัยและพัฒนา “ระบบดูแลเฝ้าระวังโรคซึมเศร้าระดับจังหวัด” ซึ่งเป็นระบบบริการที่เชื่อมโยงกับทุกหน่วยบริการสาธารณสุขทั้งระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิและตติยภูมิทั่วประเทศ และมีการพัฒนาต่อเนื่องแบ่งเป็น 3 ระยะ จนอัตราการเข้าถึงบริการของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าเพิ่มขึ้นจาก 5.05% ในปี 2552 เป็น 48.5% ในปี 2559

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Significance</u> - การเชื่อมโยงผลการวิเคราะห์ในทุกระดับของหน่วยงานเพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหา นำไปสู่การคาดการณ์ กำหนดนโยบายหรือเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์ และการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพในทุกระดับ	☐ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการวิเคราะห์ และเชื่อมโยงผลในทุกระดับทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ☐ นำผลการวิเคราะห์ไปสู่การคาดการณ์ กำหนดนโยบายหรือเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์ และการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพในทุกระดับ ☐ นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองต่อสถานการณ์อย่างทันท่วงที	<p>ตัวอย่างเช่น กรมบัญชีกลาง กำหนดตัววัดที่สำคัญไว้ 4 ระดับ สะท้อนถึงคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงินของภาครัฐในภาพรวมของประเทศไทย ตั้งแต่ระดับประเทศลงมาจนถึงระดับบุคคลในการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อติดตามความก้าวหน้าของประเทศ การวัดผลดังกล่าว กรมบัญชีกลางได้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานทั้งระบบ เพื่อความถูกต้องรวดเร็ว และมีความพร้อมต่อการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูล ผู้บริหารสามารถติดตามผลตัววัดในระดับประเทศในระบบ GFMIS และ e-GP ผ่าน Smartphone ทำให้สามารถสั่งการได้ทันท่วงที รวมถึงช่วยกำหนดมาตรการในการรับต้นการเบิกจ่ายของส่วนราชการ</p> <p>- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ใช้ระบบสารสนเทศในการสนับสนุนกระบวนการ 6 ด้าน และส่งต่อข้อมูลไปยังฐานข้อมูลกลางของกรม DMSc Data Center ในการประมวลผลและสนับสนุนการตัดสินใจเชิงบริหาร ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลและแก้ไขปัญหา และพัฒนาวัตกรรมเพื่อทดสอบการนำเข้า และสร้างประโยชน์ด้านการแพทย์และสาธารณสุข มีการถ่ายทอดความรู้ให้เครือข่ายภาครัฐและเอกชนเพื่อนำไปเผยแพร่สู่ประชาชนในเชิงพาณิชย์ ช่วยให้องค์กรต่าง ๆ ในภาครัฐสามารถจัดซื้อผลิตภัณฑ์ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่พัฒนาโดยคนไทย</p>

4.3 การใช้ความรู้ และสติปัญญาในการแก้ปัญหา เรียนรู้และมีเหตุผล

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Basic</u>	<ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการรวบรวมข้อมูล สารสนเทศ และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการอย่างเป็นระบบเพื่อใช้ในการเรียนรู้ พัฒนา และต่อยอดการพัฒนาของส่วนราชการ 	<p>☐ กระบวนการรวบรวมข้อมูล สารสนเทศและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานอย่างเป็นระบบ</p> <p>☐ นำข้อมูลมาวิเคราะห์และรวบรวมไว้เพื่อนำไปทำประโยชน์ต่อยอดการเรียนรู้ภายในหน่วยงาน</p> <p>ตัวอย่างเช่น กรมบัญชีกลาง มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารพัสดุภาครัฐ การบัญชีภาครัฐ สวัสดิการรักษาพยาบาล ข้าราชการ ความรับผิดทางละเมิด การตรวจสอบภายใน กฎหมายการเงินการคลัง การเบิกจ่าย การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง โดยจัดเก็บในรูปแบบของฐานข้อมูล เอกสาร คู่มือ แนวทางปฏิบัติ มีการจัดการและถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้กรมบัญชีกลางสามารถควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินของแผ่นดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด และให้คำปรึกษา แนะนำ ตอบข้อหารือ แก่ส่วนราชการและบุคคลภายนอกได้</p>
<u>Advance</u>	<ul style="list-style-type: none"> - มีการวิเคราะห์และเข้มโโยงกับข้อมูล สารสนเทศ และองค์ความรู้นอกส่วนราชการเพื่อการแก้ไขปัญหา และสร้างนวัตกรรม 	<p>☐ กระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล สารสนเทศ และองค์ความรู้ เชื่อมโยงกับข้อมูล สารสนเทศ และองค์ความรู้จากภายนอกองค์การ</p> <p>☐ นำองค์ความรู้มาใช้เพื่อสร้างนวัตกรรม</p> <p>ส่วนราชการหลายแห่งมีการเชื่อมโยง ข้อมูล สารสนเทศ และองค์ความรู้ ระหว่างกันจนเกิดการพัฒนาวัตกรรม ต่างๆ ได้แก่ ศูนย์บริการภาครัฐแบบเบ็ดเตล็ด มี Application ระบบการจราจรเชื่อมโยงเส้นทางหลวง แผ่นดิน และทางหลวงชนบทตลอดจนเส้นทางลัดต่างๆ และระบบความปลอดภัย เพื่อแก้ปัญหาสังคมเมือง - สป.สธ. สร้างและจัดการความรู้ด้านสุขภาพทั้งในระดับกระทรวง กรม ระดับเขตสุขภาพ พัฒนาฐานความรู้ผ่านเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกรม กอง หน่วยงานภายนอก</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
		และมหาวิทยาลัย รวมถึงเชื่อมโยงข้อมูลผู้ป่วยกับฐานข้อมูลกลาง (Population Information Linkage Center) ร่วมกับกรมการปกครอง สร้างนวัตกรรมซอฟต์แวร์ ระบบ Smart Health ID ในการอำนวยความสะดวก ลดเวลา และเชื่อมโยงระบบข้อมูลสุขภาพผ่านระบบ HDC on Cloud ให้หน่วยบริการรายงานข้อมูลตลอดเวลา และมีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่โดยใช้เครื่องมือ Big Data Tools วิเคราะห์และประมวลผลได้อย่างรวดเร็ว เชื่อมโยงเครือข่ายแบบปิด (Intranet) ไปยัง รพ. ทุกรายดับทั่วประเทศ เชื่อมโยงข้อมูลคลังสุขภาพ กับ สปสช. สำนักงานประกันสังคม กระทรวงศึกษาธิการ กรมการปกครอง กรุงเทพมหานคร ในการกำหนดสวัสดิการของรัฐ
<u>Significance</u>	<p>- มีการวิเคราะห์และนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงจนเกิดเป็นกระบวนการที่ เป็นเลิศ และผลลัพธ์ที่ดีสู่การบรรลุยุทธศาสตร์ และการบริการประชาชนที่ดียิ่งขึ้น</p> <p>นำข้อมูลที่ได้จากการถอดบทเรียน ไปใช้วิเคราะห์ผลเพื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ แก้ปัญหาและเกิดเป็นแนวปฏิบัติที่ดี ☐ สร้างมาตรฐานใหม่ ที่นำไปสู่การบริการที่ส่งมอบมูลค่าเพิ่มแก่ประชาชน ☐ กำหนดยุทธศาสตร์ใหม่ ที่ส่งผลกระทบสูงต่อการแก้ไขปัญหารูปแบบใหม่ ☐ บรรลุแผนยุทธศาสตร์ และก่อให้เกิดยุทธศาสตร์ใหม่ 	ส่วนราชการมีการส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานมีการปรับปรุงและสร้างนวัตกรรมการทำงานจากการใช้ข้อมูลและความรู้ภายในองค์การ การสร้างเครือข่ายจนนำไปสู่กระบวนการที่เป็นเลิศ มีการสนับสนุนให้เกิด BP ของหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์การ และสร้างมาตรฐานใหม่ในการบริการ เช่น แอปพลิเคชัน DLT GPS ในการติดตามรถโดยสารสาธารณะและร้องเรียน รวมถึงเชื่อมโยงองค์ความรู้ในการพัฒนางานบริการให้เป็น e-Services เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการให้บริการให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนในยุคดิจิทัลในการพัฒนาระบบงานประกอบการขนส่งสินค้า

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
		<p>ด้วยระบบรถทุก (DLT e-Transport License) โดยร่วมมือกับพันธมิตรได้แก่ สำนักงาน ก.พ.ร. และ สพร. (การสนับสนุนระบบรองรับการยื่นเอกสารแบบออนไลน์บนระบบ BizPortal) สพรอ. (การสนับสนุน มาตรฐาน วิธีการในการออกเอกสารในรูปแบบ e-License เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในเอกสารหลักฐาน ใบอนุญาต อิเล็กทรอนิกส์ ว่าสามารถใช้ได้และมีผลทางกฎหมายเสมือนใบอนุญาต กระดาษทุกประการ) กรมบัญชีกลาง (การสนับสนุนการให้บริการชำระค่าธรรมเนียมผ่านระบบ e-Payment) เป็นต้น</p> <p>- กรมควบคุมโรคมีการวิเคราะห์ และ เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ เพื่อนำไปต่อยอดการเรียนรู้ในหน่วยงาน และมีการจัดการถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบ นำไปสู่การแก้ไขปัญหาจนเกิดแนวปฏิบัติที่ดี เช่น การป้องกันการระบาดของโรค นำไปเป็นต้นแบบในการตอบโต้และแก้ไขปัญหาระยะและภัยสุขภาพที่สำคัญผ่านระบบบัญชาการเหตุการณ์และศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (EOC) และ พัฒนาระบบ TBCM เชื่อมโยงข้อมูลผู้ป่วยwanโรค โดยวิเคราะห์ข้อมูล และอัตราความสำเร็จในการรักษาแบบเรียลไทม์</p>

4.4 การบริหารจัดการข้อมูล สารสนเทศ และระบบการทำงานที่ปรับเป็นดิจิทัลเต็มรูปแบบ มีประสิทธิภาพ และใช้งานได้

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Basic</u> - การจัดทำมาตรฐานในการกำกับดูแลข้อมูล (Data Governance) เช่น การทำ Data Catalog, มาตรฐาน API โดยมีการกำหนด มาตรฐานข้อมูล ความปลอดภัย ของข้อมูล ความเชื่อถือของข้อมูล และมาตรฐานความปลอดภัยและการเข้มข้นของข้อมูล	☐ การดำเนินการ Data Governance ตามแนวทาง มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลว่าด้วย แนวทางการเปิดเผยข้อมูล เปิดภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลต่อ สาธารณะ (Open Government Data Guideline) ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - การทำ Data Catalog - การกำหนดมาตรฐาน เช่น มาตรฐาน API มาตรฐานข้อมูล ความปลอดภัยของข้อมูล ความเชื่อถือของข้อมูล และ มาตรฐานความปลอดภัยและการเข้มข้นของข้อมูล 	ส่วนราชการมีการจัดทำมาตรฐานในการกำกับดูแลข้อมูล (Data Governance) รองรับการเปลี่ยนแปลง รูปแบบการทำงานเพื่อรองรับระบบ เทคโนโลยีดิจิทัล มีการวิเคราะห์ กระบวนการ และโอกาสในการพัฒนา รูปแบบการทำงาน รวมทั้งการเตรียม บุคลากรให้พร้อมรับเทคโนโลยี มี ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ ที่เหมาะสม รองรับ โดยดำเนินการตาม มาตรฐาน รัฐบาลดิจิทัลว่าด้วย แนวทางการ เปิดเผยข้อมูล เปิดภาครัฐในรูปแบบ ดิจิทัลต่อ สาธารณะ (Open Government Data Guideline) ได้แก่ การทำ สถาปัตยกรรมข้อมูล การจำลอง และ การออกแบบข้อมูล การจัดเก็บและการ ดำเนินการเก็บข้อมูล การบูรณาการ และ ความสามารถในการทำงานร่วมกัน การบริหารจัดการเอกสารและเนื้อหา คุณภาพของข้อมูล เป็นต้น
<u>Advance</u> - มีการวิเคราะห์ความเสี่ยง การ ป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ และ การเตรียมพร้อมต่อภัยพิบัติ และ ภัยคุกคาม ที่มีประสิทธิผล (Cybersecurity and BCM)	☐ การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะ ถูกโจมตีทางไซเบอร์ ☐ การป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ ☐ การเตรียมพร้อมต่อภัยพิบัติ และ ภัยคุกคาม ที่อาจมีต่อ ระบบฐานข้อมูล และ การ ปฏิบัติการบนไซเบอร์ พร้อมทั้ง แผนรองรับ	ตัวอย่าง เช่น สป.สร. มีการบริหาร จัดการระบบข้อมูลตาม มาตรฐาน สำคัญ ISO 270001 มีการ พัฒนาระบบท เคโนโลยีสารสนเทศ ให้เป็นไปตาม ยุทธศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ สุขภาพ (eHealth Strategy) มีแผน แม่บท เทคโนโลยีสารสนเทศ และ การ ศึกษา กระ稠ง สาธารณสุข (ICT Master Plan) แผนแม่บท ความมั่นคง ปลอดภัย ด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
		และการสื่อสารแห่งชาติ รวมถึงควบคุม ตามหลักการ CIA 3 ประการ สป.สธ. ใช้เทคโนโลยี Cloud Computing ใน การจัดเก็บฐานข้อมูลและให้บริการ Virtual Server แก่หน่วยงานในสังกัด ซึ่งเป็นการลงทุนในภาพรวมที่คุ้มค่า มี ประสิทธิภาพและปลอดภัย นอกจากนี้ สป.สธ. ยังจัดเตรียมระบบสำรองและกู้ คืนข้อมูล (DR-Site) โดยเชื่อมระบบ สำรองข้อมูลและกู้คืน (Disaster and Recovery Site) พร้อมเครือข่าย INTRANET/INTERNET จากบริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด เพื่อเป็น แหล่งสำรองระบบ ฐานข้อมูลที่มี ความสำคัญสูง
<u>Significance</u>	<ul style="list-style-type: none"> - การเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลทั้ง ภายในและภายนอกหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการใช้งานที่เป็นที่ ประจักษ์ และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ หน่วยงานอื่น ๆ เพื่อยกระดับ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการบริหารจัดการองค์การและ การให้บริการ - การใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีมาเพิ่ม ประสิทธิภาพของกระบวนการ ทำงาน ลดต้นทุน และการ รายงานผลได้ทันการณ์ และมี ประสิทธิผล (Efficiency and effectiveness) 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ การเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน และมีการนำไปใช้ที่เป็นที่ประจักษ์ ☐ การใช้เทคโนโลยีมาเพิ่ม ประสิทธิภาพของกระบวนการ ทำงานที่ครอบคลุมพันธกิจหลัก ของหน่วยงาน - ลดต้นทุน - ติดตามงานอย่างรวดเร็ว - การสร้างนวัตกรรมการบริการ <p>ตัวอย่างเช่น การพัฒนา Mobile App. ที่สามารถตอบสนองผู้รับบริการ การ ออกแบบการติดตามงานในระบบ เสมือนจริง การรายงานข้อมูลและ ระบบเตือนภัยแบบ real-time การ ติดตามแผนงานบนแผนที่ GIS ระบบ ธุรกิจแบบ e-Business มีระบบรายงาน และสื่อสารกับประชาชนได้รวดเร็วใน แต่ละพื้นที่ เป็นต้น</p> <p>- การสร้างนวัตกรรมการให้บริการ นำเข้าส่องออกสัตว์น้ำผ่านระบบ เชื่อมโยงคำขอกลาง และระบบ สนับสนุนใบอนุญาตและใบรับรองผ่าน อินเตอร์เน็ต (Fisheries Single Window: FS) ผ่านระบบเชื่อมโยง เครือข่ายและข้อมูลในการตรวจสอบ ย้อนกลับสัตว์น้ำ (Thai Flage Catch Certification System)</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
		<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน นำเทคโนโลยีดิจิทัล เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการทำงานที่ครอบคลุมพันธกิจหลักในการลดต้นทุน และยกระดับประสิทธิภาพด้านการปฏิบัติงาน/บริหาร ผ่านการให้บริการในรูปแบบ e-Services และมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับกรมศุลกากรแบบ Real-Time อำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการในการนำเข้าส่งออกเครื่องจักรและวัตถุดิบในโครงการที่ได้รับการส่งเสริม และการพัฒนาระบบ Single Window for Visa and Work Permit โดยขยายความร่วมมือในการเชื่อมโยงข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ไปยังสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและกรมการจัดหางาน ทำให้เป็นข้อมูลชุดเดียวกัน เปลี่ยนแปลงรูปแบบใบอนุญาตการทำงาน (Work Permit) จากรูปแบบกระดาษเป็นแบบดิจิทัล

หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร

เป้าหมาย : เพื่อให้ส่วนราชการมีนโยบายและระบบการบริหารจัดการด้านบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองยุทธศาสตร์ และสร้างแรงจูงใจ มีความคล่องตัวและมุ่งเน้นผลลัพธ์ มีการสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่ดี ก่อเกิดความร่วมมือ มีระบบการพัฒนาบุคลากร ให้ก้าวทันเทคโนโลยี มีทักษะในการแก้ไขปัญหา มีความรอบรู้และมีจริยธรรม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงภาระหน้าที่และลักษณะงาน มีความคิดริเริ่มที่จะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมและความเป็นผู้ประกอบการสาธารณะ เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีสมรรถนะสูง โดยเน้นการบริการที่ประชาชนเป็นศูนย์กลาง

หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร

	Basic (A&D)	Advance (Alignment)	Significance (Integration)
5.1 ระบบการจัดการบุคลากรตอบสนองยุทธศาสตร์และสร้างแรงจูงใจ	 <p>การวางแผนกำลังคนตรงกับความต้องการและเพื่อประโยชน์สูงสุดของระบบงานของราชการ</p>	<p>การจัดการด้านบุคลากร รองรับความก้าวหน้า การเปลี่ยนแปลงทักษะหน้าที่ และลักษณะงาน</p>	<p>นโยบายการจัดการบริหารงานบุคคลและเกิดความคล่องตัว เพื่อให้เกิดผลงานที่มีสมรรถนะสูง high performer</p>
5.2 ระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ คล่องตัว และมุ่งเน้นผลลัพธ์	 <p>สภาพแวดล้อมการทำงานปลอดภัย คล่องตัว สันับสนับสนุนการทำงาน</p>	<p>สภาพแวดล้อมการทำงานที่เอื้อให้บุคลากรเข้าถึงข้อมูลที่พร้อมสนับสนุนการตัดสินใจ</p>	<p>สภาพแวดล้อมการทำงานที่เอื้อให้เกิดสมรรถนะสูง รวมมือกับเครือข่ายภายนอก</p>
5.3 การสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่ดี และความร่วมมือ	 <p>สร้างวัฒนธรรมที่เป็นมืออาชีพ เปิดโอกาสให้คิดเชื่อ สร้างความร่วมมือ และความรับผิดชอบ</p>	<p>ศันหาปัจจัยที่สร้างความผูกพัน ทุ่มเท มีผลการดำเนินงานที่ดี</p>	<p>สร้างวัฒนธรรมของความภูมิใจ และความเป็นเจ้าของในแก่บุคลากร และสร้างสรรค์การสร้างนวัตกรรม</p>
5.4 ระบบการพัฒนาบุคลากร	 <p>พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ทักษะ ความรู้ ในการทำงานรวมถึงด้านดิจิทัล</p>	<p>เพิ่มพูน ลึกล้ำทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ที่สำคัญต่อในสมรรถนะหลักของคุณภาพ</p>	<p>พัฒนาทักษะบุคลากรและผู้นำ ให้มีความรอบรู้ ตัดสินใจ พัฒนาศักยภาพสูงสุด แข็งแกร่ง และรองรับอนาคต</p>

ภาพที่ 7 หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร

5.1 นโยบายและระบบการจัดการด้านบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองยุทธศาสตร์ และสร้างแรงจูงใจ

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
Basic	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบการสรรหา ว่า จ้าง บรรจุ และการจัดวางคนไปยังตำแหน่งงานที่ตรงกับความถนัดและความต้องการ เพื่อประโยชน์สูงสุดของระบบงานของราชการ โดย 	<ul style="list-style-type: none"> □ ระบบการสรรหา ว่า จ้าง บรรจุ มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเหมาะสม □ การรับบุคลากรเข้ามาทำงานต้องเป็นการนำบุคลากรไปอยู่ที่ตำแหน่งที่เหมาะสม ได้ <p>ในการวางแผนกำลังคนและการกำหนดตำแหน่ง ควรสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว การเปลี่ยนแปลงด้านความต้องการของประชาชน และสภาพแวดล้อมในการแข่งขัน สำรวจ Salvage การจ้างงานและความต้องการ</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
คำนึงถึงความต้องการที่หลากหลายของประชาชน	ใช้ความรู้และประสบการณ์อย่างเต็มความสามารถก่อให้เกิดประโยชน์สูงที่สุดต่อองค์การ และตอบโจทย์ความต้องการของประชาชน	ประชาชน วิเคราะห์อัตรากำลัง กำหนดคุณลักษณะ ทักษะ สมรรถนะ ความรู้ และคุณวุฒิ เพื่อสามารถพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในระยะยาว ตัวอย่างเช่น กรมธนารักษ์มีการวางแผนครอบอัตรากำลังโดยนำเอาปัจจัยต่างๆ เช่นมาพิจารณาได้แก่ นโยบาย รัฐบาล นโยบาย กระทรวงการคลัง แผนยุทธศาสตร์ งบประมาณ และทรัพยากรบุคคลที่มี และนำข้อมูลความต้องการมาวิเคราะห์โดยแบ่งออกเป็น 3 มิติเวลา คือ มิติ ข้อมูลในอดีต มิติข้อมูลในปัจจุบัน และ มิติข้อมูลในอนาคต เพื่อจัดเตรียมอัตรากำลังให้สอดคล้องกับปริมาณงานรวมทั้งพัฒนาบุคลากร
<u>Advance</u>	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดการด้านบุคลากร รองรับความก้าวหน้าของบุคลากร การเปลี่ยนแปลงทั้งด้านทักษะ หน้าที่ และลักษณะงาน สามารถสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรทุ่มเท และทำงานให้มีประสิทธิภาพสูง ตอบสนองยุทธศาสตร์ให้เป็นไปตามกฎหมายด้วยความเป็นธรรม ให้มีความก้าวหน้าของบุคลากร ทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน และ มุ่งเน้นประโยชน์สูงแก่ประชาชน (High Performance) 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ การจัดการด้านบุคลากร รองรับความก้าวหน้าของบุคลากรในแต่ละกลุ่ม เพื่อนำไปสู่การวางแผน โดยกำหนดครอบไว้ชัดเจนเพื่อให้แต่ละบุคลากรวางแผน เส้นทางความก้าวหน้าของตนได้ตั้งแต่แรก เปิดโอกาสให้มีการย้ายสายงาน มีระบบการประเมินผลที่ยุติธรรมและ เปิดเผย มีการป้อนกลับ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการพัฒนา มีการ ประมวลผลทั้งภาพรวมและรายกลุ่มเพื่อ วางแผนยุทธศาสตร์การบริหารงานบุคคล มีฐานข้อมูลด้านบุคลากรที่ครอบคลุมเพื่อ ดำเนินการวางแผนงานอาชีพและแผน สืบทอด ตำแหน่ง และสร้างกลไกจูงใจที่ หลากหลาย ☐ ระบบการประเมิน ประสิทธิผลการทำงานของบุคลากรทุกกลุ่ม มีความชัดเจน โปร่งใส ☐ เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคน สามารถวางแผนเส้นทาง ความก้าวหน้าของตนเอง และ พัฒนาความสามารถของตนใน ระยะยาว ตามสมรรถนะของ บุคลากรแต่ละกลุ่มอย่างเท่า เทียมกัน

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
	☐ สร้างกลไกให้บุคลากรเกิดแรงจูงใจ และมีการทำงานที่มีประสิทธิภาพสูง ☐ นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยให้การประเมินมีประสิทธิภาพ	คุณลักษณะจะขึ้นความสามารถของกำลังพลให้ตอบสนองต่อภารกิจ ตามสมรรถนะหลัก 5 ด้าน คือ SMART ได้แก่ เสียงสะ荡 (S) มีคุณธรรม (M) ดำรงความถูกต้อง พร้อมรับผิด (A) มุ่งมั่นผลสัมฤทธิ์ (R) และร่วมคิดทำงานเป็นทีม (T) และมีการจัดทำแผนการบริหารตำแหน่งสำคัญผ่านเครื่องมือ Position Matrix การพิจารณาเกณฑ์ และผลลัพธ์ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนการจัดทำแผนสืบหอดตำแหน่ง (Succession Plan) ในการเตรียมพร้อมบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เหมาะสมในการดำรงตำแหน่งในอนาคต รวมถึงมีการประเมินขีดความสามารถและอัตรากำลังด้านบุคลากรอย่างเหมาะสม
<u>Significance</u>	- นโยบายการจัดการด้านบริหารงานบุคคลที่สนับสนุนการทำงานที่มีความคล่องตัว เพื่อให้เกิดผลงานที่มีสมรรถนะสูง (high performer) มีการบูรณาการงานบริหารบุคคลกับการปรับปรุงการทำงานของทุก ๆ กระบวนการให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพสูง ☐ ลดต้นทุน ☐ เน้นประสิทธิผล ☐ สร้างนวัตกรรมการทำงานเป็นทีม ☐ การประสานงานในแนวรั้นแบบหน่วยอื่นๆ มีการนำผลวิเคราะห์ด้านการบริหารงานบุคคล ไปใช้ในการวางแผนทรัพยากรบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ☐ การจัดสรรงบประมาณ ☐ การพัฒนาทักษะของบุคลากรให้เหมาะสมกับการ	มีนโยบายการจัดการบุคคลที่ปรับเปลี่ยนได้ทันกับสภาพแวดล้อม เช่น การลดขั้นตอนในการรายงานโดยอาศัยเทคโนโลยี การขยายกรอบในการตัดสินใจของหัวหน้างานในระดับพื้นที่ สร้างกลุ่มงานที่ทำงานเพื่อแก้ปัญหา คร่อมสายงานและการประสานงานในแนวรั้น เป็นต้น - นโยบายการจัดการบริหารงานบุคคล และเกิดความคล่องตัว เพื่อให้เกิดผลงานที่มีสมรรถนะสูง high performer ในภารกิจ (high performance) เช่น กรมสรรพากรมีนโยบายการบริหารงานบุคคลที่สนับสนุนการทำงานที่มีความคล่องตัว เพื่อให้เกิดผลงานที่มีสมรรถนะสูง (high performer) ได้แก่

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
	<p>บริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ทั้งด้าน Digital Literacy, Digital Competency, Adaptive Digital Transform</p> <p>☐ การปรับตัวของบุคลากรให้ทันต่อ Digital Disruption ได้อย่างทันการณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนส่งเสริมพัฒนาตนเอง - กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอย่างสูงสุด และมีการมอบหมายงานที่ท้าทาย - การยกย่องเชิญชวนมีผลการปฏิบัติงานที่ดี และเป็นแบบอย่าง - ส่งเสริมการประกวดผลงานวัตกรรม - ปรับปรุงโครงสร้างอัตรากำลังให้เหมาะสมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

5.2 ระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ คล่องตัว และมุ่งเน้นผลลัพธ์

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Basic</u>	<p>- สภาพแวดล้อมในการทำงานที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปลอดภัย - สนับสนุนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ - คล่องตัว - ร่วมกันทำงานให้เกิดประสิทธิผล - เปิดให้ประชาชนเข้าถึงบริการอย่างเท่าเทียมกันทุกกลุ่ม - เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน - ม อ บ อ น า จ ॥ ก ผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม 	<p>การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการทำงาน (Conducive Environment)</p> <p>☐ ปลอดภัย</p> <p>☐ มีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย</p> <p>☐ มีการมอบอำนาจและถ่ายโอนอำนาจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>☐ เป็นไปตามกรอบของกฎหมาย</p> <p>☐ เอื้อให้เกิดนวัตกรรม</p> <p>☐ เปิดให้ประชาชนเข้าถึงบริการสาธารณะอย่างเท่าเทียมกันทุกกลุ่ม</p> <p>☐ เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วม</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
	เสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญ และตัดสินใจ	
<u>Advanced</u>	<p>- การเข้าถึงข้อมูลเพื่อใช้สนับสนุนการทำงานและการตัดสินใจ ภายใต้กฎหมายด้วยความเป็นธรรมและการแก้ปัญหา เพื่อบรรลุแผนงานหลักขององค์กร</p> <p>ส่วนราชการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้บุคลากร</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ มีความรับผิดชอบ ☐ กล้าตัดสินใจ ☐ เข้าถึงข้อมูลเพื่อใช้สนับสนุนการทำงานและการแก้ปัญหา ☐ การเข้าถึงข้อมูลสำคัญในการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพทุกระดับ ☐ ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมายด้วยความเป็นธรรม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 	<p>มีระบบการมอบอำนาจเพื่อกระจายอำนาจการตัดสินใจอย่างเป็นระบบทั่วทั้งองค์การ เพื่อแก้ไขปัญหานี้ที่อย่างทันท่วงที มีกระบวนการขั้นตอนการตัดสินใจ เกิดจากการฝึกปฏิบัติ มีความชัดเจนในขอบข่ายอำนาจหน้าที่ บุคลากรรู้ความเสี่ยงและรู้ขอบเขตการตัดสินใจว่าอะไรปฏิบัติได้และควรปฏิบัติเมื่อไร ส่งผลให้ลดขั้นตอนการทำงานและใช้เวลาลดลง</p> <p>- พัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาบุคลากรไปสู่ดิจิทัล รองรับการปรับเปลี่ยนจาก ปัจจัย Analog เป็น Digital ในการเข้าถึงข้อมูล และนำไปสู่การตัดสินใจ เช่น กรมสรรพากร มีการทำงานเป็นทีมข้ามกลุ่ม/กอง/สำนัก ผ่านกระบวนการการทำงานแบบ Agile Methodology พัฒนาระบบแจ้งเบาะแสແแหล่งภาษี โดยดำเนินงานร่วมกับหลายหน่วยงาน ช่วยให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการกิจเร่งด่วน และมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในการแก้ไขปัญหาร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (Cross Functional Team) ตลอดจนการพัฒนาระบบการทำงานในช่วงสถานการณ์โควิดด้วยระบบการทำงาน Work From Home อำนวยความสะดวกให้เจ้าหน้าที่ทำงานที่บ้านได้สะดวก มีระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัยของข้อมูลอย่างเข้มแข็งภายใต้การกำกับข้อมูล</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
		<p>ด้านความปลอดภัยด้านข้อมูลสารสนเทศ ตลอดจนปรับปรุงสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและบรรยายกาศที่เอื้อให้บุคลากรมีสุขภาพที่ดีต่อการทำงานที่คล่องตัว สะดวก และปลอดภัย</p> <p>- กรมควบคุมโรค มีระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีเชื่อมต่อเป็นฐานเดียวใช้ในการเฝ้าระวัง พยากรณ์โรค เช่น Application ทันระบาด, พิชิตลูกน้ำยุงลาย, AIDS Zero Portal, NTIP (National Tuberculosis Information Program), TAS (Tobacco & Alcohol Surveillance), Chatbot Covid-19 และ App รู้กันทันโรค เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยอำนวยความสะดวกในการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ โดยบูรณาการฐานข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล เช่น ข้อมูลการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนจาก 3 ฐานข้อมูลรวมถึงระบบรวบรวมข้อมูลสารสนเทศในการวัดผลการดำเนินการที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งปัจจัยภายในและภายนอก เช่น ระบบการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ (ESM) บูรณาการร่วมกันหลายหน่วยงานและหลายสายงาน สอดคล้องเชื่อมโยง และทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน</p>
<u>Significance</u>	☐ การพัฒนาครอบคลุมทุกมิติไปสู่การเป็นองค์การสมรรถนะสูง (เช่น การพัฒนาบุคลากรไปสู่องค์กรดิจิทัล ปรับปรุงระบบงานให้มีความคล่องตัว ข้อมูลมีการเข้าถึงง่ายและ	มีทีมงานภายในองค์การที่ประสานความร่วมมือระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับผู้บริหาร อาจมีได้หลายระดับ ทั้งทีมส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ภาคเอกชน ภาคประชาชนสังคม และหน่วยงานต่างประเทศไปแก่ปัญหา เช่น ปัญหา

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
นำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้เชื่อมโยงกันหมวด - การทำงานที่ เป็นทีมที่ มีสมรรถนะสูง มีความคล่องตัว และสามารถทำงานร่วมกับเครือข่ายภายนอก เพื่อนำไปสู่แก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนอย่างมีประสิทธิผล	<p>พร้อมใช้งาน รวมถึงกระบวนการมีขีดสมรรถนะสูง โดยให้ทุกจุดสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้เชื่อมโยงกันหมวด</p> <p>☐ มีการทำงานเป็นทีมภายในองค์กร</p> <p>☐ มีกระบวนการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาคประชาชนและเอกชนภายนอกในลักษณะของทีมสาขา (Trans-disciplinary)</p>	<p>ด้านมนุษยธรรมและบรรเทาพิบัติภัย Humanitarian Assistance and Disaster Relief (HADR) เพื่อช่วยเหลือประชาชนทั้งในประเทศและต่างประเทศทีมความร่วมมือจากประสบงานฝ่ายเทคโนโลยีดิจิทัลในลักษณะ Virtual Collaboration</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดสมรรถนะสูงในทุกมิติ เช่น กรมสรรพากร - มีแผนพัฒนาบุคลากรให้เข้าถึงเทคโนโลยีและเตรียมพร้อม - การทำงานเป็นทีมที่มีการข้ามกลุ่ม/ กอง/สำนัก ผ่านรูปแบบ Agile Methodology เอื้อให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการดำเนินการภารกิจที่สำคัญและเร่งด่วน - ระบบงานที่สร้างนวัตกรรม สร้างเครือข่ายในการทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญภายนอก - สร้างความร่วมมือกับเครือข่ายและหน่วยงานภายนอกทั้งในและต่างประเทศ ร่วมกันแก้ไขปัญหาด้านภาษีที่ซับซ้อน - มีฐานข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจของบุคลากรทุกระดับ - มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการที่รองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี เช่น การคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้นักทองเที่ยวด้วยเทคโนโลยี Blockchain ผ่าน Mobile Application เป็นที่แรกของโลก และการพัฒนารฐานข้อมูลขนาดใหญ่และการวิเคราะห์ข้อมูลด้านภาษี เป็นต้น

5.3 การสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่ดี มีประสิทธิภาพ และความร่วมมือ

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
Basic	<p>- การสร้างวัฒนธรรมในการทำงานที่เป็นมืออาชีพ และเปิดโอกาสในการสร้างความร่วมมือและความรับผิดชอบ เพื่อนำเสนอความคิดริเริ่มและสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์</p> <p>การสร้างวัฒนธรรมในการทำงานที่เป็นมืออาชีพ คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ มีความรอบรู้ เชี่ยวชาญ และชำนาญ ☐ ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานอย่างถูกต้อง ☐ การสร้างความร่วมมือการทำงานในทีมและรับผิดชอบในงานที่เกี่ยวข้อง ☐ จัดการแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำ ☐ มีกระบวนการในการจัดการและสร้างวัตกรรม 	<p>มีการฝึกอบรมระเบียบวินัยและการปลูกฝังค่านิยมหลักให้กับบุคลากร เช่น ความกล้าหาญ มีการสร้างวัฒนธรรมขององค์กร โดยผู้บริหารเป็นผู้นำการถ่ายทอดวัฒนธรรมองค์กร เช่น Coaching Tips การฝึกอบรมในการสร้างวัตกรรม และโครงการประกวดนวัตกรรมและ Best Practices เป็นต้น สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นมืออาชีพรองรับสถานการณ์ เช่น การปรับสภาพแวดล้อมในช่วง Work From Home (WFH)</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมสรรพากรสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เป็นมืออาชีพผ่านการปลูกฝังค่านิยม เพื่อให้บุคลากรยึดถือปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน เพื่อให้สามารถพัฒนากระบวนการการทำงานได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ - กรมอนารักษ์มีการสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เป็นมืออาชีพในการรักษาการอุบัติเหตุทางกฎหมาย การทำงานที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันและมีความรับผิดชอบ เพื่อให้สามารถพัฒนากระบวนการการทำงานได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ - กรมพัฒนาที่ดิน มีการสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เป็นมืออาชีพ และการมีส่วนร่วมและทุกภาคส่วน ผ่านกลไกการขับเคลื่อน 4 ด้าน ครอบคลุมด้านการให้ความสำคัญกับลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง	
		(Smart Service) การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (Smart Utilization) ความสะดวกในการติดต่อ เช่น การใช้การแบ่งปันข้อมูลร่วมกัน (Smart Connection) และการทำงานเป็นทีมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Smart Collaboration) ส่งผลให้เกิดการปรับปรุงพัฒนา และยกระดับด้านการวางแผนงบประมาณ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การสร้างความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกจากภาคีเครือข่าย การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติตามกฎหมายโดยยึดถือหลักและเทคโนโลยีพัฒนาที่ดินสมัยใหม่ ตอบสนองความท้าทายและการเปลี่ยนแปลง สร้างนวัตกรรมที่มุ่งเน้นประโยชน์ของประชาชน	
<u>Advance</u>	<ul style="list-style-type: none"> - การค้นหาปัจจัยที่ทำให้บุคลากร มีความผูกพัน ทุ่มเท มีผลการปฏิบัติงานที่ดี และสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่นำไปสู่ผลลัพธ์ขององค์การ 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ มีระบบการค้นหาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความผูกพันของบุคลากร ☐ นำปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความผูกพันของบุคลากรมามาใช้ในการสร้างให้เกิดแรงจูงใจ เพื่อให้บุคลากรเกิดความผูกพัน และเกิดผลการปฏิบัติงานที่ดี ☐ มีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่สร้างความผูกพันกับผลลัพธ์ขององค์การ 	<ul style="list-style-type: none"> มีกระบวนการในการค้นหาปัจจัยที่ทำให้บุคลากรมีความผูกพัน มีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาและสร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การ ปัจจัยเหล่านี้อาจแตกต่างกันตามกลุ่มและระดับของบุคลากร มีการนำผลลัพธ์ไปปรับปรุงนโยบายในการบริหารงานบุคคล สิ่งจูงใจปรับปรุงสภาพแวดล้อมการทำงาน และสิ่งเกื้อหนุนการทำงานต่างๆ ให้เกิดขึ้น เช่น จากการสำรวจสัดส่วนของบุคลากร 3 กลุ่ม พบว่าหนึ่งในปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความผูกพันในทั้ง 3 กลุ่ม คือโอกาสในการได้นำเสนอความคิด และได้รับการรับฟัง นำไปสู่การสร้างกลไกการรับฟังและการนำเสนอความคิดที่เหมาะสมกับ

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
		บุคลากรทั้ง 3 กลุ่มที่อาจแตกต่างกัน ตามสภาพแวดล้อมการทำงาน
<u>Significance</u>	<p>☐ สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่ให้บุคลากร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝึกฝนและพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา - มีทักษะในการคาดการณ์อนาคตเพื่อรับแนวโน้มหรือทิศทางการเปลี่ยนแปลงและทักษะในโลกอนาคต คิดริเริ่มนวัตกรรม ที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์การ และประโยชน์ที่เกิดกับสังคมและประชาชน - มีแนวคิดของการเป็นผู้ประกอบการสาธารณชน คือมุ่งเน้นประโยชน์ของส่วนรวม ผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นหลัก 	<p>การสร้างวัฒนธรรมในการทำงานภายใต้แนวคิดของการเป็น “ผู้ประกอบการรัฐภูมิ” (Public Entrepreneurship) อยู่บนพื้นฐานของหลักคิดมีวัฒนธรรมการทำงานที่มีประสิทธิภาพ คล่องตัว คิดสร้างสรรค์ สิ่งใหม่ๆ ประยุกต์ คุ้มค่า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ก่อให้เกิดประโยชน์กับสังคมและประชาชน ตัวอย่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมสรรพากรกับการจัดเก็บภาษีคริปโตเคอเรนซี (Digital Currency) หรือการคาดการณ์อนาคตเกี่ยวกับการรองรับการเปลี่ยนแปลงของเงินดิจิทัล

5.4 ระบบการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ก้าวทันเทคโนโลยี แก้ไขปัญหา สร้างความรอบรู้ และมีจริยธรรม

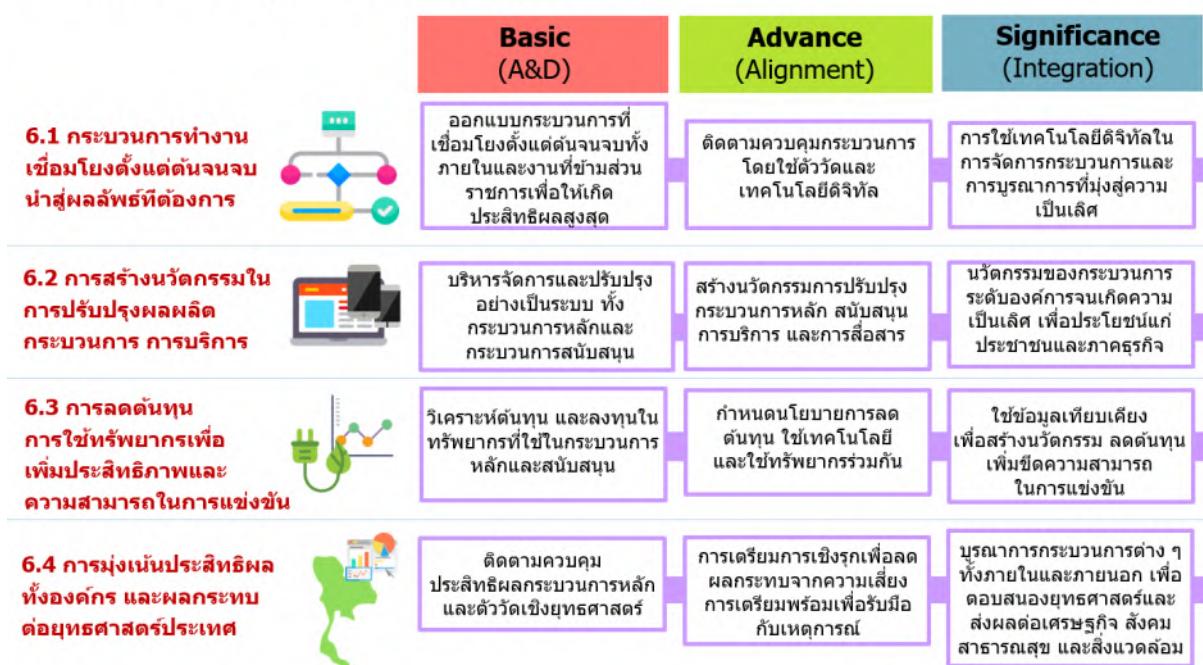
ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Basic</u>	<p>- ระบบการพัฒนาบุคลากรที่สร้างคนให้มี คุณธรรม จริยธรรม</p>	<p>มีแนวทางในการพัฒนาบุคลากรในด้านต่างๆ</p> <p>☐ มีความรู้ความสามารถในการทำงาน</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้และทักษะในการแก้ปัญหา - ทักษะด้านดิจิทัล และความรอบรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง 	☐ มีคุณธรรม จริยธรรม ☐ มีทักษะในการแก้ปัญหา ☐ มีทักษะด้านดิจิทัล ☐ ทันต่อการเปลี่ยนแปลง	ตัวอย่าง เช่น พัฒนา หลักสูตรการพัฒนาบุคลากรที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และการพัฒนาด้านดิจิทัล เพื่อให้มีความรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
<u>Advance</u>	☐ มีแผนพัฒนาบุคลากรที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ ☐ กำหนดสมรรถนะหลักขององค์กร โดยเน้น <ul style="list-style-type: none"> - ทักษะทางด้านความรู้ ศติปัญญา ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Critical Skill, Core Competency, and Knowledge) - ทักษะทางความคิด ทัศนคติ 	มีการจัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรในเชิงรุก เช่น มีการส่งบุคลากรไปศึกษาเพิ่มพูนความรู้ในด้านที่ยังขาดแคลน และมีความสำคัญ ครอบคลุมทุกสายงาน ทุกประเภท และทุกระดับ และมีหลักสูตรการพัฒนาผู้นำ นักบริหารระดับกลาง (บ.มท.) และนักบริหารระดับสูง (นปส.) หลักสูตรการพัฒนาผู้ว่าราชการจังหวัดและรองผู้ว่าราชการจังหวัด เรียนรู้ทักษะใหม่ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21
<u>Significance</u>	☐ มีระบบการพัฒนาบุคลากรทุกระดับทั้งผู้บริหารระดับสูง/ระดับกลาง/ระดับต้น และผู้ปฏิบัติให้เป็นนักคิด มีความสามารถในการตัดสินใจ มีความคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) พร้อมรับกับปัญหาที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น (Fluid Intelligence/Complex problem solving) และรองรับทักษะ/ความต้องการ/ความเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต	<ul style="list-style-type: none"> - มีการพัฒนาทักษะบุคลากร/ การวางแผนการคาดการณ์ทักษะในโลกอนาคตหรือความต้องการ/ความเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต และมีแผนบุคลากรเพื่อรับการเปลี่ยนแปลง - มีการพัฒนาทักษะที่รองรับต่อการปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์การและให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการองค์กร รูปแบบใหม่ เช่น การวางแผนด้าน HR Strategic Management ต้องการให้ HR plan ตอบสนองยุทธศาสตร์ และขับเคลื่อนระบบจัดการงาน และคน ให้เกิดสมรรถนะสูง (high performer)

หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ

เป้าหมาย : เพื่อให้ส่วนราชการมีการบริหารจัดการกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล เชื่อมโยงตั้งแต่ต้นจนจบ และนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ มีการสร้างนวัตกรรมในการปรับปรุงผลผลิตกระบวนการ และการบริการ มีการลดต้นทุนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้มีขีดสมรรถนะสูงขึ้น บูรณาการกระบวนการเพื่อสร้างคุณค่าในการให้บริการแก่ประชาชนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ

ภาพที่ 8 หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ

6.1 กระบวนการทำงานที่เชื่อมโยงตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ เพื่อนำสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
Basic	<ul style="list-style-type: none"> - การออกแบบกระบวนการทำงานให้มีการเชื่อมโยงตั้งแต่ต้นจนจบ (End-to-end process design) เพื่อส่งมอบผลลัพธ์ที่มีคุณค่าแก่ประชาชน รวมถึงประสานการทำงานที่ข้ามส่วนราชการ (Cross-boundary 	<p>☐ มีกระบวนการทำงานที่ออกแบบแนวคิดที่เชื่อมโยงตั้งแต่ต้นจนจบ (End to End Process) เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีคุณค่าแก่ประชาชน และไม่มีผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อม ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน</p> <p>ตัวอย่างเช่น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีภารกิจเกี่ยวกับการวิจัยและตรวจสอบสูตรด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านวิทยาศาสตร์ การแพทย์ เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพที่ดีแก่ประชาชน และสนับสนุนการ</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
process) เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ให้บริการอย่างมีคุณภาพและดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด	<p>ระยะเวลาที่กำหนด ตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ มีการวิเคราะห์รอยต่อระหว่างกระบวนการที่ข้ามส่วนราชการ ☐ มีการประสานงานในกระบวนการที่ต้องผ่านหลายส่วนราชการ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด 	แก้ปัญหาสาธารณสุขของประเทศไทย ดังนี้ แนวคิดหลักในการออกแบบผลิตภาริการให้บริการ และกระบวนการ จึงเน้นคุณภาพที่ได้มาตรฐานสากล ความน่าเชื่อถือ ระบบการสอบบัญชีกลับ เพื่อสนับสนุนการเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของประเทศไทย
<u>Advance</u> - มีการติดตามควบคุมกระบวนการโดยใช้ตัวชี้วัดและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเครือข่ายจากภายนอกในการวิเคราะห์ ปรับปรุง	<ul style="list-style-type: none"> ☐ เพื่อลดต้นทุน ☐ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการทำงาน 	มีติดตามและควบคุม การควบคุมกระบวนการผ่านตัวชี้วัด เช่น การส่งมอบงบประมาณตามกรอบเวลา ผ่านเครือข่ายดิจิทัล ตัวอย่างเช่น การใช้Barcode ในการติดตามระบบจัดส่งของเอกสาร การติดตั้ง GPS ในการติดตามเวลาการทำงานของรถโดยสารและรถบรรทุกสินค้า
<u>Significance</u> - การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการกระบวนการและการติดตามรายงานผลอย่างรวดเร็ว ชัดเจน และตอบสนองการบูรณาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Operational excellence)	<ul style="list-style-type: none"> ☐ การนำผลที่ได้จากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการออกแบบกระบวนการ (Business process) ที่ชัดเจนโดยบูรณาการ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ☐ มีการคิดทบทวนหรือพิจารณาใหม่ (Re-thinking) หรือการออกแบบใหม่ (Re-design) ☐ มีการวิเคราะห์อุปสรรคปัญหาที่เกิดขึ้น 	แนวคิดการจัดการกระบวนการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศทั้งองค์การ อาจคิดในภาพรวมโดยเอาผลลัพธ์เป็นตัวตั้ง หรืออาจทดลองปรับรูปแบบการทำงานในบางพื้นที่ ตัวอย่างเช่น การปรับระบบการชำระเงินให้เป็น e-money อาจเริ่มต้นทดลองในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง การปรับระบบเป็น paperless office อาจเริ่มต้นจากในคำร้องในระบบการบริหารบุคคลภายในกรมฯ เป็นต้น โดยมีการวางแผน การกำหนดมาตรการ ขั้นตอน มีการติดตามและควบคุมกระบวนการและรายงานผลตัวชี้วัด

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
	☐ มีการเทียบเคียง (Benchmarks) ผลการดำเนินงาน เพื่อทำงานให้ดีขึ้น โดยมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	<p>- กรมศุลกากร บูรณาการ เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศทุกภาคส่วนทั้งภายในประเทศ และระหว่างประเทศ และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในทุกกระบวนการที่ครอบคลุมตลอดห่วงโซ่อุปทาน (End to End Process) ในด้านการค้าระหว่างประเทศ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ จนถึงปลายน้ำ ภายใต้ระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ (Thai Customs Electronics System: TCES) ที่รองรับระบบพิธีการศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสาร สร้างคุณค่าและกระบวนการสนับสนุนที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศด้านการให้บริการทางศุลกากรที่ทัดเทียมมาตรฐานสากล ง่าย สะดวก รวดเร็ว และต้นทุนต่ำ ให้แก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p>

6.2 การสร้างนวัตกรรมในการปรับปรุง ปรับปรุงผลผลิต กระบวนการ และการบริการ

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Basic</u>	<ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการกระบวนการอย่างเป็นระบบทั้งกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุน มีการติดตาม และปรับปรุงเพื่อให้เกิดประสิทธิผล โดยมุ่งเน้นคุณค่าแก่ประชาชน ☐ มีการบริหารจัดการกระบวนการหลัก และกระบวนการสนับสนุนอย่างเป็นระบบ ☐ กำหนดตัวชี้วัดที่ใช้ในการติดตามคุณภาพการดำเนินการ ☐ มีแนวทางและเครื่องมือในการปรับปรุงผลผลิต กระบวนการ และการบริการให้ดีขึ้น รวมถึงการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการ อำนวยความสะดวก สะดวกและลดภาระค่าใช้จ่ายให้กับประชาชน	<p>การบริหารจัดการกระบวนการประกอบด้วย การวางแผน ผู้รับผิดชอบ เป้าหมาย ตัวชี้วัดในกระบวนการ เครื่องมือและการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ ตัวอย่างเช่น การปรับปรุง มาตรฐานการบริการให้ดีขึ้น มีการลดขั้นตอนการให้บริการ การรวมศูนย์การบริการ โดยมีการบริหารจัดการตามตัวชี้วัด และสามารถวัดผลการปรับปรุงที่ดีขึ้น มีการติดตามและทบทวนผลการปฏิบัติงานเพื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Advance</u>	<p>- การสร้างนวัตกรรมในการปรับปรุงกระบวนการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการหลัก - กระบวนการสนับสนุน - การบริการประชาชน - ความสะดวกและการสื่อสารตอบสนองความต้องการของประชาชน 	<p>มีการสร้างนวัตกรรมในการปรับปรุงกระบวนการทุกขั้นตอนตอบสนองความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p> <p>☐ กระบวนการหลัก</p> <p>☐ กระบวนการสนับสนุน</p> <p>☐ การบริการประชาชน</p> <p>☐ ความสะดวกในการรับข้อมูลข่าวสาร</p> <p>ตัวอย่างเช่น การพัฒนาแอปพลิเคชัน (Application) เพื่อให้ประชาชนสามารถเรียนรู้ขั้นตอนการบริการ และรับรู้ข่าวสารการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ตลอดจนการรับข้อมูลจากผู้รับบริการ ระบบแพทย์ทางไกล (Telemedicine) ใน การบริการทางการแพทย์ในการดูแลรักษาผู้ป่วยที่อยู่ห่างไกล เป็นต้น</p> <p>- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา พัฒนาและปรับปรุงการขับเคลื่อนงานบริการ e-Service ให้สามารถบริการได้อย่างรวดเร็วโดยใช้ระบบดิจิทัลเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตลอดกระบวนการ ยกระดับประสิทธิภาพในการให้บริการ และอำนวยความสะดวก ให้แก่ผู้ประกอบการในการยื่นขออนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพโดยไม่ต้องเดินทางมาด้วยตนเอง ลดเอกสารที่ไม่จำเป็นจาก การเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลที่รวบรวมไว้ในระบบทั้งกระบวนการหลัก ในการพิจารณาอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพ และกระบวนการสนับสนุนด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล มุ่งสู่การพัฒนานวัตกรรมชุด PPE (Isolation Gown) “รุ่นเราสู” เพื่อเตรียมพร้อมด้านอุปกรณ์ด้านการแพทย์ช่วงแรกของการระบาดของโควิด ให้พร้อมใช้งาน และรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน สร้างความมั่นคงทางเวชภัณฑ์ให้กับประเทศไทย</p>
<u>Significance</u>	<p>- การสร้างนวัตกรรมในการปรับปรุงผลผลิต และการแก้ไขปัญหาในเชิงกระบวนการระดับองค์การ สร้างประโยชน์ แก่</p>	<p>☐ สร้างนวัตกรรมภาครัฐโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยอาจดำเนินการผ่านรูปแบบห้องปฏิบัติการนวัตกรรม</p> <p>ตัวอย่างเช่น จังหวัดนนทบุรีส่งเสริมเชิดชูเอกสารลักษณะของทุkreiy จังหวัดนนทบุรี ว่ามีคุณภาพและเป็นสินค้า Premium มีการจัดทำประวัติสายพันธุ์</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
หน่วยงานอื่น ๆ ส่วนราชการที่ได้ขึ้นอย่างไรกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งกระบวนการ จนเกิดความเป็นเลิศ นำไปสู่ผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์กับประชาชนและภาคธุรกิจ (Public value)	<p>ภาครัฐ (Government Lab) นำกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ในลักษณะที่ให้ประชาชน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช้ามา มีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ และมีการส่งมอบคุณค่าต่อประชาชนและภาคธุรกิจ (Public value) กล่าวคือ สิ่งที่ปรับปรุง ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หน่วยงานหลัก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>☐ เกิดนวัตกรรมในการปรับปรุงผลผลิตและการแก้ไขปัญหาของกระบวนการทั้งองค์การ เช่น นวัตกรรมด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ นวัตกรรมด้านการให้บริการประชาชน และนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการองค์การ</p>	<p>ประมวลพันธุ์ และประมูลทุเรียน โดยร่วมมือกับภาคเกษตรกร เอกชน และสื่อสารรณรงค์ ส่งผลให้ทุเรียนจังหวัดนนทบุรีเป็นที่ต้องการสูง และมีราคาดีเป็นต้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมพัฒนาธุรกิจการค้ามีการปรับปรุงกระบวนการที่ส่งผลต่อการขึ้นทะเบียนของนายจ้าง โดยนายจ้างและลูกจ้างได้รับประโยชน์ทั้ง 2 ฝ่าย เป็นต้น

6.3 การลดต้นทุนและการใช้ทรัพยากรเพื่อสร้างความมีประสิทธิภาพ และความสามารถในการแข่งขัน

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
<u>Basic</u> - มีการวิเคราะห์ต้นทุน และการลงทุนในทรัพยากรต่างๆที่ใช้ในการบริหาร และกระบวนการสนับสนุน เพื่อการควบคุมต้นทุนโดยรวม	<p>☐ มีการวิเคราะห์ต้นทุน และการลงทุนในทรัพยากรต่างๆ ที่ใช้ในกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุน เช่น การวิเคราะห์ต้นทุนรวม ต้นทุนโครงการ ต้นทุนด้านการบริหาร จัดการทั้งทางตรง ทางอ้อม ค่าใช้สอย และค่าวัสดุ จำแนกเป็นสัดส่วนเพื่อนำไปใช้ในการติดตามควบคุม</p>	มีการนำผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายด้านต่างๆ เช่น การเบิกค่าล่วงเวลา ค่าสาธารณูปโภค ค่าบริหารโครงการ เป็นต้น มากำหนดเป็นนโยบายการลดต้นทุน ตัวอย่างเช่น กรมสรรพากร มีการวิเคราะห์และควบคุมต้นทุนโดยรวม 2 ด้าน คือ (1) ควบคุมต้นทุนภายในหน่วยงาน เพื่อให้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดก่อให้เกิดผลิตภาพ (2) การควบคุมต้นทุนเพื่อลดต้นทุนของ

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง	
	☐ มีการวางแผนการลดต้นทุน ทั้งระยะสั้นและระยะยาว	ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง ด้านเวลา ค่าใช้จ่ายในการเสียภาษี และ อื่นๆ ซึ่งปรากฏข้อมูลใน พ.ศ. 2558 ว่า การจัดเก็บภาษีทุก 100 บาท มีต้นทุน ในการจัดเก็บ 0.69 บาท และข้อมูลจาก การจัดลำดับความยากง่ายในการทำ ธุรกิจในประเทศไทย พบว่า ปี 2559 ไทยอยู่ในลำดับที่ 70 นำมานั่งเป้าหมาย ในการปรับปรุง	
<u>Advance</u>	<ul style="list-style-type: none"> - นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการ ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำงาน จาก <ul style="list-style-type: none"> -นโยบายการลดต้นทุน - การวิเคราะห์ต้นทุน Standard cost model และ Opportunity Cost - การใช้เทคโนโลยีที่ ทันสมัย - แบ่งปันทรัพยากรในการ ทำงานร่วมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ มีการนำผลการวิเคราะห์ เกี่ยวกับต้นทุน เช่น การวิเคราะห์ Standard Cost Model และค่า เสียโอกาส (Opportunity Cost) ไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการ ทำงานจากการใช้เทคโนโลยีและ การแบ่งปันทรัพยากรในการ ทำงานร่วมกัน ก่อให้เกิดการลด ต้นทุน ☐ มีการติดตามทบทวนผลการ ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพ ใน การทำงานจากการใช้ เทคโนโลยีและการแบ่งปัน ทรัพยากรในการทำงานร่วมกัน เพื่อนำสู่การปรับปรุง แนวทาง วิธีการในการลดต้นทุนที่ มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพิ่มขึ้น <p>ตัวอย่างเช่น สป.สธ. ได้วางกลไกในการ ควบคุมต้นทุนโดยรวมดังนี้ (1) การ ติดตามควบคุมผ่านการบริหารจัดการ และการกำหนดเป็นตัวชี้วัดของ สป.สธ. (2) การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสถาน บริการสุขภาพ เพื่อลดความผิดพลาดใน การรักษาพยาบาล ลดค่าใช้จ่ายในการ เยียวยา ลดอัตราการกลับมารักษาซ้ำ และลดข้อพ้องร่องในการรับบริการ (3) การบริหารจัดการร่วม คือการ บริหารจัดการในเขตสุขภาพ 12 เขต เพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในด้านบุคลากร งบประมาณ และการลงทุน การจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ร่วม (4) การบริหาร การเงินการคลัง</p>	
<u>Significance</u>	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อ นวัตกรรมในการลดต้นทุนเพื่อ เพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันโดยใช้ข้อมูลเทียบเคียงทั้ง 	☐ มีการกำหนดค่าเป้าหมายใน การลดต้นทุนขององค์การ ที่เกิด จากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและ นวัตกรรมมาใช้ในการเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขัน	<p>ตัวอย่างเช่น กรมสรรพากร มีการนำ IT มาใช้ในกระบวนการทำงาน และ ให้บริการเพื่อลดต้นทุนของผู้ปฏิบัติงาน และผู้รับบริการ เช่น การยื่นแบบผ่าน</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
ในระดับประเทศและระดับนานาชาติ	☐ เพิ่มขีดความสามารถและการแข่งขันโดยใช้ข้อมูลเทียบเคียง (Benchmarks) ทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ	RD Smart Tax Application ทำให้สามารถยื่นแบบได้ทุกที่ ทุกเวลา - สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มีการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผ่านระบบ “FDA Digital Express Solution Programme : FDA ExpressSO” เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยในการสร้างนวัตกรรม โดยนำหลักการของ Design Thinking และ Sandbox Software Development มาเป็นกรอบการดำเนินงานตลอดจนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลพัฒนาระบวนการเพื่อสร้างนวัตกรรมในการลดต้นทุน ได้แก่ ระบบ e-Submission ในกระบวนการพิจารณาอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพก่อนและหลังออกสู่ตลาด รวม 10 ระบบงาน สะท้อนความชัดเจนของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

6.4 การมุ่งเน้นประสิทธิผลทั่วทั้งองค์การ และผลกระทบต่อสุขภาพศาสตร์ชาติและผลลัพธ์

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
Basic	☐ มีการติดตามควบคุมประสิทธิผลของกระบวนการหลัก และตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์อย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐาน ติดตามประเมินผล ปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง - การติดตามควบคุมกระบวนการสนับสนุนต่างๆ ภายใต้ของส่วนราชการ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลทั้งในด้านคุณภาพ ความปลอดภัย ต้นทุน เพื่อการส่งมอบคุณค่าต่อประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	มีการกำหนดตัวชี้วัดของกระบวนการทำงาน ทั้งกระบวนการหลักและสนับสนุน มีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และระบบการรายงานผล เช่น การติดตามรายงานข้อมูลด้านน้ำผ่านระบบฐานข้อมูลน้ำของกรมชลประทาน การติดตามข้อมูลของ สป.สธ. ผ่านฐานข้อมูล HDC Big data และการเทียบเคียงตัวชี้วัดกับ WHO

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
	<p>สาธารณสุขและสาธารณภัย เป็นต้น</p> <p>☐ มีการติดตามควบคุม กระบวนการสนับสนุนโดยใช้ ข้อมูลและตัวชี้วัดของ กระบวนการสนับสนุน ในมิติ ต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของ กระบวนการ</p>	
<u>Advance</u> <ul style="list-style-type: none"> - การเตรียมการเชิงรุกเพื่อลด ผลกระทบที่อาจเกิดต่อ ประสิทธิผลขององค์กรโดย <ul style="list-style-type: none"> - การจัดการความเสี่ยง - การติดตามควบคุม กระบวนการหลักและ กระบวนการสนับสนุน โดยใช้ตัวชี้วัดและข้อมูล ทั้งในเชิงป้องกันและเชิง รุก และ - การเตรียมพร้อมเพื่อรับมือ กับภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉิน ซึ่งอาจส่งผลต่อประสิทธิผลของ กระบวนการและนำมาแก้ปัญหา ได้อย่างทันท่วงที 	<p>☐ มีการจัดการความเสี่ยง การติดตามควบคุมตัวชี้วัดนำ (Leading Indicators) ทั้งเชิง รับและเชิงรุก ซึ่งจะส่งผลต่อ ประสิทธิผลของกระบวนการ</p> <p>☐ มีการแก้ปัญหาได้อย่าง ทันท่วงที</p> <p>☐ มีการเตรียมพร้อมเพื่อรับมือ กับภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉิน</p> <p>☐ มีการสร้างสารเพื่อให้ ประชาชนเตรียมตัวล่วงหน้า เพื่อลดความเสียหาย</p> <p>ตัวอย่างเช่น การวิเคราะห์ข้อมูลของ ฐานการจัดเก็บภาษี บูรณาการกับ ข้อมูลของข้อมูลการเก็บภาษีและ ทะเบียนราษฎร์ของประชาชน นำไป กำหนดเป้าหมายในการเก็บภาษี โดยดู สถิติของอายุและรายได้ประชากร เมื่อ ทราบว่ามีความเสี่ยงที่จะไม่ได้ภาษีตาม เป้าหมาย จึงได้มีศึกษาวิจัยซึ่งว่างใน การจัดเก็บภาษีของกลุ่มต่าง ๆ พบว่า การทำบัญชีของวิสาหกิจขนาดย่อมเป็น ผลให้การรายงานข้อมูลที่ไม่ตรงตาม ความเป็นจริง จึงออกแบบการจูงใจ ให้กลุ่มเป้าหมายเข้าสู่ระบบการสื่อสาร ในการเฝ้าระวังภัยของจังหวัดต่าง ๆ ทั้งภัยธรรมชาติ และภัยน้ำ เป็นต้น</p>	
<u>Significance</u> <ul style="list-style-type: none"> - การประสานงานและบูรณาการ ของกระบวนการต่าง ๆ ทั้งภายใน ภายนอก และหน่วยงานข้างเคียง โดยนำผลการปรับปรุง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตอบสนอง ยุทธศาสตร์และส่งผลต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม 	<p>☐ มีการวิเคราะห์ผลกระทบที่ เกิดขึ้นทั้งกระบวนการหลัก และกระบวนการสนับสนุนที่มี ต่อผลลัพธ์ของการบรรลุ พันธกิจ</p> <p>☐ มีการตอบสนองยุทธศาสตร์ และผลกระทบต่อเศรษฐกิจ</p> <p>ตัวอย่างเช่น การประสานงานในการ ปรับปรุงกระบวนการแก้ไขความยาก ง่ายในการทำธุรกิจ (Ease of Doing business) การบูรณาการของ หน่วยงานหลายกระทรวงในการซุ นนโยบาย Medical Hub ของอาเซียน</p>	

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
	<p>สังคม สาธารณสุข และ สิ่งแวดล้อม</p> <p>☐ นำกระบวนการที่ มีการ ปรับปรุงไปขยายผลยัง หน่วยงานข้างเคียง เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การขอรับการรับรอง มาตรฐานสากล หรือ รางวัลที่แสดงให้เห็น ถึงการมีมาตรฐานสากล 	<p>การประสานงานกับภาคเอกชนในการ แก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมาย (IUU) เป็นต้น</p> <p>- กรมควบคุมโรค ประสานงานและ บูรณาการในกระบวนการต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก รวมถึงระหว่าง ประเทศ เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ ประเทศไทยในด้านต่าง ๆ โดยมีระบบการ จัดเก็บข้อมูลผู้ป่วยวันโรคผ่านระบบ ออนไลน์หรือระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ รายบุคคล ใน การปรับปรุงกลไกการ แพร่กระจายเชื้อในชุมชน ลดปัญหา การดื้อยาที่มีผลต่อการลดจำนวนผู้ป่วย วันโรครายใหม่ ตลอดจนบูรณาการ ฐานข้อมูล 3 ฐานที่มาจากการ ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข (ข้อมูล மறນບัตรและหนังสือรับรองการตาย) สำนักงานตำรวจนครบาล (ข้อมูลใน ระบบ Crime) และบริษัทกลางคุ้มครอง ผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด (ข้อมูล e-Claim) ตลอดจนสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรค Covid-19 มี การนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างมากใน กระบวนการจัดการภาวะฉุกเฉินทาง สาธารณสุขในการเฝ้าระวัง สอดส่อง ควบคุมโรคและภัยสุขภาพได้ตาม มาตรฐาน และมีทีมติดตามประเมิน สถานการณ์โรคและภัยสุขภาพทั้งใน และต่างประเทศ เพื่อตรวจจับเหตุการณ์ ปกติ เช่น Application DDC Care ในการติดตามผู้ป่วยที่ เข้าข่ายโรค Covid-19 บูรณาการกับกระทรวงดิจิทัล ใน การใช้ Application “SyDekick for Thai Fight COVID” เพื่อติดตามและ เฝ้าระวังผู้ที่เดินทางกลับจากประเทศ</p>

ระดับ	แนวทางดำเนินการ	ตัวอย่าง
		กลุ่มเสี่ยงและต้องไปกักตัว ตลอดจน การเตรียมความพร้อมในการคาดการณ์ การระบาดในระยะที่ 3 โดยสมมติฐาน และออกแบบการรับมือการระบาดจาก แผนบูรณาการความร่วมมือพหุภาคี เพื่อ ความปลอดภัยลดผลกระทบจากโรค

หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ

เป้าหมาย : เพื่อให้ส่วนราชการกำหนดตัววัดที่สำคัญซึ่งสอดคล้องการปฏิบัติการในหมวดกระบวนการทั้ง 6 หมวด สะท้อนความสามารถในการบริหารจัดการกระบวนการ การแก้ไขปัญหา และการพัฒนา มีการตั้งเป้าหมายที่ มีความท้าทาย มีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผลกับกระบวนการเพื่อค้นหาแนวทางสร้างนวัตกรรมในการแก้ไข ปัญหา ปรับปรุงองค์กรทั้งในระดับปฏิบัติการ และในระดับองค์กร ที่ส่งผลให้ผลลัพธ์มีโอกาสบรรลุเป้าหมายดังนี้ และสะท้อนความสำเร็จของการเป็นระบบราชการ 4.0

หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ

	Basic (Level &Early trend) ระบุตัววัดสำคัญ ตั้งค่าเป้าหมายท้าทาย มีความสัมพันธ์เชิงกระบวนการ <4.9 %	Advance (Focus Improvement) ผลลัพธ์ต่อกำลังเป้าหมาย 5% - 9%	Significance (Integration) ผลลัพธ์ต่อกำลังเป้าหมาย > 10%
7.1 ด้านพัฒนากิจ		- ตัววัดตามภารกิจหลัก * - ตัวชี้วัดที่สัมฤทธิผลที่เกี่ยวข้องกับ data governance นโยบายและแผนรัฐบาล การบรรลุตามยุทธศาสตร์ฯ	
7.2 ด้านผู้รับบริการและประชาชน		- ความพึงพอใจ * - ความผูกพันและความร่วมมือ * - ประชาชน	- การปรับเปลี่ยนด้านการบริการที่เกิดประโยชน์ - การแก้ไขเรื่องร้องเรียน
7.3 ด้านการพัฒนาบุคลากร และเครือข่าย		- จำนวนนวัตกรรมต่อบุคลากร * (จำนวนโครงการที่ได้รับจากการมีส่วนร่วมของเครือข่าย) - บุคลากรร่วมในการคิดริเริ่ม * - การเรียนรู้และผลการพัฒนา * - ความก้าวหน้า - บุคลากรอาสาสมัครที่สนใจอย่างหนาแน่น	
7.4 ด้านการเป็นต้นแบบ		- จำนวนรางวัลที่ได้รับจากภายนอก * -- จำนวน Best practice * - จำนวนบุคลากรที่ได้รับการยกย่องจากภายนอก - จำนวนรางวัลที่ได้รับจากหน่วยงานระดับกรม/ระดับกระทรวง	
7.5 ด้านผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม		- การบรรลุผลตัวชี้วัดรวม * การจัดอันดับในระดับนานาชาติ - ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อมผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล - การเข้มข้อบุล	
7.6 ด้านการลดต้นทุน สร้างนวัตกรรม และการจัดการกระบวนการ		- ต้นทุนที่ลดลง - ประสิทธิผลการบรรลุผลกระทบด้านภัยพิบัติต่างๆ - นวัตกรรมการปรับปรุง* - นวัตกรรมด้านนโยบาย กฎระเบียบ และกฎหมาย - ผลการปรับปรุงจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล * (Open Data, เชื่อมโยงข้อมูล, Digitize Process, e-Services)	

ภาพที่ 9 หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ

ส่วนราชการควรมีผลลัพธ์การดำเนินที่แสดงถึงการพัฒนาสู่การเป็นราชการ 4.0 ใน 6 หัวข้อ ประกอบด้วย

1. การบรรลุผลลัพธ์ของตัวชี้วัดตามพัฒนากิจ
2. การบรรลุผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดด้านผู้รับบริการ และประชาชน
3. การบรรลุผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดด้านการพัฒนาบุคลากร
4. การบรรลุผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดด้านการเป็นต้นแบบ
5. การบรรลุผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดด้านผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม
6. การบรรลุผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดด้านการลดต้นทุน การสร้างนวัตกรรม และการจัดการกระบวนการ

ในผลลัพธ์แต่ละหัวข้อให้นำเสนอตัววัดมา 5 ตัว โดยเลือกจากกลุ่มตัววัดที่กำหนดไว้ก้างๆ ในแต่ละกลุ่มอาจมีได้มากกว่า 1 ตัววัดแต่ไม่เกิน 3 ตัว และไม่ควรนำเสนอตัวชี้วัดเดียวกันซ้ำในหัวข้ออื่น ๆ โดยต้องนำเสนอย่างน้อยหนึ่งตัววัด

7.1 การบรรลุผลลัพธ์ของตัวชี้วัดตามพันธกิจ

เป็นการวัดความสำเร็จของการดำเนินการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ซึ่งตัวชี้วัดดังกล่าวต้องมีความสัมพันธ์กับพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ รวมทั้งตัววัดที่ดำเนินการตามนโยบายและแผนของรัฐบาลที่กำหนดไว้ประจำปี และตัววัดร่วม ตัววัดด้านการดำเนินการตามกฎหมาย และการบรรลุตามแผนยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ

ตัววัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
1. ตัววัดตามภารกิจหลัก*	ตัวชี้วัดของการบรรลุผลลัพธ์ของตามพันธกิจหรือภารกิจของส่วนราชการตามที่ระบุไว้ (Function base, Area base)	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนรายได้ภาษีสรรพาณิตที่จัดเก็บได้ - รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน - รายได้จากการบริหารที่ราชพัสดุที่จัดเก็บได้ - ร้อยละขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านการประเมินประสิทธิภาพ - ร้อยละของผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ได้รับการตรวจสอบได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด - ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ผลผลิตต่อหน่วยที่พร้อมเขียน) - ความสำเร็จของการกำหนดมาตรการส่งเสริมการส่งออก - สัดส่วนการจัดเก็บภาษีสรรพากรต่อรายได้รัฐบาล - จำนวนผู้เสียภาษีรายใหม่เพิ่มขึ้นจากการปฏิบัติงานสำรวจ เปรียบเทียบกับปริมาณที่กรมฯ กำหนด - ผลการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพ
2. ตัววัดตามนโยบายและแผนรัฐบาล	ตัวชี้วัดของการบรรลุผลลัพธ์ของตามนโยบายและแผนรัฐบาล (Agenda base)	<ul style="list-style-type: none"> - รายได้จากการท่องเที่ยว - GDP ภาคการเกษตรขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 - ร้อยละของเด็กอายุ 0 – 5 ปี มีพัฒนาการสมวัย

ตัววัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
		<ul style="list-style-type: none"> - ความสำเร็จของการขับเคลื่อนการบูรณาการฐานข้อมูลประชาชัชนและการบริการภาครัฐ - ความสำเร็จการแก้ไขข้อบกพร่องของระบบการกำกับดูแลด้านความปลอดภัยการบินพลเรือน (ICAO) - ร้อยละของปริมาณข้อมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง - มูลค่าคำขอรับการส่งเสริมลงทุนในกลุ่ม 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย (S – Curve)
3. การดำเนินการด้านกฎหมาย	<p>ตัวชี้วัดของการบรรลุผลการดำเนินการด้านกฎหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตัวชี้วัดที่สะท้อนผลสัมฤทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับข้อมูลที่ดี (Data governance) 	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของการชำระกฎหมายให้ทันกับการบังคับใช้ - ร้อยละของการจับกุมผู้ดำเนินการผิดกฎหมาย - ร้อยละการจับกุมของคดีอาชญากรรม - จำนวนพื้นที่ป่าไม้ที่ทางคืนได้ - ร้อยละของคดีพิเศษที่ดำเนินการแล้วเสร็จ - ผลสัมฤทธิ์ของการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ - ผลการปฏิบัติงานตามแผนการปราบปรามผู้ทำลายระบบภาครัฐและผู้มีเจตนาเลี้ยงภาครัฐ
4. ตัววัดของการบรรลุตามแผนยุทธศาสตร์*	ตัวชี้วัดของการบรรลุผลตามแผนยุทธศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละความสำเร็จของการปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์ - ร้อยละของงานพัฒนาประเทศที่สามารถดำเนินการตามแผนงานพัฒนาประเทศของกองบัญชาการกองทัพไทย - จำนวนการจัดหาที่ดินให้ผู้ยากไร้ - จำนวนแหล่งน้ำที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี - ร้อยละความสำเร็จของการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2559 – 2564) - ร้อยละของจำนวนคดีพิเศษที่ศาลเมืองพิพากษาสอดคล้องกับจำนวนคดีพิเศษ

ตัววัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
5. การบรรลุตามยุทธศาสตร์อื่น ๆ เช่น การบรรลุตัววัดร่วม การจัดอันดับ เป็นต้น	ตัวชี้วัดของการบรรลุตามยุทธศาสตร์อื่น ๆ ตามนโยบายของส่วนราชการหรือของรัฐบาล เช่น ตัววัดร่วม ตัววัดที่แสดงถึงการปรับปรุงระดับในการจัดอันดับโดยองค์กรภายนอก ประเทศในด้านต่าง ๆ เป็นต้น	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของผลผลิตสินค้าเกษตรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริม - ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง - อันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศไทยด้านผลิตภาพแรงงาน (Labor Productivity) โดย IMD - ชีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยจากรายงาน IMD - อันดับชีดความสามารถด้านโครงสร้างพลังงานของประเทศ (EAPI) - อันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) - ผลการจัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์ปัญหาคอร์รัปชัน - อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (WEF) - The Global Competitiveness : Border Clearance

7.2 การบรรลุผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดด้านผู้รับบริการ และประชาชน

เป็นการวัดผลด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชนจากการบริการส่วนราชการในด้านต่างๆ ได้แก่ ความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจ ความผูกพัน การเติบโตของโครงการที่มุ่งเน้นประโยชน์แก่กลุ่มผู้รับบริการ การสร้างสัมพันธ์และความร่วมมือ

กลุ่มตัววัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
1. ความพึงพอใจของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย *	ตัวชี้วัดของการบรรลุผลลัพธ์ของความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการใช้บริการของส่วนราชการ	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของความพึงพอใจของเกษตรกร - ร้อยละของความพึงพอใจของสหกรณ์การเกษตร - ร้อยละความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการนำของผู้เชื้น้ำในเขตพื้นที่ชลประทาน

กลุ่มตัววัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
		<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนต่อบทบาทหน้าที่ของกองบัญชาการกองทัพไทย - ร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่กลับมาเที่ยว - ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับการเผยแพร่องค์ความรู้ของสำนักงานราชบัณฑิตยศึกษา - ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อการปฏิบัติงานของ ศอ.บต. - ร้อยละความเชื่อมั่นของผู้บริโภคต่อการดำเนินการของ ศคบ. - ร้อยละความพึงพอใจของผู้ใช้บริการหารือข้อกฎหมาย - ร้อยละความพึงพอใจของผู้เสียภาษีที่ยื่นแบบผ่าน RD Smart Tax Application - ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการณ พื้นที่สาขา (Citizen Feedback)
2. ผลของความผูกพันและการให้ความร่วมมือ *	ตัวชี้วัดที่แสดงออกถึงความผูกพัน การให้ความร่วมมือจากประชาชนและผู้เข้ามารับการบริการจากส่วนราชการ สะท้อนการปรับเปลี่ยนด้านการบริการที่เกิดประโยชน์ เช่น การเติบโตของกลุ่มความร่วมมือภาคประชาชนเพื่อมาทำงานร่วมกับหน่วยงาน อัตราการเข้าถึงการบริการใหม่ ๆ และผลของความร่วมมือจากประชาชนต่อนโยบายส่งเสริมของส่วนราชการ	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของกลุ่มผู้ใช้น้ำพื้นฐานที่มีการจัดตั้งกลุ่มสำเร็จตามแผน - ร้อยละของครัวเรือนที่ให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะครัวเรือน - จำนวนเครือข่ายจิตอาสาที่ทำหน้าที่ในการเฝ้าระวังเตือนภัย - จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมการให้ความรู้ภาษีอากรแก่ประชาชนทั่วไป - ร้อยละของเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer - ร้อยละสหกรณ์ที่ยกระดับชั้นเด็กไป

กลุ่มตัววัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
		<ul style="list-style-type: none"> - ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ - ร้อยละของผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มพช.) - สถิติการเข้าถึงงานบริการผ่านเครื่องมือ Social Listening - จำนวนหน่วยรับบริจาคที่เข้าร่วมโครงการ e-Donation
3. ผลการดำเนินการด้านโครงการประชาธิรัฐ	ตัวชี้วัดที่แสดงการบรรลุผลหรือความสำเร็จของการดำเนินการด้านโครงการประชาธิรัฐ เช่น ยอดการจำหน่ายสินค้าภายใต้โครงการประชาธิรัฐ ความผูกพันและความร่วมมือภาคประชาชน และผู้รับบริการ	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราการจำหน่ายที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกรภายใต้โครงการประชาธิรัฐ - ร้อยละของมูลค่าสินค้าที่ชำระเงินผ่านระบบ e-Payment
4. ผลจากการปรับเปลี่ยนด้านการบริการที่เกิดประโยชน์ต่อผู้รับบริการที่สามารถวัดผลได้	ตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงผลจากการปรับเปลี่ยนด้านการบริการ และนวัตกรรมการบริการที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยี การปรับปรุงกระบวนการ และรูปแบบในการให้บริการใหม่ ๆ	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของผู้รับบริการที่ขอต่อทะเบียนผ่านช่องทางออนไลน์ - ร้อยละของผู้รับบริการยื่นแบบผ่าน RD Smart Tax - ร้อยละของการใช้บริการคืนภาษีมูลค่าเพิ่มของนักท่องเที่ยวผ่านบริการอิเล็กทรอนิกส์ - สัดส่วนผู้ใช้บริการที่เพิ่มขึ้นผ่านช่องทางการบริการแบบออนไลน์และการใช้ Smart phone application (ช่องทางใหม่)
5. การแก้ไขเรื่องร้องเรียน	ตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงการจัดการข้อร้องเรียนที่ได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็วและเกิดผล	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์สามารถดำเนินการได้ข้อยุติ - ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องเรียนที่ได้รับการแก้ไขตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

กลุ่มตัววัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
		<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องเรียนที่ได้รับการแก้ไขและยุติเรื่องของศูนย์ดำรงธรรม - ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องเรียนการทุจริตในภาครัฐที่จัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงได้แล้วเสร็จ และเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ท.พิจารณาได้ตามกำหนด - ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องเรียนที่ได้รับการดำเนินการจนได้ช้อยุติ - ร้อยละของความพึงพอใจต่อการจัดการข้อร้องเรียน

7.3 การบรรลุผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดด้านการพัฒนาบุคลากรและเครือข่าย

เป็นการวัดความสำเร็จของการดำเนินการด้านการบริหารบุคคลและเครือข่าย ในการพัฒนา และการสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรและเครือข่ายในการทำงานร่วมกันของบุคลากรภายในหน่วยงานและข้ามหน่วยงาน

กลุ่มตัววัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
1. จำนวนนวัตกรรมต่อ บุคลากร/จำนวนโครงการที่ สำเร็จจากการมีส่วนร่วม ของเครือข่าย *	ตัวชี้วัดของการพัฒนานวัตกรรม/ ความสำเร็จของโครงการที่เกิด การมีส่วนร่วมของบุคลากรหรือ เครือข่ายที่เป็นบุคลากรของ หน่วยงานและข้ามหน่วยงาน	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนระบบสารสนเทศที่ได้มีการ พัฒนาเพิ่มขึ้นภายในส่วนราชการ - จำนวนโครงการ R2R ที่ส่งเพื่อการ ประกวด - จำนวนรางวัลด้านนวัตกรรมระดับ บุคคลและกลุ่มงาน - จำนวนโครงการวิจัยต่อบุคลากรที่ มีการดำเนินการจนสำเร็จตามแผน - จำนวนโครงการที่สำเร็จจากการมี ส่วนร่วมของเครือข่าย - จำนวนระบบสารสนเทศที่ได้มีการ พัฒนาเพิ่มขึ้น - จำนวนนวัตกรรมต่อบุคลากร ที่หน่วยงานพัฒนาขึ้นภายใน หน่วยงาน

กลุ่มตัววัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
2. การเรียนรู้และผลการพัฒนา*	ตัวชี้วัดของการเรียนรู้และผลการพัฒนาบุคลากรของส่วนราชการ	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนนวัตกรรมที่ได้จากการเครือข่าย อสม. - ร้อยละของบุคลากรที่มีผลประเมินระดับดีเด่น - ร้อยละของบุคลากรที่มีสมรรถนะเพิ่มขึ้น - ร้อยละของผู้บริหารที่ได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำผ่านเกณฑ์การประเมินความรู้ตามที่กำหนด - จำนวนบุคลากรที่ได้รับการฝึกฝนให้มีความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้น - จำนวนงานวิจัยหรือองค์ความรู้ที่แล้วเสร็จและนำไปใช้ประโยชน์ - จำนวนกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากมหาวิทยาลัย และหน่วยงานวิจัยของรัฐไปปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเอกชน (Talent Mobility) - ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามแผนรายบุคคล - จำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาทักษะ/ความรู้/ความสามารถ (Reskill และ Upskill)
3. ความก้าวหน้าและการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งตามแผน	ตัวชี้วัดที่แสดงถึงความก้าวหน้าของบุคลากรและความก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งตามแผน	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของตำแหน่งที่สามารถจัดทำเส้นทางความก้าวหน้า - ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับเลื่อนขั้นให้ดำรงตำแหน่งตามแผนในเวลาที่กำหนด - ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับวุฒิบัตรด้านความรู้จากภายนอก - ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการคัดเลือกให้ไปดำรงตำแหน่งตาม

กลุ่มตัววัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
4. จำนวนบุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งให้ไปร่วมในภาคีเครือข่ายภายนอกทั้งระดับชาติและนานาชาติ	ตัวชี้วัดที่แสดงถึงบุคลากรของส่วนราชการที่ได้รับการแต่งตั้งให้ไปร่วมในภาคีเครือข่ายภายนอกทั้งระดับชาติและนานาชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนกำลังพลที่เข้าร่วมการบริเทาภัยพิบัติภัยและการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม (Humanitarian Assistance and Disaster Relief: HADR) ระดับอาเซียน - จำนวนบุคลากรที่ได้รับการอนุมัติให้ไปเป็นกรรมการในหน่วยงานภายนอก (โดยไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน) - จำนวนบุคลากรที่ได้รับแต่งตั้งให้ไปร่วมภาคีเครือข่ายภายนอกทั้งระดับชาติและนานาชาติ
5. จำนวนบุคลากรที่อาสาสมัครในโครงการที่ตอบสนองนโยบายหน่วยงาน	ตัวชี้วัดที่แสดงถึงบุคลากรของส่วนราชการไปเป็นอาสาสมัครในโครงการที่ตอบสนองนโยบายหน่วยงาน	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนบุคลากรของกรมที่เป็นอาสาสมัครในเครือข่าย “อาสาปศุสัตว์ (อสป.)” ในการติดตามโรคระบาดของสัตว์โดยมีความร่วมมือกับประชาชนและเครือข่ายเกษตรกร - จำนวนบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการจิตอาสาทั้งภายในและภายนอกที่ไม่ได้รับผลตอบแทน - จำนวนข้าราชการที่ร่วมเป็นจิตอาสาในโครงการที่ตอบสนองนโยบายหน่วยงาน เช่น ครุภาระ บริจาคโลหิต กิจกรรมเพื่อสังคมที่หน่วยงานจัดขึ้น

7.4 การบรรลุผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดด้านการเป็นต้นแบบ

เป็นการวัดความสำเร็จของการดำเนินการบรรลุเป้าหมายด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีหรือการเป็นต้นแบบของผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ

กลุ่มตัววัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
1. จำนวนรางวัลที่ได้รับจากภายนอก*	ตัวชี้วัดที่แสดงถึงสำเร็จของการเป็นต้นแบบของส่วนราชการที่ได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอกที่แสดงถึงความสำเร็จในการปรับปรุงกระบวนการ	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนกระบวนการที่ได้รับรางวัล - รางวัลการบริหาร 5 ส จากสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) - รางวัลการบริหารงานบุคคลจากสมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย - รางวัลกลุ่มคุณภาพจากสมาคมส่งเสริมคุณภาพ - รางวัลเลิศรัฐสานาการบริการภาครัฐ (สำนักงาน ก.พ.ร.) - รางวัลเลิศรัฐสานาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (สำนักงาน ก.พ.ร.)
2. จำนวน Best practice*	ตัวชี้วัดที่แสดงถึงสำเร็จของการเป็นต้นแบบของส่วนราชการที่เป็น Best practice	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของมาตรการที่สามารถดำเนินการตามนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี - จำนวนรางวัลความเป็นเลิศด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ - จำนวนรางวัลด้านความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง
3. จำนวนรางวัลที่ได้รับจากหน่วยงานระดับกรม/ระดับกระทรวง	ตัวชี้วัดที่แสดงถึงสำเร็จของการเป็นต้นแบบของส่วนราชการได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - รางวัลระดับกรม เป็นรางวัลที่ส่วนราชการระดับกรมมอบให้หน่วยงานย่อยในสังกัด 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนรางวัลเพชรวายุภาคี (กระทรวงการคลัง)

กลุ่มตัววัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
	<ul style="list-style-type: none"> - รางวัลระดับกระทรวง เป็น รางวัลที่มอบให้กับส่วนราชการระดับกรมในสังกัด 	
4. การจัดอันดับในระดับนานาชาติ	ตัวชี้วัดที่แสดงถึงสำเร็จของการแข่งขัน โดยได้รับการจัดอันดับในระดับนานาชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - อันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ - ผลการจัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์ปัญหาคอร์รัปชัน
5. จำนวนบุคลากรที่ได้รับการยกย่องจากภายนอก	ตัวชี้วัดที่แสดงถึงสำเร็จของการเป็นต้นแบบของส่วนราชการ โดยมีบุคลากรของตนเองได้รับการยกย่องจากภายนอก	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนรางวัลที่ บก.ทท. ได้รับจากหน่วยงานภายนอก - รางวัลผู้บริหารดีเด่น - รางวัลนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น

7.5 การบรรลุผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดด้านผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม

เป็นการวัดความสำเร็จของการดำเนินการในด้านต่างๆ ที่นิ่งจากจะบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการแล้วยังส่งผลกระทบต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ของพื้นที่และประเทศ

กลุ่มตัววัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
1. การบรรลุผลของตัววัดร่วม (กระบวนการที่ดำเนินการข้ามหลายหน่วยงาน) *	<p>ตัวชี้วัดของการบรรลุผลลัพธ์ การบรรลุผลของตัววัดร่วม ในการมีกระบวนการที่ดำเนินการข้ามหลายหน่วยงานของส่วนราชการ (Area base) ความสำเร็จในการดำเนินการร่วมกันหลายหน่วยงาน (Joint KPI) สะท้อนถึงการดำเนินการระหว่างหน่วยงานที่มีการเชื่อมโยงข้อมูล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มูลค่าการค้าชายแดนและมูลค่าผ่านแดน - อัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนต่อประชากรแสนคน - ระดับความสำเร็จในการแก้ไขปัญหประมงที่ผิดกฎหมาย (IUU) - ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง - สัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP - ตัววัด Doing Business ของประเทศไทย - จำนวนข้อมูลที่เปิดให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาเชื่อมโยง - จำนวนหน่วยงานที่เชื่อมโยง การเชื่อมโยงฐานข้อมูลกลาง Linkage Center, GDX

กลุ่มตัววัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
2. ตัววัดผลกระทบจากการดำเนินการที่มีต่อด้านเศรษฐกิจ ผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	ตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงผลกระทบจากการดำเนินการที่มีต่อด้านเศรษฐกิจ ผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	<ul style="list-style-type: none"> - สัดส่วนของรายได้ภาษีสรรพากรมิตต่อรายได้รัฐบาล - ร้อยละของกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงที่มีรายได้เพิ่มขึ้น - ร้อยละของปริมาณธุรกิจสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเทียบกับ GDP - ร้อยละของผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรต่อ GDP - GDP ภาคการเกษตรขยายตัวไม่ต่างกว่าร้อยละ 3 - สัดส่วนการเก็บภาษีสรรพากรต่อ GDP - หนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP - รายได้สุทธิของรัฐบาล (ล้านบาท) - มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม
3. ตัววัดผลกระทบจากการดำเนินการที่มีต่อด้านสังคม ผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	ตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงผลกระทบจากการดำเนินการที่มีต่อด้านสังคม ผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนเรื่องความคืบหน้าของความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน - ร้อยละของตำบลเป้าหมายรวมที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต - ร้อยละของตำบลนำร่องที่มีระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ในชุมชนผ่านเกณฑ์ - รายได้เงินสดทางการเกษตรของเกษตรกรเฉลี่ยต่อครัวเรือน (บาท/ครัวเรือน/ปี) - จำนวนแรงงานที่อยู่ในระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้น - ร้อยละของคนไร้ที่พึ่งได้รับการพัฒนาศักยภาพมีสมรรถนะดีขึ้น

กลุ่มตัววัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
		<ul style="list-style-type: none"> - มูลค่าความเสียหายและจำนวนการก่อเหตุร้ายที่มีมูลเหตุจากความไม่สงบลง - จำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ - จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับการจ้างงานจากมาตรการภาครัฐจ้างงานผู้สูงอายุ - จำนวนผู้พิการที่ได้รับจากการจ้างงานตามมาตรการภาครัฐเพื่อสนับสนุนคุณภาพชีวิตของผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส - มูลค่าจำนวนเงินที่ใช้สิทธิประโยชน์ตามมาตรการทางภาครัฐเพื่อสนับสนุนส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส
4. ตัววัดผลกระทบจากการดำเนินการที่มีต่อด้านสาธารณสุข ผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	ตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงผลกระทบจากการดำเนินการที่มีต่อด้านสาธารณสุข ผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	<ul style="list-style-type: none"> - สัดส่วนการบริโภคน้ำตาลลดลง - อัตราตายของผู้ป่วยจากโรคหลอดเลือดหัวใจ(ต่อประชากร 100,000 คน) - ระดับคุณภาพแหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนา - อัตราตายของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง - ร้อยละของเด็กอายุ 0 – 5 ปี มีพัฒนาการสมวัย - อัตราการ死จากสาเหตุสามเร็ว - อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15 – 19 ปี ต่อพันคน - มูลค่าการจับกุมสินค้าที่เกี่ยวกับโควิด-19
5. ตัววัดผลกระทบจากการดำเนินการที่มีต่อด้านสิ่งแวดล้อม ผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	ตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงผลกระทบจากการดำเนินการที่มีต่อด้านสิ่งแวดล้อม ผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของสัดส่วนรถยนต์ ECO Car/E20/E85/EV/Hybrid ต่อรถยนต์ปกติ - ร้อยละของจังหวัดที่มีผลสัมฤทธิ์ของการจัดการขยะมูลฝอย

กลุ่มตัววัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
		<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของปริมาณผู้ตอบที่ - จำนวนพื้นที่ชลประทานและแหล่งน้ำที่เพิ่มขึ้น - ปริมาณกาอุตสาหกรรมที่เป็นของเสียอันตรายได้รับการจัดการ (ล้านตันปี) - จำนวนแหล่งน้ำที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี - ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยตากค้างได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ - ผลดำเนินมาตรการป้องกันการลักลอบนำสัตว์สงวนและพืชสงวน CITES ที่ใกล้สูญพันธุ์ให้ลดลง

7.6 การบรรลุผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดด้านการลดต้นทุน การสร้างนวัตกรรม และการจัดการกระบวนการ

เป็นการวัดความสำเร็จของการดำเนินการบรรลุเป้าหมายด้านการบริหารจัดการเพื่อการลดต้นทุน การสร้างนวัตกรรม และการจัดการกระบวนการ

กลุ่มตัวชี้วัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
1. การลดต้นทุน (ทั้งในระดับกระบวนการที่เกิดจากการปรับปรุงงาน และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้)	ตัวชี้วัดของการลดต้นทุนทั้งในระดับกระบวนการอันเกิดจากการปรับปรุงงาน และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อลดต้นทุนในการทำงาน เช่น ต้นทุนที่ลดลงจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราสูญเสียของการผลิตหรือรายกษาปณ์หมุนเวียน - ร้อยละของกระบวนการทำงานที่ได้รับการปรับปรุงมาตรฐานการให้บริการและการลดขั้นตอน - ร้อยละของการใช้ระยะเวลาที่ลดลง - ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงาน - สัดส่วนการลดต้นทุนการจัดเก็บภาษี 100 บาท - ต้นทุนโลจิสติกส์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

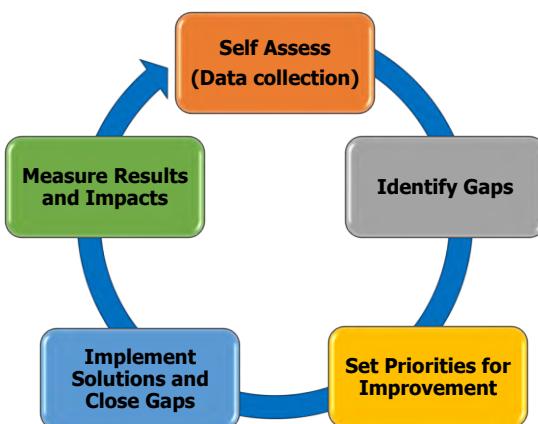
กลุ่มตัวชี้วัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
2. จำนวนนวัตกรรมของการปรับปรุงกระบวนการ *	ตัวชี้วัดของนวัตกรรมการปรับปรุงกระบวนการ	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าใช้จ่ายที่ลดลงจากการคืนภาษีผ่าน PromptPay - กรมศุลกากร - จำนวนต้นทุนต่อหน่วยการจัดเก็บภาษีศุลกากร - จำนวนต้นทุนต่อหน่วยการสืบสวนและจับกุมผู้กระทำผิดกฎหมายคุลการลดลง
3. ผลการปรับปรุงจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล * (Open Data, เชื่อมโยงข้อมูล, Digitize Process, e-Services)	ตัวชี้วัดผลลัพธ์ของการปรับปรุงกระบวนการ และการบริการจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ตัวชี้วัดด้านการเปิดข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูล การปรับปรุงบริการ การให้บริการด้วยรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนกระบวนการที่ได้รับการปรับปรุง - จำนวนกระบวนการที่ มีการปรับปรุงพัฒนาตามเกณฑ์รางวัลบริการภาครัฐแห่งชาติ - ช่องทางการรับชำระภาษีที่เพิ่มขึ้นโดยทางอิเล็กทรอนิกส์ - จำนวนแอพพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นในส่วนราชการ - จำนวนนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีการพัฒนา/ปรับปรุงสะสมเพื่อปรับปรุงกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุน

กลุ่มตัวชี้วัด	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
		<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของผู้รับบริการที่ใช้บริการการนำส่งเอกสารการขอคืนภาษีผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ - ร้อยละของระยะเวลาเฉลี่ยที่ลดลงของการคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากจากการใช้ระบบงานภาษีเงินได้บุคคลธรรมด้า (ITPP)
4. ประสิทธิผลของการบรรเทาผลกระทบด้านภัยพิบัติต่างๆ	ตัวชี้วัดที่แสดงถึงประสิทธิผลของการบรรเทาผลกระทบด้านภัยพิบัติต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยที่ได้รับการตรวจสอบความพร้อมใช้งานประจำปี - ระดับการประเมินความพร้อมในการเตรียมรับภัยพิบัติพื้นที่และมูลค่าความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้งที่มีแนวโน้มลดลง - ร้อยละของการบริหารจัดการระบบเครือข่ายให้สามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง
5. นวัตกรรมการปรับปรุงด้านนโยบาย กฎระเบียบ และกฎหมาย	ตัวชี้วัดของนวัตกรรมการปรับปรุงด้านนโยบาย กฎระเบียบ และกฎหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนมาตรการภาษี เพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม - ร้อยละของผู้ประกอบการที่ได้รับทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในระยะเวลาที่กำหนด (ภายใต้มาตรการส่งเสริม) - ความสำเร็จของการแก้ไขกฎหมายเพื่อการปฏิรูปด้านคุ้มครองผู้บริโภค - จำนวนมาตรการทางศุลกากรในการอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มชีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศและสร้างความโปร่งใส

ส่วนที่ 4 แนวทางการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0

4.1 การวางแผนพัฒนาองค์การสู่ระบบราชการ 4.0

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดกลไกการขับเคลื่อนการนำเครื่องมือประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0) ไปใช้ในการยกระดับการบริหารจัดการองค์การไปสู่ระบบราชการ 4.0 เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถนำเครื่องมือไปวิเคราะห์องค์การด้วยตนเองเพื่อหาโอกาสในการปรับปรุงองค์การ และนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนพัฒนาองค์การ นำไปสู่การยกระดับองค์การให้เป็นระบบราชการ 4.0 โดยอาศัยหลักการ 5 ขั้นตอนดังนี้

ภาพที่ 10 ขั้นตอนการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0

1) ประเมินตนเอง (Self Assess) ส่วนราชการเริ่มการประเมินตนเองด้วยการรวบรวมข้อมูลการดำเนินการและตัววัดต่างๆ ที่มีว่าตอบข้อกำหนดต่างๆ ได้หรือไม่ มีการรวบรวมข้อมูลและการติดตามประเมินผลเพื่อให้เกิดประสิทธิผลอย่างไร มีคุณมือและเอกสารในการถ่ายทอดการดำเนินการที่เป็นระบบ โดยใช้แนวทางในการประเมินตามคู่มือเล่มนี้

2) ชี้งจุดที่ต้องปรับปรุง (Identify Gap) หลังการประเมินตนเอง ให้ทบทวนว่าผลการประเมินที่ได้ตรงกับระดับพัฒนาการหรือไม่ หัวข้อที่ยังไม่ได้ดำเนินการมีความเป็นไปได้เพียงใด ส่วนใดที่ขาดหายไป และมีข้อมูลที่ต้องรวบรวมและดำเนินการอีกมากน้อยเพียงใด

3) กำหนดเรื่องสำคัญที่ต้องลงมือทำ (Set Priorities for Improvement) ในการวางแผนการปรับปรุงอาจมีบางเรื่องที่สำคัญและต้องลงมือดำเนินการก่อน หรือเป็นเรื่องต่อเนื่องจากการดำเนินการที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ของเรื่องอื่น เช่น การรวบรวมผลสัมฤทธิ์ของโครงการพัฒนากลุ่มเครือข่ายธุรกิจใหม่ด้านอีคอมเมอร์ส (ตัววัดผลของนวัตกรรมการมุ่งเน้นผู้รับบริการ) ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการวัดผลกระทบต่อการสร้างรายได้และตลาด (ตัววัดด้านผลกระทบต่อเศรษฐกิจ) เป็นต้น บางเรื่องอาจต้องค้นหาเครื่องมือหรือศึกษาแนวทางจากตัวอย่างที่เป็นเลิศ (Best Practices) ที่มีส่วนราชการหรือภาคเอกชนดำเนินการสำเร็จมาแล้ว

4) นำไปปฏิบัติ (Implement Solutions) กำหนดผู้รับผิดและแผนงานในการปรับปรุง การติดตามประเมินผล และตัววัดผลที่เกี่ยวข้อง

5) วัดผลการปรับปรุง (Measure Results and Impacts) ประเมินผลการปรับปรุงว่าสำเร็จตามตัวชี้วัดและแผนปรับปรุง และเกิดประสิทธิผลในการดำเนินการมากน้อยเพียงใด ก่อนเริ่มต้นวงจรใหม่อีกครั้ง

4.2 แนวทางการส่งเสริมการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐสู่ระบบราชการ 4.0

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดให้มีกลไกส่งเสริมการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐสู่ระบบราชการ 4.0 ดังนี้

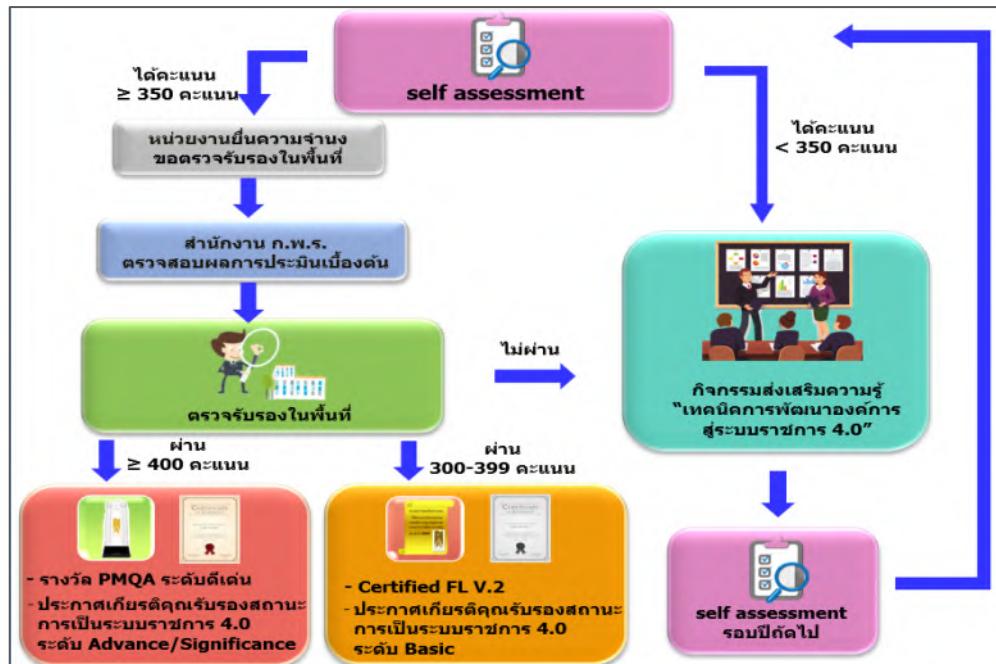
1) ประเมินตนเอง (self assessment) : เมื่อหน่วยงานภาครัฐได้ประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0 ด้วยตนเองและมีผลการประเมินตั้งแต่ 350 คะแนนขึ้นไป สามารถยืนยันความจำเป็นของการรับการตรวจรับรอง ณ พื้นที่ปฏิบัติงานเพื่อตรวจรับรองสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0

2) ตรวจสอบผลการประเมินเบื้องต้น (screen) : สำนักงาน ก.พ.ร. จะตรวจสอบผลการประเมินตนเองของหน่วยงานในเบื้องต้นเพื่อยืนยันผลคะแนน

3) ตรวจรับรอง ณ พื้นที่ปฏิบัติงาน (site visit) : หน่วยงานที่ได้รับการยืนยันผลคะแนนตั้งแต่ 350 คะแนนขึ้นไป สำนักงาน ก.พ.ร. จะจัดให้มีผู้ตรวจรับรองฯ ไปตรวจ ณ พื้นที่ปฏิบัติงาน โดยมีเกณฑ์พิจารณาค่าคะแนนจากการตรวจรับรองฯ ในพื้นที่ดังนี้

- 300-399 คะแนน จะได้รับประกาศเกียรติคุณรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2 และประกาศเกียรติคุณรับรองสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0 ระดับพื้นฐาน (basic)
- 400-499 คะแนน จะได้รับรางวัลรางวัลเลิศรัฐ สาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับเด่น และจะได้รับประกาศเกียรติคุณรับรองสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0 ระดับก้าวหน้า (Advance)
- 500 คะแนน จะได้รับรางวัลรางวัลเลิศรัฐ สาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับเด่น และจะได้รับประกาศเกียรติคุณรับรองสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0 ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance)

นอกจากนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้เรื่อง “เทคโนโลยีการพัฒนาองค์กรสู่ระบบราชการ 4.0” เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐได้เรียนรู้เครื่องมือและเทคนิคต่างๆ เพื่อพัฒนาองค์กรและพัฒนาขีดความสามารถไปสู่การเป็นระบบราชการ 4.0

ภาพที่ 11 แนวทางการส่งเสริมการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐสู่ระบบราชการ 4.0

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาสหกรณ์แห่งชาติ (ก.ว.ส.)
59/1 ถนนพิษณุโลก แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 02 356 9999
www.opdc.go.th